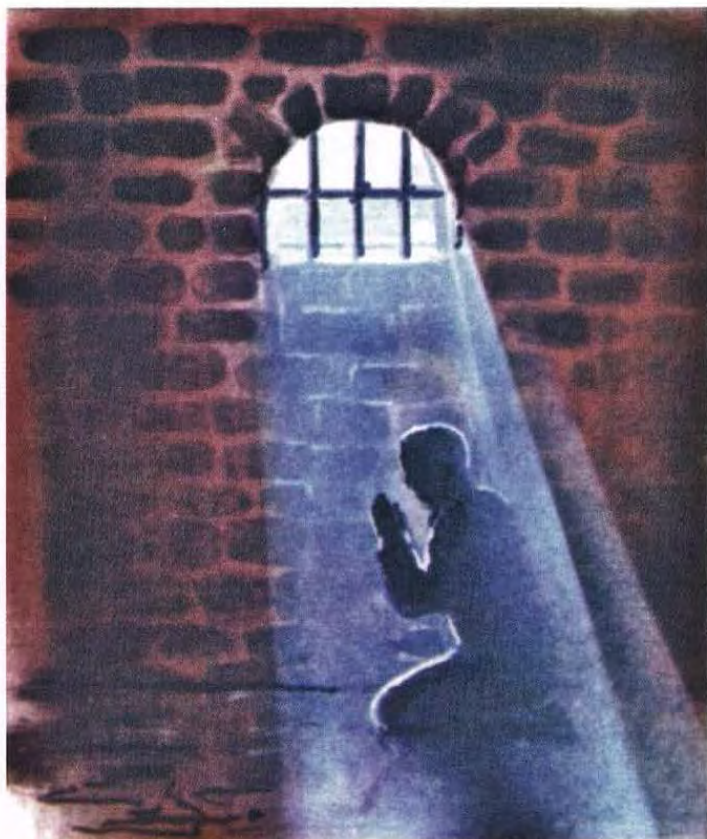

Richard Warmbrand

Predici în celula singuratică

3

Stephanus
EDITURĂ
CREȘTINĂ

Richard Wurmbrand

**PREDICI
ÎN CELULA
SINGURATICĂ**

Colecția ANALELE PĂTIMIRII

Richard Wurmbrand

**PREDICI
ÎN CELULA
SINGURATICĂ**

Consilier editorial: CONSTANTIN MOISA

Coperta: FLORIN CREANGĂ

Copyright 1994 EDITURA STEPHANUS
Toate drepturile rezervate

ISBN 973 - 9174 - 28 - 0

PREFAȚĂ

În cursul celor patrusprezece ani ai șederii mele în închisorile comuniste din România, trei i-am trăit de unul singur într-o celulă aflată la cca zece metri sub pământ. În tot acest timp n-am putut vedea nici odată soare, lună sau stele, nici flori sau zăpadă, și pe nimeni altcineva în afară de gardienii și securiștii care mă loveau și mă torturau.

Nici un zgomot nu se putea auzi acolo, nici măcar apropierea pașilor gardienilor, aceștia purtând peste încălțăminte lor papuci de fetru confecționați special în acest scop, pentru ca izolarea celui condamnat în aceste celule să fie totală.

Nu aveam Biblia, nici vreo altă carte; nici hârtie și creion ca să-mi aștern gândurile. Singurul lucru care ni se cerea să-l scriem erau declarațiile de auto-acuzare și de acuzare a altora.

În tot acest timp rareori dormeam noaptea, ci numai în cursul zilei. Fiecare noapte mi-o petreceam în exerciții duhovnicești și în rugăciune. Și în fiecare noapte compuneam o predică și apoi mi-o predicam mie însumi.

O slabă licărire de speranță se păstrase încă în inima mea: aceea că într-o bună zi voi fi liber. De aceea, am căutat să învăț pe din afară acele predici, punându-le în versuri pentru a le memora mai ușor.

M-am inspirat în acest sens din pilda altora, ca: Omar Khayyam, Nostradamus, Heinrich Seuse, Angelus Silesiu și alții care și-au condensat ideile lor înalte despre filozofie, religie sau profeție. Aceștia și-au pus astfel ideile în formă concentrată de versuri foarte scurte, dar care conțineau tot ceea ce gândeau. Așa mi-am compus și eu versurile - gândurile mele - pe care le-am învățat pe de rost, păstrându-le în memorie prin continua lor repetare. Atunci când mintea mi-a fost învăluită de întuneric și uitare datorită efectului drogurilor care ni se administrau, în doze mari, amestecate în mâncare, le uitasem. Dar numai pentru o vreme. Mai târziu, când efectul drogurilor dispăru, versurile îmi reveniră din nou, proaspete, în memorie.

În această carte am pus unele din aceste predici. Memoria mea, de obicei foarte bună, a reținut cam 350 din ele.

Vreau însă, de la bun început, să atrag atenția cititorului că aceste predici nu trebuiesc luate ca dogmă, căci atunci nu trăiam în conformitate cu dogma, nici eu și nici alți întemnițați. Hrana sufletului e Cristos Însuși, iar nu dogmele sau învățăturile despre El.

Din punct de vedere dogmatic, atât David cât și Iov greșiseră atunci când îi căutau vină lui Dumnezeu. Nici autorul cărții Estera nu avusese dreptate - din punct de vedere dogmatic - atunci când nu scrisese nici un singur cuvânt de laudă la adresa lui Dumnezeu care dăduse o izbăvire atât de minunată poporului

Lui. Nici chiar Sf. Ioan Botezătorul nu fusese dogmatic atunci când, în temniță, avea îndoieli despre mesianitatea lui Isus. De fapt, dogmaticii Îi găsesc vină chiar lui Isus Însuși, spunând că El n-ar fi trebuit să tremure când Se afla în Ghetsimani.

Dar viața, chiar viața religioasă nu se preocupă de dogme, ci își urmează propriul ei curs, care adeseori pare o nebunie din punct de vedere logic.

Am trăit în condiții excepționale și am trecut prin stări de spirit cu totul neobișnuite. Pe acestea trebuie să le împărtășesc și altora. Ei trebuie să le cunoască, deoarece, până în ziua de azi zeci de creștini zac în închisorile comuniste din diferite țări, torturați, drogați și ținuți cu forța în celule ale singurătății, ba chiar în cămașă de forță, așa cum am fost pus și eu. Mulți din aceștia - socot - trebuie să aibă reacții similare cu ale mele. Isus, în mila Sa nemărginită pentru mulțime, deveni ca unul din ei: un dulgher într-o țară săracă și în mijlocul unui popor asuprit. Nimeni nu poate simți milă și compasiune (cuvântul acesta în esență înseamnă: a suferi împreună) dacă nu cunoaște starea inimii celor în suferință.

A te afla, de unul singur, într-o celulă, fie comunistă sau nazistă, este culmea suferinței. De aceea reacția creștinilor care trec prin astfel de încercări este o experiență aparte; ea nu se aseamănă cu nimic altceva.

Scopul acestei cărți este să facă cunoscut altora gândurile și simțămintele împărtășite de cei care sunt de partea celor care suferă fără să fie vinovați. **Acum, când trăiesc din nou în condiții normale, multe din gândurile exprimate în aceste predici mi-au**

devenit străine și nu le mai pot accepta nici eu însumi. Totuși le povestesc așa cum le gândeam atunci.

Stimate cititor, în loc de a judeca aceste gânduri, intră mai degrabă în părtășie cu frații tăi creștini care se află și azi în închisorile în care - pentru a folosi cuvintele Sf. Bede - „singurul glas care se aude e acela al plânsului de durere, singura față care e văzută e numai aceea a chinuitorilor“. Pune-te în situația lor. „Aduceți-vă aminte de cei ce sunt în lanțuri, ca și cum ați fi și voi legați cu ei“ (Evr. 13.3) - ne îndeamnă Scriptura. Caută să-ți imaginezi că te afli tu însuși într-o celulă, izolat de toți și toate, torturat. Numai așa vei fi în stare să înțelegi această carte.

Cartea conține predici compuse de un pastor ale cărui putere de gândire și judecată logică au suferit zguduiri serioase din pricina terorii și a condițiilor neomenești prin care trecea în acele zile după cum îmi dau seama acum. Am trăit zile în care mă aflam foarte aproape de abisul lepădării de credință. Din fericire însă, în acele zile de criză sufletească cumplită, n-am fost torturat. Altfel, poate că aș fi cedat îndoielilor. Am fost supus torturilor numai după ce am biruit ispita disperării.

Nu mi-a fost greu să reconstruiesc întreaga predică din esența unor scurte versuri, pentru că, deși nu mă mai aflu acum în celula singurătății, ea se află însă neconținut cu mine, în gândurile mele de fiecare zi. Și, fie că mă aflu în mijlocul unei adunări mari în America, într-o biserică sau într-o ședință de comitet a misiunii noastre în Anglia, sau chiar șezând pe o

bancă, în tren, re trăiesc și azi zilele acelea. Ființa mea lăuntrică a rămas pentru totdeauna în celula singurătății. Trăiesc și azi mai mult cu trecutul, ca și cum m-aș afla în continuare în închisoare. Aceasta nu pentru că acești ani fac parte esențială din istoria vieții mele, ci pentru că adevăratul meu „eu“ se identifică pe de-a-ntregul și azi, fără încetare, cu cei din celulele izolate, umede și înfiorătoare din China Roșie, Albania, Coreea de Nord și alte țări aflate sub dominație comunistă. Aceștia sunt acei „neînsemnați frați ai lui Isus“. Ei reprezintă partea cea mai de preț din Trupul duhovnicesc al lui Cristos pe pământ. Retrăind proprii mei petrecuți acolo, în celula singurătății, împărtășesc viața acestora, mă identific pe deplin cu ei. E o experiență ciudată care ar putea duce la nebunie. Și, poate chiar că aceste predici ale mele conțin gânduri de nebunie.

Dar poate că Erasmus a avut dreptate atunci când a scris lucrarea sa „In Praise of Folly“ („Glorie nebuniei“). Și atunci, de ce n-am lăsa nebunia să-și spună cuvântul? Comunismul a dus la nebunie cu adevărat mulți pastori și laici creștini, a căror sănătate mintală s-a tulburat din pricina torturilor suferite. Și de ce ar fi lăsați numai înțelepții să-și spună cuvântul cu privire la comunism? De ce n-am lăsa și pe nebun să-și exprime gândurile care se zbat în mintea lui nebună? Am așternut aici pe hârtie gândurile celor înnebuniți de condițiile nespuse de grele în care sunt siliți să trăiască.

Am avut clipe de biruință a credinței când mă aflu în închisoare, dar am avut și momente de disperare. Azi mulțumesc Domnului meu pentru amândouă

aceste stări. Căci **chiar și disperarea m-a învățat o lecție prețioasă: aceea de a-mi cunoaște limitele și a nu mă baza nici pe biruințele mele, nici pe credința mea, ci numai pe sângele prețios și răscumpărător al Domnului Isus Cristos.**

Cauze noi produc întotdeauna efecte noi. Celula singurătății sub un regim comunist este un element nou în istoria Bisericii, ce nu poate fi asemuit nici cu persecuțiile din vremea Imperiului Roman, nici cu cele din epoca nazistă. Căci, în acele timpuri nu existau nici drogări intensive, nici „spălarea creierului“ după metode științifice - așa cum se petrece sub regimurile comuniste.

Îmi dau seama azi că anumite gânduri din aceste predici sunt prea îndrăznețe, dar această îndrăzneală poate veni numai aceluia care trece printr-o perioadă lungă de tăcere. Oare aceste gânduri reprezintă adevărul, sau o erezie? Adevărul este relația dintre gând și realitate? Trăim într-o realitate aparte, și gândurile noastre pot reflecta această realitate în mod corect, deși ea pare ciudată celor care trăiesc o viață normală, liniștită. În orice caz, așa gândeam atunci. Mințile a mii de creștini torturați în închisorile comuniste azi cunosc aceste crize. Pun aceste gânduri pe hârtie pentru acei creștini care nu pot fi satisfăcuți prin a trăi o viață egoistă, ci vor să aibă părtășie cu frații lor, care trec și azi, nu numai prin ororile torturilor fizice ci și prin crize spirituale împinse la extrem.

Psalmistul spune: **Ascultă, fiică, vezi și pleacă-ți urechea, uită pe poporul tău** (fie că ești catolic sau protestant, fundamentalist sau radical) **și casa tatălui tău**“ (Ps. 45.10). Apoi, cu ochii legați așa

cum eram noi, prizonierii, vino cu mine, coboară cu mine până la închisoarea subterană. Ascultă ușa grea a celulei închizându-se în urma ta. Ești singur acum. Orice zgomot a încetat. Aerul intră în celulă numai printr-o țevă strâmtă. Dacă simți nevoia să urlî văzându-te pus în izolare completă într-un astfel de loc, atunci urlă! Gardienii te vor pune de îndată în cămașa de forță. „**Și atunci Împăratul îți va pofți frumusețea**“ (v. 11) - dacă te supui și rămâi acolo atât timp cât El te ține așa.

Nu te împotrivi gândurilor de disperare și de credință, îndoielilor tale și soluției acestora, nici clipelor tale de nebunie și nu te neliniști nici când acestea trec și se spulberă din mintea ta. Lasă toate acestea să vină peste tine, nu te împotrivi lor! Căci s-ar putea ca această experiență a ta să fie permisă pentru a servi de lecție îngerilor. S-ar putea să fii și tu, ca și Iov altădată, obiectul unei dezbateri dintre Dumnezeu și Satan. Fii numai gata să rămâi alipit de Dumnezeu, chiar dacă te-ar ucide în acest proces, chiar dacă credința ta ar fi ucisă. Chiar dacă ți-ai pierdut credința, rămâi credincios Lui. Chiar dacă toate roadele duhului dispar, și te vezi ca un pom neroditor, având numai frunze, amintește-ți și atunci că și frunzele servesc unui scop: la umbra acestora, cel roditor se poate odihni în brațele Mirelui Divin. Apoi, frunzele sunt folosite de mireasă pentru a face cu ele o ghirlandă pentru Cel iubit. Frunzele se transformă de asemenea în leacuri vindecătoare. Dar chiar atunci când frunzele se îngălbenesc și cad ofilite la pământ, ele pot forma un covor minunat pe care El va călca, în drumul Său, către aceia care au rămas credincioși până la capăt, chiar dacă tu nu ești în acea categorie.

Coboară acum în închisoarea de sub pământ. Te-am adus la ușa celulei tale. Aici însă te las. Tu rămâi singur, cu El. Celula poate fi odaia ta de nuntă, sau o cameră de torturi spirituale. Trebuie să te las. Locul meu e în propria mea celulă. Mă privești și ți se pare că zărești nebunie în ochii mei? Nu-mi pășă. Foarte curând și tu vei arăta ca mine. Și poate atunci vei fi în stare să-I spui Mântuitorului: „**Sunt neagră, dar sunt frumoasă**“ (Cânt. 1.5).

Am coborât cu tine jos, tot mai jos, în întuneric. Aici vei face experiența cuptorului de foc, dar și a răpirii, a profunzimii. La adânc, lucrurile n-au aceeași culoare ca cele de la suprafață. Aici îți pierzi sensul de direcție. Minte ta trece prin mari transformări, deși tu îți închipui că ea ți-a rămas aceeași ca și mai înainte. Nu, mintea și gândul tău rătăcesc pe căi pustii, necunoscute ție.

O, fie ca Domnul să-ți ajute!

Fie ca Domnul să Se îndure, în mila Sa, de toți acei sărmani păcătoși cărora le-a fost hărăzit să treacă prin clipele de răpire profunde, ale sfârșitului.

RICHARD WURMBRAND

N o t ă:

În paginile următoare, cititorul va găsi unele referințe la faptul că deținuții comunicau între ei în cod, prin pereții celulelor. În altă carte a mea „*In God's Underground*“ am arătat că aproape toți deținuții învață acest cod.

Cât privește mențiunea mea despre închisorile naziste, mă refeream la o închisoare românească în perioada când România se afla sub dictatura generalului Antonescu, impus în fruntea țării de către naziști.

LEGILE NEDREPTÉ ALE DOMNULUI

Dumnezeule,

Timp de ani de zile am predicat oamenilor. Uitasem aproape că în biserică există și o audiență invizibilă: îngerii, care iau aminte la felul cum este predicat Cuvântul Tău.

Acum însă sunt singur cu Tine și cu slujitorii Tăi cei invizibili, așa încât pot începe o nouă serie de predici.

Când predicam în biserică trebuia să fiu atent să nu rănesc simțămintele sau să ating prejudecățile ascultătorilor. Dar cu Tine pot să fiu absolut deschis. Tu nu ai inchiziție, nici nu mă vei judeca pentru erezie. În prezența altor oameni trebuia să Te laud. Acum însă sunt liber să-Ți pun întrebări, și chiar să-Ți fac reproșuri, cum făcuseră înaintea mea atât David cât și Iov.

De aceea Ți voi spune deschis tot ce am pe inimă.

Tu ai spus: „***Nu este bine ca omul să fie singur***“ (Gen. 2.18). Și totuși Tu mă ții acum în celula singurătății. Tu ai creat pe Eva pentru Adam; totuși, ai luat-o de la mine pe soția mea. Tu Te porți cu mine

într-un mod pe care Tu Însuși îl consideri a fi greșit. Cum dar Te vei justifica față de mine când ne vom întâlni în veșnicie?

Tu mă vei întreba de ce am comis fapte pe care Cuvântul Tău le condamnă. Dar cu mult mai puțin Se poate justifica un Dumnezeu care nu-Și împlinește propriul Său Cuvânt, decât un simplu om pentru că n-a fost supus poruncilor lui Dumnezeu. Judecata va fi deci reciprocă. Pot înțelege acum cuvintele lui Isaia: „**Veniți să ne judecăm, zice Domnul**“ (Is. 1.18).

Isus a zis: „**El (Tatăl) face să răsară soarele Său peste cei răi și peste cei buni**“ (Mt. 5.45). Cei ce ne torturează stau în aceste clipe tolăniți pe plajă, la soare, în timp ce eu n-am văzut soarele de luni de zile în această celulă săpată la zece metri adâncime sub pământ. Isus îmi va cere socoteală pentru multe fapte la judecata din urmă. E dreptul Lui să facă aceasta. Dar și eu la rândul meu Îl voi întreba de ce Tatăl m-a ținut aici în întuneric, fără să pot vedea măcar o rază de soare. Sunt curios să știu cum îmi va răspunde la această întrebare.

Încă de la convertirea mea, unul din cuvintele Tale din Ezechiel mi-au fost câteodată prilej de poticnire, fiindcă nu le-am înțeles multă vreme, și anume: „**Le-am dat legi care nu erau bune, și porunci prin care nu puteau să trăiască**“ (20.25). N-am auzit niciodată pe vreun predicator explicând acest verset, iar comentatorii Bibliei de asemenea l-au evitat. Abia acum încep să înțeleg ceva din această taină.

Nici o lege nu poate fi cu desăvârșire dreaptă, chiar dacă este o lege divină, pentru că orice lege stabilește standarde egale pentru oameni cu capaci-

tăți inegale și care sunt puși în situații de asemenea inegale, total diferite.

Acest adevăr se aplică chiar și la cele 10 Porunci: „**Să nu-ți faci chip cioplit**“, de exemplu, este o lege dată celui crescut în cea mai puritană formă de religie ca și aceluia crescut în tradiția catolică din moși-strămoși. Această lege deci nu e dreaptă, deoarece acești doi oameni n-o pot împlini cu aceeași ușurință. Aceasta îmi amintește de o veche convorbire pe care o avusesem odată cu un catolic cu privire la cea de a doua poruncă. El mi-a răspuns cu toată sinceritatea: „Cum se face că voi, protestanții, sunteți atât de orbi și nu înțelegeți cum se cuvine această poruncă, care zice: **«Să nu-ți faci ție chip cioplit»**. Aceasta deci înseamnă că Michelangelo sau vreun alt sculptor are voie să facă un astfel de chip pentru alții. Porunca aceasta interzice fiecărui individ să-și facă sieși chipuri sau imagini pe care să le considere sfinte, fiecare după bunul său plac și fantezia lui. Bisericii însă, în totalitatea ei nu-i este interzis să ofere creștinilor mijloace de inspirație ca acestea.“

Am privit atunci uimit pe acest frate catolic care nu părea deloc tulburat de ceea ce mă îngrijora pe mine atât de mult. Și el continuă: „Când Dumnezeu S-a făcut om în Isus Cristos, El Și-a însușit toate calitățile omului, inclusiv aceea de a deveni un potențial model pentru un obiect de artă“, etc. etc. Nu mă gândisem niciodată până atunci la acest lucru.

„**Să cinstești pe tatăl tău și pe mama ta**“ (Ex. 20.12) - este poruncit celor care au ca tată pe un om bun și sfânt. Dar am cunoscut și oameni care reacționau violent împotriva acestei porunci, căci tot ce-și

puteau reaminti despre părinții lor era că tatăl lor era un bețiv care-i bătea adeseori pe nedrept, sau că mama lor îi abandonase. Chiar în biserica noastră aveam o tânără care fusese violată de propriul ei tată. Legea Ta nu e dreaptă, deoarece ea ne poruncește să cinstim pe orice tată și pe orice mamă, chiar și pe acei părinți de la care am moștenit prin ereditate o pornire criminală. Mi se poruncește, de asemenea, să cinstesc pe mai-marii mei din Biserică. Unii dintre aceștia au ales, în adevăr, martiriul, și au murit pentru slava lui Dumnezeu. Alții însă au preferat să devină unelte servile ale comuniștilor asupritori. Iar dacă eu trebuie să dau cinste și unora și altora la fel, după legea Ta, această lege nu e dreaptă.

„Să nu ucizi!” - este poruncit suedezului și elvețianului, ale căror țări n-au cunoscut războaie de sute de ani. Dar și nouă, românilor, ni se dă aceeași poruncă, cu toate că țara noastră a fost cotropită de trupe străine în fiecare generație, și am fost nevoiți să ne apărăm.

„Să nu furi!” - se poruncește unui milionar care are cu mult mai mult decât are trebuință și deci n-are nici o nevoie să fure de la alții. Dar eu sunt atât de flămând încât aș fura pâine chiar acum dacă aș putea-o găsi undeva. Dar dacă voi face așa mă fac vinovat de călcarea uneia din legile Tale nedrepte.

„Să nu preacurvești!” - se poruncește celui care are o soție frumoasă și iubitoare, o parteneră potrivită pentru nevoile lui. Dar aceeași poruncă e dată și celui care are o soție insuportabilă sau unei femei cu un soț rău, ca și celui necăsătorit. Cât de mult suferise bietul Ioan, un frate din comunitatea noastră, pe lângă

o soție care era bolnavă de ani de zile și nu-i putea oferi satisfacție. Iată deci o lege nedreaptă după alta.

„Să nu mărturisești strâmb“ - este o lege pentru cel care n-are nici un motiv să mintă, sau poate nici nu e în stare s-o facă, neavând nici cea mai mică imaginație. Dar ea este dată și pentru mine, care sunt forțat să răspund anchetatorului comunist când sunt adus în fața lui. Dacă îi spun adevărul - așa cum mi-o cere el apelând la obligația mea de creștin - mulți alți frați vor fi înțemnițați și ei.

Rahav, după ce ascunsese în casa ei pe cele două iscoade din Israel a spus că nu știa nici de unde veniseră aceștia și nici încotro s-au dus. A greșit ea oare făcând așa?

Mi-amintesc de una din predicile lui Spurgeon referitoare la acest subiect. El spusese că a încercat adeseori să se pună în locul lui Rahav, în situația ei după întâlnirea cu iscoadele. Dacă ar fi oferit și el adăpost unor protestanți persecutați de autorități și ar fi fost întrebat apoi dacă aceștia se află sau nu în casa lui, care ar fi trebuit să fie răspunsul său? El era preocupat, după cum se pare de această problemă, cu atât mai mult cu cât Spurgeon era cunoscut ca un om care se pronunța adeseori împotriva păcatului minciunii. Noi am fost nevoiți să nu spunem adevărul și în perioada nazistă în țara noastră, așa încât am fost foarte interesat să știu răspunsul lui. El a zis: *„Am încercat să-mi închipui ce-aș fi răspuns în această situație, dar n-am putut lua o decizie nici până acum. Deși eu am azi mai multă cunoștință decât avea Rahav, și de asemenea mai mult timp decât a avut ea să mă gândesc la un plan sau la un răspuns*

potrivit, totuși nu mă pot hotărî ce-aș fi putut răspunde! De fapt, nu știu dacă acea minciună a lui Rahav nu era mai cinstită, mai sinceră decât acele jumătăți de adevăr sau răspunsuri evazive rostite de unii foarte înțelepți.“

Am repetat adesea aceste cuvinte ale lui Spurgeon unor frați de credință care erau tulburați la gândul că vor trebui să mintă autoritățile care persecutau pe nevinovați. Spurgeon nu se putea decide în acest sens. Eu însă eram decis: voi minți pe anchetatorii comuniști asupritori, și trebuie să spun că o fac chiar cu plăcere.

„Să nu vi se tulbure inima“ - este poruncit celui veșnic îngrijorat ca și celui flegmatic care, prin firea lui, nu e îngrijorat niciodată de nimic. Este spus unui american cu bună stare și care n-a cunoscut în viața lui ce înseamnă, în adevăr, necazul și lipsurile, ca și deținutului din celula vecină care tocmai mi-a transmis un mesaj prin perete cu ajutorul codului Morse că a fost condamnat la moarte.

O lege nu poate fi decât nedreaptă. Chiar Tu, Doamne, nu poți să nu faci nedreptate odată cu darea de legi!

Nedreptatea pe care o faci nu este numai că mă ții aici singur în întuneric fără a vedea soarele. Problema e mai mare. Tu ai comis nedreptate chiar prin faptul că ai pus pe oameni sub jugul legii.

Dar voi abandona acum problema mea personală și preocuparea cu ea. Și pentru a mă elibera de această suferință personală, ea fiind doar o picătură din oceanul universal al durerii omului, o voi scufunda în acest ocean infinit. Voi pune mai degrabă problema

aceasta în general, și Te voi întreba: de ce ai comis Tu față de omenire, nedreptatea de a-i da legi și porunci pe care Tu Însuți le declari nedrepte?

Tu, Doamne, ai nevoie de Isus așa cum am și eu nevoie de El. El e Mijlocitorul și Mediatorul. Îi aud glasul în fiecare noapte mijlocind și mediind în favoarea Ta, pentru ca să mă facă să Te înțeleg și să Te iubesc, tot așa după cum El mijlocește la Tine pentru mine.

Tu ai avut trebuință ca El să Se facă trup venind pe pământ, tot atât de mult cum am avut eu nevoie de aceasta, deși din motive diferite. Tu ai cunoscut pe om dintotdeauna observându-l prin prisma Ta divină. Dar această perspectivă nu Ți-a putut arăta adevărul în totalitatea lui. În celula vecină, un alt deținut - fost judecător - mi-a transmis prin perete mesajul regretelor și al remușcării pe care le resimte acum din pricina sentințelor pe care le dăduse în trecut.

El dădea sentințe oamenilor fără ca să fi gustat vreodată personal ce înseamnă să fii întemnițat ani de zile. Tu, la fel, judeci și condamni pe oameni fără ca să fi trăit vreodată ca un om, încercat de suferințe și ispite. Ai avut deci nevoie de experiența umană, cu care Te-ai îmbogățit astfel trimițând pe Fiul Tău să devină om. **„Ieșiți, fetele Sionului, și priviți pe împăratul Solomon cu cununa cu care l-a încununat mamă-sa în ziua cununiei lui”** (Cânt. 3.11). Cristos avea din veșnicie tot felul de cununi, care de care mai strălucitoare. Dar cea mai măreață cunună l-a fost dată de sfânta Sa mamă: aceea de a deveni Omul-Dumnezeu. El a trăit sărac, a fost batjocorit și umilit,

lovit, ispitit. Apoi Și-a dat viața. Îmbogățit prin această nouă experiență, S-a reîntors la Tine. Abia acum Tu ne poți înțelege pe noi, oamenii, cu mult mai bine ca înainte.

Tu ești un Dumnezeu viu. A fi viu înseamnă a crește, a te dezvolta și înmulți. Orice lucru care e stagnant nu e viu. În biserici, oamenii sunt fără încetare îndemnați a „preamări pe Domnul“, ceea ce implică învățătura că Tu poți fi mărit, - adică făcut mai mare. Isus Te-a făcut mai mare.

Din experiența Sa ca om care a trăit pe pământ ca atare, Isus a făcut cunoscut Cerului misterul vieții omenești ca Unul care a trăit-o El Însuși.

Iar pe de altă parte, tot El ne explică nouă, oamenilor de pe pământ, în fiecare noapte, taina unui Dumnezeu care dă legi recunoscute chiar de El Însuși ca nedrepte.

✱

Vezi, am făcut acum o pauză în vorbirea mea cu Tine. Nu era o pauză retorică - așa cum fac oamenii - căci elemente nenaturale ca acestea nu sunt necesare când stau de vorbă cu Tine.

Ci m-am oprit din vorbire ca să ascult în tăcere, după cum în Cer, cântarea serafimilor se întrerupe și se păstrează tăcere pentru câteva clipe atunci când fumul de tămâie se ridică până la Tine împreună cu rugăciunile sfinților (Ap. 8.1-4).

Am auzit glasul lui Isus explicându-mi - și cu câtă ușurință oile Sale Îi pot distinge glasul - că Tu ne-ai dat legi în nădejdea că noi nu ne vom opri la

ele, ci vom căuta să pătrundem spiritul lor, pentru a înțelege cu ce intenție ni le-ai dat.

De un lucru sunt acum sigur: anume, că una este porunca Ta, alta dorința Ta.

Tu spui, spre exemplu, **„răzbunarea este a Mea“** (Dt. 32.35). Tu exprimi voia Ta în aceasta pentru a-Ți arăta mâna, dar în tot acest timp ai nădejdea că credința noastră e de ajuns de puternică pentru a-Ți opri Mâna de la pedeapsă atunci când vrei să Te răzbuni.

Da, noi nu Te vom lăsa, chiar dacă porunca Ta clară e să o facem. Un câine de turmă credincios nu încetează să latre la străini chiar dacă păstorul turmei îi poruncește să înceteze.

Odată mustram pe fiul meu pentru o greșeală pe care o făcuse. Dar el nu m-a privit în față cum mă așteptam, și l-am întrebat de ce? Mi-a răspuns astfel: *„Pentru că nu vreau să mă uit la gura ta care a rostit acele cuvinte aspre, ci la inima ta iubitoare din care au izvorât ele“*. Tot așa și noi, oamenii, n-am fost destinați să ne oprim la cuvintele stricte ale poruncilor Tale, ci la intenția iubitoare cu care ne-au fost date ele.

David, care știa bine legile Tale cu privire la înjunghierea de animale ca jertfă, a spus totuși: **„Tu nu ceri nici ardere-de-tot, nici jertfă de ispășire“** (Ps. 40.6). Ideea greșită despre dumnezei care cereau neîncetat daruri și jertfe o aduseseră evreii cu ei de la egipteni printre care trăiseră sute de ani. Această tradiție devenise adânc înrădăcinată în popor. Dumnezeu, vrând să-i oprească a aduce trupuri umane ca sacrificiu cum făceau alte popoare, le-a poruncit

să jertfească numai un miel sau un porumbel. David însă înțelesese mai profund acest lucru, anume că viața nouă începe atunci când omul înțelege că Tu ești Cel ce ai jertfit pe Cel pe care-L iubeai mai mult. Tu nu ne ceri nicidecum să luăm viața altuia pentru a deveni acceptați de Tine.

Una dintre cele mai nedrepte legi ale Tale este cea cu privire la cetățile de scăpare (Num. 35.11).

Dacă un om a ucis pe altul fără intenție iar familia victimei cere răzbunare, ai ordonat ca ucigașul să fugă într-o cetate de scăpare. Acum, să presupunem că nu unul, ci mai mulți s-au făcut vinovați de o astfel de crimă, dar unii dintre aceștia pot alerga mai repede ca ceilalți. Nu fiecare poate urca un deal cu aceeași iuțeală. În acest caz, numai acela care a putut alerga cel mai repede la cetatea de scăpare e pus în siguranță, deși e la fel de vinovat ca și camarazii săi, în timp ce acela care n-a putut alerga atât de repede este ucis de urmăritor.

Întreb: dreptatea poate oare depinde de iuțeala cu care un om este capabil să alerge?

Această nedreptate e continuată și în Noul Testament, unde ni se spune că cel care va birui va primi o răsplată. Atunci ce se va întâmpla cu cel biruit de păcat, deși era flămând după neprihănire?

Dragostea - după această lege - pierde totdeauna partida; e mereu învinsă. Numai răul și corupția câștigă totdeauna în această competiție. Dragostea este mereu rămasă în urmă.

Isus ne dă această învățătură în Parabola bunului samaritean. Oare se luaseră la întrecere cei trei călători: preotul iudeu, levitul și samariteanul, care să

ajungă mai repede de la Ierusalim la Ierihon? Toți acești trei își începuseră călătoria în același timp. Preotul și levitul erau ambițioși și grăbiți pentru că voiau să câștige competiția și cu ea, un anumit renume. Auzind gemetele unui om rănit prin apropiere și care suspina în mari dureri, strigând după ajutor, ei au avut compasiune pentru el, căci erau, de altfel oameni buni la inimă. Totuși au alergat înainte fără a se opri din drum, rostind o rugăciune pentru cel chinuit, din mers; ei nu se puteau opri, pentru că aveau de câștigat premiul și faima la capătul concursului. Pe lângă acestea, locul acela era primejdios, fiindcă era cunoscut ca înțesat cu cete de bandiți care stăteau la pândă pentru a jefui pe trecători.

Samariteanul însă era un om cu totul diferit. Mă întrebam deseori de ce a intrat și el în competiția aceasta? Pentru el, lucrul cel mai de preț era nu banii, nici faima, ci dragostea față de ființele omenești. Când a auzit gemetele, a coborât de pe măgărușul său, a turnat ulei vindecător peste rănila celui căzut și l-a luat cu el la o casă de poposire, care se afla în direcția opusă, adică tocmai de unde venea el. Astfel el a pierdut partida, așa cum dragostea pierde întotdeauna.

„Sunt bolnavă de dragoste” spune Mireasa (Cânt. 5.8). O persoană bolnavă nu poate câștiga nici o competiție; ea nu poate ieși învingătoare. Isus a spus că Împărăția lui Dumnezeu se ia cu năvală (Mt. 11.12). Dar dragostea nu e înzestrată cu putere de a da năvală. E cu mult mai ușor pentru un păcătos să forțeze poarta Cerului. Sfinții și cei cu inimi iubitoare sunt nevoiți să se bizuie pe har mai mult decât o fac

alții pentru a fi mântuiți, fiindcă ei nu pot face mare lucru pentru ei înșiși.

E deci nedrept ca legea să ceară ca fiecare om să fie la fel de iute de picior și să dobândească aceleași victorii.

Înțeleg acum de ce a trebuit să aștept un timp atât de îndelungat în închisori până va veni Mirele. Deși sunt încredințat că El Și-a lăsat locul Său și a pornit înspre noi să ne ajute, El zăbovește încă, pentru că Se oprește lângă fiecare om rănit întâlnit în drum. Iair Îl rugase fierbinte să vină și să vindece pe fiica sa care era pe moarte, dar Isus a întâlnit o altă femeie bolnavă în drum, care avea nevoie de asemenea de ajutorul Lui. De aceea El a lăsat pe fiica lui Iair să moară între timp; o va învia după aceea (Mt. 5.21-43).

Cine știe dacă Isus, în drumul Lui spre noi pentru a ne ajuta, n-a observat vreo floare cu petalele gata să cadă la pământ sub povara stropilor de rouă, și S-a oprit s-o scuture de povara ei?

Eu sunt bolnav de dragoste, de aceea nu pot face lucrarea Ta. Dar Tu ești Dragostea Însăși, deci de asemenea bolnav, și nu poți veni la mine la timp ca să mă redai familiei mele, cu toate că Tu știi că „**nu este bine ca omul să fie singur**” (Gen. 2.18). Și Tu ești bolnav de dragoste, de aceea nu poți face ca soarele să răsară și pentru mine. Cine știe dacă atunci când Isus Se afla la Golgota Tu, Părinte, nu Te-ai oprit din drum pentru a ajuta pe vreo oaie căzută într-o prăpastie? Poate din cauza aceasta Isus a trebuit să rămână fără nci o rază de lumină și fără nici o picătură de apă acolo.

Nu pot împlini legea Ta. Prin Isus, Tu m-ai eliberat de această obligație.

Fiind Dragostea Însăși, Tu ai, de asemenea, toate lipsurile pe care le are dragostea; de aceea nu poți împlini multele Tale făgăduințe de a-mi fi de ajutor. Dar după cum Tu mă eliberezi pe mine de toate poruncile Tale, tot așa eu Te dezleg de orice obligație pe care o ai față de mine prin Legământ. Aceste porunci nu sunt suficiente, ci ele sunt generalități. Pentru Tine su sunt unic, așa cum Tu ești pentru mine.

Așa încât vom petrece împreună anii de izolare în celula aceasta, fiind mulțumiți că iubim și suntem iubiți. Eu nu-Ți voi reproșa pentru legile și poruncile Tale nedrepte, iar Tu nu-mi vei mai face reproșuri pentru că le-am călcat.

Sunt atât de bucuros că pentru prima oară am fost în stare să stau de vorbă cu Tine atât de deschis! Deci, în cele din urmă îmi dau seama că, de fapt, nu m-ai lăsat singur. Eu sunt cu Tine. Nici fără lumina soarelui nu m-ai lăsat, căci văd Soarele neprihănirii răsărind în celula mea întunecoasă.

Îți mulțumesc și Te laud. Amin.

CREȘTINUL ÎNTĂLNEȘTE PE ÎNGERUL GABRIEL

Dragi frați și surori,

Deși nu vă pot vedea, vă voi vorbi totuși de la distanță.

Am făcut experiența de câteva ori până acum a ceea ce se numește *extra-sensory perception* (al șaselea simț).

Iată un exemplu: odată, o femeie-ofițer din Armata Roșie s-a întors la Dumnezeu în casa mea. Apoi a pornit mai departe cu regimentul ei spre Ungaria și Austria și n-am mai auzit de ea multă vreme. După aceea ne-am mutat într-o altă locuință. Într-o dimineață, în mijlocul orelor pline de activitate, am simțit un impuls irezistibil să fac o vizită în locuința mea de dinainte, deși nu mai aveam ce căuta acolo. Când m-am apropiat de casă, am văzut-o venind spre mine din direcția opusă pe acea soră de credință, rusă. Ea trecea din nou prin București, în drum spre Stalingrad. Trebuind să schimbe trenul și neavând decât puține ore la dispoziție, ea se rugase fierbinte ca eu să fiu acasă când sosește ea pentru a căpăta de la mine mai departe învățăături creștine. Dacă eu n-aș fi fost acolo

tocmai în acel moment, unicul prilej pentru ea ar fi fost pierdut pentru totdeauna.

Aceasta nu a fost unica mea experiență în acest domeniu. Aș putea da și alte exemple.

Poate și voi aveți darul de a percepe de la distanță. Profeții din vechime se adresau unor oameni care se aflau foarte departe de ei. „**Treci, locuitoare din Safir... o, locuitoare din Lachiș... îți voi aduce un nou stăpân, locuitoare din Mareșa... iar tu, Betleeme Efrata...**” spune Mica în unul și același discurs (1.11-15; 5.2), fiind încredințat că aceste cuvinte ale sale vor fi duse de îngeri acelor cetăți îndepărtate.

Și eu am încredințarea că cuvintele mele rostite acum într-o celulă a singurătății vor ajunge la urechile unora din voi cel puțin, mai ales la aceia care posedă rara virtute de a tăcea și a asculta.

Vă voi împărtăși și vouă unele experiențe spirituale prin care ne-a fost dat să trecem în închisorile subterane.

Deși eram fiecare dintre noi izolat în celula sa, puteam comunica unul cu altul în cod (Morse) prin perete, așa cum am amintit în capitolul precedent. În felul acesta am aflat următoarele evenimente.

Era ora zece noaptea. Deși nimeni din noi n-avea un ceas cu el, știam cu toții că era ora zece, pentru că, cu o exactitate de cronometru, aceasta era ora când începeau să ni se aplice torturile cele mai grele. Și dimineța puteai căpăta o bătaie zdravănă, nu-i vorbă; dar torturile era rezervate totdeauna pentru această oră, pe întuneric. Se auzeau clar urlete și gemete de durere. Pereții boltiți ai coridoarelor creau o

acustică al cărei volum creștea din celulă în celulă. Când se auzea cel dintâi strigăt al unui torturat, se dădea semnalul prin perete, de la o celulă la alta prin 3 ciocănituri în perete, care trebuia să ne reamintească că a venit ora să începem exercițiul spiritual zilnic. Primul era cercetarea propriei noastre conștiințe, judecând orice atitudine, gând sau faptă făcută în acea zi. Un preot iezuit ne-a învățat această metodă.

Creștinul despre care vă voi vorbi acum nu acorda mare valoare la o astfel de cercetare de sine, considerând că vocea conștiinței e mai mult un produs al mediului înconjurător în care trăim decât glasul lui Dumnezeu în noi. De pildă, un creștin este chinuit de remușcări din pricina săvârșirii unei anumite fapte pe care o altă persoană, provenită dintr-un mediu diferit, o consideră un lucru bun, un act justificat sub aspect moral. Conștiința ne judecă după propria sa lege. Numai că legile sunt generalități, ele nu iau în considerare abilitățile și circumstanțele individului. Poți fi cel mai dogmatic protestant care crede în mântuirea prin credință, fără fapte. Totuși conștiința ta e totdeauna „catolică“ și te chinuie amintindu-ți mereu de faptele tale, ca și cum părtășia noastră cu Dumnezeu ar depinde de ele.

Conștiința nu recunoaște raportul dintre cauză și efect, nici nu acceptă determinismul. Ea dă toată vina pe faptul că avem liberă alegere întotdeauna, deci responsabilitatea este a noastră dacă alegem răul. Ea nu recunoaște faptul de la sine înțeles că fapta pe care am comis-o e rezultatul de netăgăduit al caracterului meu format în decursul întregii mele vieți trecute și care mă constrânge pe mine, personalitate unică,

să reacționez așa cum o fac la apelul stimulilor care îmi vin din afară. Conștiința îmi atribuie numai mie singur vina unei fapte care e, de fapt, produsul influenței a mii de oameni care au trăit înaintea mea, cum ar fi: strămoși care mi-au transmis anumite însușiri prin ereditate, învățători și părinți care mi-au dat o educație greșită, scriitori, actori, prieteni și dușmani care mi-au format sufletul și caracterul; de asemenea influența mediului înconjurător cu cerințele sale, și așa mai departe.

Conștiința nu știe nimic nici despre planul lui Dumnezeu în care fapta mea păcătoasă poate să fi îndeplinit (jucat) un oarecare rol. „**Împotriva Robului Tău celui sfânt, Isus, pe care L-ai uns Tu, s-au însoțit în cetatea aceasta Irod și Pilat din Pont cu Neamurile și cu noroadele lui Israel, ca să facă tot ce hotărâse mai dinainte mâna Ta și sfatul Tău**“ (F.A. 4.27-28).

Conștiința e subiectivă. Când te cercetezi pe tine însuți examinând tot ce ai făcut în timpul zilei, ea îți va reaminti numai de faptele rele; pe cele bune le uită. De asemenea, în rigiditatea ei, nu distinge decât între alb și negru. Ea nu știe că există în viața omului și culoarea cenușie - adică aceea a necesității, impusă nouă câteodată de circumstanțele vieții - de a alege, nu între bine și rău, ci între două rele.

Conștiința noastră nu acceptă cuvintele Sf. Filip Neri, care spunea că nu trebuie să ne așteptăm a deveni sfinți în decurs de numai 4 zile. Ci cel mai bun lucru pe care-l poate face ea - și aceasta după multe frământări, îndoieli și chinuri - este să accepte ispășirea păcatelor, adică iertarea vinei.

Doctrina cea mai înaltă a Bibliei, aceea despre îndreptățire, potrivit căreia noi vom apărea înaintea lui Dumnezeu liberați pe deplin și de toată vina păcatului, este cu totul neacceptată de conștiința noastră. Ea este absolut incapabilă de a înțelege și a accepta adevărul că nu numai păcătosul, ci și păcatul său poate deveni alb ca zăpada (Is. 1.18; Ps. 51.7).

Spunând acestea n-aș vrea să fiu înțeles greșit. Nu e în intenția mea să anulez existența conștiinței, cum a făcut Hitler care o numea o „invenție evreiască“, apreciere care s-a lăsat cu rezultate atât de îngrozitoare. Valoarea conștiinței din punct de vedere social este enormă. Cel care are o conștiință sensibilă va avea o atitudine dreaptă față de aproapele său. Aceasta deși dragostea lui Dumnezeu față de acel om nu va fi mai mare după ce a făcut o faptă bună și nici nu-l va iubi mai puțin după o faptă rea.

Cercetarea de sine te lasă întotdeauna trist, căci nu poți să nu compari fapta ta cu ceea ce ar fi făcut Isus în locul tău în circumstanțe similare, și te chinuie atunci remușcarea. Dar a te întreba ce-ar face Isus într-o situație similară e ca și cum te-ai întreba ce distanță ar putea parcurge un melc în decursul unei zile dacă ar fi iepure. Întrebarea n-ar avea sens, melcul fiind melc iar nu iepure. Iar eu sunt eu și nu Isus. Pentru ca să fac ceea ce a făcut Isus ar fi trebuit să fiu nu om, ci Dumnezeu făcut trup, să fi fost născut de o fecioară sfântă, să fi primit educația de care a avut parte El, și să am la dispoziția mea îngerii. Ar fi trebuit să posed puteri miraculoase. Ar fi trebuit să fiu un profet, și un dulgher care a trăit în Palestina cu două mii de ani în urmă.

Luther obișnuia să avertizeze pe oameni să se ferească de a cădea în marele păcat al tristeții, zicând că e mai de preferat pentru un creștin să fie beat decât trist. Am fost torturați îndeajuns de către comuniști; de ce deci să ne torturăm și noi înșine? O altă învățătură a lui Luther sună astfel: a avea remușcări înainte de a fi venit la Calvar este de la Dumnezeu, dar remușcări după ce ai fost la Calvar sunt de la Diavolul. Pocăiește-te de păcatul tău, da; dar nu face din păcatul tău subiectul a meditații lungi și melancolice. De ce aș căuta să „îmbunzez“ pe Dumnezeu risipindu-mi timpul și energia în remușcări? Eu sunt mai mare decât păcatele mele, dar conștiința va încerca să mă identifice cu ele.

Fratele nostru de care vă vorbeam însă nu se sinchisea de aceste torturi ale sufletului. Talmudul spune: *„Soarele a apus și ziua e clară“*. Astfel, în fiecare noapte când se da semnalul pentru începerea exercițiului spiritual, el se pregătea să danseze pentru slava lui Dumnezeu.

Înainte de darea semnalului, el stătea culcat pe patul lui. Întocmai ca tic-tacul unui ceasornic, cu fiecare bătaie a inimii sale el gândea la Isus, tânjind după Mirele Ceresc, șoptind „Isus“ cu fiecare respirație și arzând de dorul Lui ca un foc mistuitor. Și acum, când se auzea semnalul, era timpul să-și înceapă dansul său sacru, sau poate - nebunesc.

În timp ce dansa, el auzi deodată un glas de înger care-i spunea: *„Plecăciune ție, Gheorghe, căruia ți s-a făcut mare har! Domnul este cu tine. Binecuvântat ești tu!“* Fratele nostru, crescut în spiritul tradiției Părinților Bisericii care trăiseră în pustie dedicân-

du-și viața pe deplin rugăciunii, postului și meditației, știa bine ce are de făcut în asemenea situații. El întreba pe înger: „*La cine din noi ești trimis?*” „*La tine, Gheorghe.*” Creștinul îi răspunse: „*Sunt mulți alți deținuți în celulele vecine care poartă numele de Gheorghe. De bună seamă ai greșit adresa. Nu pot fi eu acela, căci eu nu sunt vrednic să aud glas de înger.*” Și spunând aceste cuvinte creștinul se apucă să danseze și mai vârtos în jurul celei sale pentru a goni ispita. Dansând spre slava Domnului, el simțea că în felul acesta își aduce jertfa de laudă pe altarul Său. Dar îngerul Gabriel - căci acesta era - nu se mișca din loc. Cât de perseverenți sunt îngerii! Și atunci, o viață nouă începu să se înfiripeze în inima acestui creștin, ca și în Maria altădată (sau, poate, el descoperirea abia acum pentru prima oară ceea ce luase ființă în el mai demult): era o nouă putere care avea să-i ajute în viitor să biruiască ceea ce nu putuse birui până atunci. El era conștient că de-acum înainte va fi îmbrăcat cu puterea de a suferi chinuri cu mult mai dureroase ca moartea însăși, va putea suporta cu vrednicie chiar cea mai înjositoare dintre umiliri și va ieși biruitor din ea.

De la această experiență, creștinul acesta nu mai trăiește el, ci Cristos trăiește într-însul. El trăiește de-acum încolo numai pentru a susține această nouă viață care i s-a dat, pentru a înălța și preamări pe Cel care este Autorul oricărei virtuți. Și cât de mare e această datorie! Sarcina sa este de-acum înainte ca aceea a Mariei: să ajute la creșterea până la maturitate a Însuși Regelui Cerurilor.

Acest creștin înțelege că e de datoria sa să prezinte pe Isus ca pe un om din generația noastră - sau mai degrabă din cea viitoare. Adică să-L prezinte ca pe un intelectual al veacului nostru, ca pe Acela care este în stare să arate intelectualilor moderni, calea. Sarcina lui este să-L arate pe Isus ca pe Cel ce varsă lacrimi și în generația noastră după cum a plâns odată în Ierusalim, cu 2 000 de ani în urmă. Să-L arate celor din vremea noastră din nou ca pe Omul durerii, ca Acela care suferă și astăzi.

Isus nu conținește a vărsa lacrimi și azi.

O veche legendă spune că, pe când Isus încă era copil, era atât de iubit de Iosif încât acesta nu se întorcea niciodată de la treburile sale de prin oraș cu mâna goală, ci avea întotdeauna vreo jucărie sau o acadea pentru micuțul copilăș. Iar acesta își aștepta părintele lângă fereastră până când îl vedea întorcându-se acasă. Atunci îi alerga înainte întrebându-l: „*Tată, ce mi-ai adus astăzi?*“ Dar odată, Iosif, neavând bani, se întoarse acasă cu mâna goală. Când copilul îi ieși înainte punându-i aceeași întrebare ca de obicei, Iosif răspunse îndurerat: „*Nimic*“. Copilașul începu atunci să plângă cu amar, iar Iosif cuprins și el de durerea copilului, izbucni în plâns la rândul lui. Atunci sfânta Fecioară ieși afară și, văzându-i pe amândoi în lacrimi, întrebă care e motivul tristeții lor. La explicațiile lui Iosif, ea spuse uimită: „*Pot înțelege de ce plânge copilul, căci e numai un copil. Dar de ce plângi tu pentru aceasta?*“ Iosif îi răspunse: „*Plâng pentru că înțeleg că lacrimile lui Isus au o semnificație cu mult mai adâncă. Acest Copil va sta de-acum încolo lângă ferestrele cerului așteptând*

reîntoarcerea iubiților Săi. El le va ieși fiecăruia dintre ei în întâmpinare și-i va întreba de asemenea: «Ce mi-ai adus?» Iar dacă răspunsul unuia va fi ca al meu azi: «Nimic» - El va plânge în ceruri așa cum Îl vezi azi plângând pe pământ.”

Creștinul despre care vă povestesc simte că e sarcina lui să arate lumii noastre aceste lacrimi ale lui Isus. Căci, după cum în vremurile de demult El plânse asupra Ierusalimului, tot așa plânge El astăzi asupra Moscovei, care ucide pe profeți și omoară pe cei trimiși la ea. El va plânge și asupra orașelor Oslo și Stockholm, orașe cu biserici goale. El va plânge și pentru Londra și Washington, care au sacrificat a treia parte din omenire dând-o pe mâinile comuniștilor torționari, care chiar acum au bătut pe o femeie. Îi aud strigătele de durere care îmi sfâșie inima.

Isus trăiește acum în inima acestui creștin. Aceia care nu-L au pe Isus, ca și cei care nu au decât un schelet (adică pe acel Isus de acum 2 000 de ani) își vor bate joc de acest creștin a cărui sarcină este asemănătoare aceleia a Mariei de altădată. Ei spun mătăanii lungi rostind „*Ave Maria plină de har*” și se gândesc numai la Maria cea de altădată, dar rămân orbi la o Marie care trăiește în vremurile moderne.

Totuși, acest creștin a întâlnit pe Gabriel. El a trăit realitatea misticei uniuni. Cristos a luat ființă în el și viața Lui schimbată va fi o mărturie spre slava Domnului. Amin.

MAICA DOMNULUI

Dragi frați și surori,

Noi, oamenii, de fapt, avem nevoie de foarte puține lucruri în viață. Un copil bogat care posedă multe jucării, se plictisește. Un altul trăind într-o mahala are numai o cutioară; el o târăște după el și o numește mașină, vagon de tren, motor etc. Când găsește un băț, îl călărește numindu-l calul lui. Așa se face că noi trăim din lucruri mărunte pe care însă numai imaginația noastră le îmbogățește.

Telegrafia noastră fără fir, cea prin perete, funcționează perfect. În dreapta mea, în celula a patra se află acum o tânără, membră activă din Biserica subterană. Ea a fost bătută și torturată crunt, dar n-a trădat pe nimeni. Are numai 18 ani și numele ei este Maria.

Comunicarea aceasta a stârnit în mine gânduri noi pe care voiesc să vi le împărtășesc și vouă.

Maria - ce nume sacru!

Popoarele primitive au avut dintotdeauna nu numai zei, ci și zeițe. Ei dovedesc prin aceasta că posedă, deși în formă primitivă și deformată, o intuiție solidă, fundamentală; sau, poate, lor le-a mai rămas

ceva din revelația divină acordată oamenilor de la început. În orice caz, divinitatea conține și un anumit element feminin. Cei care au privilegiul de a studia Sfintele Scripturi în limbile originale, știu că cuvântul „*ruah*” însemnând „*spirit*”, în limba ebraică este un pronume feminin. Astfel, în Geneza, capitolul 1, dacă traduci literal versetul 2, el va suna astfel: „... **și Duhul lui Dumnezeu Se mișca** (merahfefet - la feminin) **deasupra apelor**”. Iar în limba aramaică - cea vorbită de Isus - termenul folosit pentru „*spirit*” este de asemenea un feminin („*ruah*”).

Îngerul care-i apăruse lui Iosif în vis îl anunțase că logodnica lui, Maria, „**va naște un fiu, și-I vei pune numele Isus**” (în ebraică: „*Ieshua*” - din nou un feminin). Era ca și cum ni s-ar fi poruncit să dăm unui copil de parte bărbătească, numele Elena, sau Ecaterina. Un bărbat cu nume femeiesc! Această taină este exprimată prin aparența exterioară a unui preot ortodox: acesta trebuia să poarte barbă dar să fie înveșmântat cu un veșmânt feminin.

Ori de câte ori, aflându-mă în această celulă, de unul singur, simt prezența lui Dumnezeu aproape de mine, am întotdeauna simțământul că se află acolo și o prezență feminină. Sf. Ioan evanghelistul, izolat și el și într-o stare similară cu a mea, exilat în Patmos și neavând pe nimeni în jur, a văzut pe Domnul șezând pe tronul Său. Atunci a rostit: „... **Cel ce ședea pe el avea înfățișarea unei pietre de iaspis și de sardiu**” (Ap. 4.2-3). Dar i s-a mai arătat în cer și altcineva care i s-a părut ca o mare taină, după cum mi s-a părut și mie: „... **o femeie învăluită în soare, cu luna sub picioare și cu o cunună de douăsprezece**

stele pe cap“ (Ap. 12.1). Diferiții comentatori ai Bibliei se străduiesc, care mai de care, să interpreteze sau să-și explice cine ar putea fi acea femeie. Explicația o avem însă chiar în cel dintâi câpitol al Bibliei: **„Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut“** (Gen. 1.27). Acesta e chipul lui Dumnezeu: și bărbat și femeie. Iată deci că există în adevăr un element feminin în Dumnezeire. Kabbala îl numește: „*Matrona*“. Dumnezeu e desăvârșit sub toate fațetele, sub toate aspectele și laturile, și nu poate fi limitat numai la cele bărbătești.

Odată în timpul arestării mele sub regimul nazist, am văzut deținuți scoși la exercițiu în curtea închisorii. Fiecare din ei era încătușat cu mâinile la spate și lanțuri grele îi țineau legați pe unul de celălalt, așa încât ei trebuiau să se învâртеască într-un cerc. Unul din ei, un preot catolic exclamă: **„Ia te uită, ca o mătănie compusă din trupuri umane!“** Și neavând mărgelile sau scoici sau orice altceva care i-ar fi putut ține loc de mătăniei, el privi pe fiecare om legat cu el ca pe un nou nod în șirag și rosti **„Ave Maria“** - de câte ori se afla în dreptul fiecăruia din semenii săi înlănțuiți.

O astfel de întâmplare este în stare să miște chiar și inima unui protestant.

Deși în ce mă privește, n-aș putea consimți nici odată să numesc pe Maria „Împărăteasa cerurilor“, „Conducătoarea oștilor îngerești“, „Împărăteasa Bisericii“ sau „Regina omenirii“, știind că aceste atribute se cuvin numai lui Dumnezeu Însuși, totuși dragostea și venerația mea pentru Maria, Maica

Domnului, a crescut ca rezultat al experiențelor mele din închisoare.

Iar azi, când aud despre tânăra Maria, torturată în celula de alături, gândul mă duce către mama Domnului.

Genealogia lui Isus, așa cum e povestită de evanghelistul Matei, ne spune că au fost 42 de generații de la Avraam până la Cristos. Dar dacă le enumeri cu atenție, constăți că sunt, de fapt, numai 41 de generații, inclusiv cea a lui Cristos. Totuși, Matei - după cum știm - fusese funcționar (vameș) înainte de a deveni ucenicul Domnului; ca atare, putem presupune că știa să numere corect. De ce dar a înscris pe lista sa 41 de generații, spunând că fuseseră 42? Iar dacă aceasta a fost doar o eroare, cum se face că ea s-a perpetuat timp de 20 de secole? E ca și cum Matei voia să ascundă o taină, recurgând la un mic șiretlic: el înregistrează 3 serii de nume, fiecare din acestea având 14 nume diferite. El repetă însă numele Ieconia, ultimul din cea de a doua serie ca fiind primul în cea de a treia serie de nume, așa încât cititorul neatenț ar putea să lase să treacă neobservat faptul că una din cele așa-zise 42 de generații lipsește, de fapt, din numărătoare. Cine să fie oare cel ce lipsește din acest lanț de 42 de generații?

Iată o altă curiozitate a Bibliei: aproape toate femeile descrise în Evanghелиi poartă numele de Maria. Așa avem pe Maria, sfânta Fecioară. Apoi, Maria Magdalena; Maria din Betania; Maria, mama lui Iacov și Iosif; Maria, soția lui Cleopa, și încă o femeie numită simplu „cealaltă Marie“. În total deci, șase Marii. Dacă am fi avut pe lista aceasta încă o

Marie, am fi avut numărul sacru de șapte. Să lipsească oare una din Marii aici, de asemenea?

La cruce se aflau numai 4 femei, toate cu numele de Maria. Versetul care ne descrie aceasta sună ciudat: **„Lângă crucea lui Isus stătea mama Lui și sora mamei Lui, Maria** (Ioan 19.25). Dar numele mamei era Maria. Nu se dă același nume la două surori!

Dar poate că acest nume - Maria - (în ebraică Miriam, adică „steaua mării“, steaua care arată calea celor care plutesc pe oceanul spiritualității) e folosit în Biblie nu numai ca un nume. În prima Biserică, acesta era, de asemenea, un titlu care se dădea unui anumit tip de femeie creștină, după cum, de pildă, comuniștii se numesc între ei „tovarășe“, sau așa cum, și între cadrele armatei, ofițerii poartă diferite titluri, sau la fel ca cei ce fac parte din „Armata Mântuirii“...

Astfel, orice femeie poate deveni o Marie, după cum oricine poate deveni un tovarăș sau un maior în armată.

Iată și o a treia taină: Isus a zis: **„Oricine face voia Tatălui Meu care este în ceruri, acela Îmi este frate, soră și mamă“** (Mt. 12.50). El este Cel întâi-născut între mai mulți frați. Este lesne de înțeles pentru un creștin să se socotească fratele Său. Dar cum ar putea cineva deveni mama Sa? Și totuși El declară că și acest lucru e posibil.

Este un mare privilegiu a fi un copil al lui Dumnezeu. Dar cu cât mai mare e privilegiul de a avea pe Dumnezeu ca pe copilul tău! Isus spune că acest lucru e posibil pentru noi. Nestorian, la timpul său, luptase împotriva ideii de a da Mariei titlul „Theotokos“ (născătoare de Dumnezeu); dar un

consiliu general al bisericii de atunci a apărât acest titlu dat Mariei. Cristos este Dumnezeu. Iar Maria a purtat pe Dumnezeu în brațele sale ca pe un prunc. Ea L-a spălat, L-a îngrijit, L-a hrănit și crescut. Dumnezeu ei devenise dependent de ea. Ea e unică, fiind cea dintâi și cea mai mare mamă a lui Dumnezeu. Dar experiența aceasta nu e rezervată numai pentru ea. Isus spune că oricine face voia Lui poate fi mama Sa, având față de El relația pe care o are o mamă față de copilul ei.

Ce înseamnă toate acestea?

Cea mai supremă formă a dragostei este aceea a unei mame pentru copilul ei. Dragostea copilului pentru mama sa nu poate egala iubirea mamei față de el însuși, din pricină că dragostea lui conține un gram de interes: el vine la mama sa pentru orice nevoie pe care o are. Tot așa e dragostea copilului față de tatăl său, care îi dă bani de buzunar etc. În orice altă dragoste umană e amestecat și un interes oarecare. Numai dragostea mamei este pe de-a-ntregul sacrificiu. Mama dă tot ce are copiilor ei fără a se aștepta la ceva în schimb de la ei.

Maria, mama Domnului, a dat tot ce avea lui Isus și n-a primit niciodată nimic de la El, nici măcar cuvinte de încurajare. După învierea Sa, deși Se arătase multora mângâindu-le inimile întristate, El nu S-a arătat mamei Lui. Dar era un scop în aceasta: El oferea mamei Sale cea mai înaltă distincție, aceea de a da lui Dumnezeu totul fără a-I cere nimic în schimb.

Cei care au atins această înaltă stare spirituală poartă titlul de „Maria“. Socot că acesta ar trebui să

fie sensul termenului catolic „marianit“. Înțeles așa, protestanții n-ar avea nici o obiecție.

Dar să revenim la acel lanț din genealogia lui Isus unde o verigă lipsește din descrierea lui Matei. Această genealogie nu e istorie. Chiar o comparație superficială dintre genealogiile regilor iudei din Vechiul Testament și cea redată de evanghelistul Luca este suficientă pentru a ne arăta că acestea nu se acordă între ele. Genealogia lui Isus - după descrierea evanghelistului Matei nu-i o succesiune istorică, ci, mai degrabă, întocmai ca scara lui Iacov, o perioadă de ucenicie în care poți sui treaptă după treaptă, în măsura gradului ascultării de El.

Tu începi prin a te identifica cu Avraam, tatăl tuturor credincioșilor. Apoi ai de trecut prin experiența lui Isaac sacrificat de tatăl său, după cum creștinii din țara noastră sunt siliți să lipsească pe propriii lor copii de o copilărie fericită și senină pentru a rămâne credincioși lui Cristos. Apoi devii un Iacov care a văzut îngerii urcând și coborând, pentru a învăța că în viața spirituală nu există stagnare: nu te poți opri. Cine nu merge înainte pe această cale, dă înapoi. Dumnezeu Se află la capătul scării, sus. Numai acolo e posibilă cea mai dulce și înălțătoare părtășie cu El. Apoi ucenicia ta continuă. Tu retrăiești viața lui Iuda (fiul lui Iacov) până ajungi la stadiul Mariei, acela de a deveni pentru Dumnezeu ceea ce este o mamă pentru copilul ei. Maria cea de acum 2 000 de ani a dat naștere Mântuitorului Isus, Personalitatea istorică despre care ne povestesc Evangheliile.

Dar și tu poți întâlni pe arhanghelul Gabriel. Cristos poate să Se nască și în inima ta, ca rezultat al

celor 40 de experiențe anterioare de părtășie cu sfinți, cu oameni de rând și cu păcătoși din toate veacurile. Și tu poți fi o Marie, având o dragoste curată și gata de sacrificiu, care dorește numai a da fără a cere nimic în schimb. Cristos în tine, nădejdea slavei, va constitui cea de a 42-a verigă din lanțul genealogic. Scopul vieții tale va fi atunci îndeplinit.

Atunci un singur dor, o singură aspirație îți va consuma gândul și întreaga viață: a sluji Domnului care este Copilul tău. Atunci nici tu nu te vei putea depărta de la această țintă, nici nu te vei lăsa momit de promisiunile comuniștilor că îți vor reda libertatea dacă trădezi, și nu vei da înapoi nici chiar atunci când vei fi torturat de ei.

Te salut, Marie, iubită surioară care te afli acum în celula a patra. Salutare ție, Marie, plină de har! Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei, și binecuvântat este rodul inimii tale. Cum de mi s-a dat acest har, ca mama Domnului meu să se afle alături de mine în regeasca celulă de închisoare? Căci, iată, îndată ce am ascultat mesajul, prin peretele celei mele, despre prezența și despre loialitatea ta, „pruncul“ mi-a săltat în inimă de bucurie!

O, fie ca Domnul să ne ajute tuturor să ajungem până la vârful scării, până la final, adică să construim noi acea porțiune de lanț care lipsește din genealogia evanghelistului Matei! Amin.

DATORIA NU SE SFÂRȘEȘTE NICIODATĂ

Dragi frați și surori,

Apostolul Pavel avea posibilitatea să scrie scrisori când se afla în închisoare, căci avea cu el cerneală și pergament. De asemenea, Sf. Ioan, deși izolat, putea scrie bisericilor, din exilul său, din Patmos.

Noi însă nu aveam nici hârtie nici cerneală. Totuși există un anumit fel de a scrie pe care nimeni nu ni-l poate interzice, căci nu le stă în putință de a o face: a scrie cu Duhul pe tăblița inimii oamenilor, chiar când aceștia sunt departe de noi.

Aș putea să vă învăț și pe voi tehnica acestui fel de scriere, ca să-l puteți folosi și voi la nevoie.

O tehnică anumită în domeniul spiritual? De obicei, creștinii se arată foarte vagi când e vorba să gândească sau să discute despre cele duhovnicești. Totuși, există legi ale spiritului așa cum există legi ale materiei. Este posibil să te orientezi în cele spirituale tot așa cum o faci în lumea materială. Profetii de demult știau nu numai că văzuseră pe un înger, ci și din ce legiune făcea parte acel înger și care-i era numele - Mihail sau Gavril. Atunci când cunoști

legile spiritului, poți folosi o anumită tehnică, după cum o tehnică în anumite chestiuni de ordin material devine posibilă dacă cunoști legile naturale.

Principiile de bază ale scrierii cu Duhul în inimile oamenilor care se află departe de tine sunt următoarele:

1. Atunci când vrei să transmiți cuiva un mesaj din partea lui Dumnezeu, nu te gândești la acea persoană în timpul zilei, nu vorbești despre ea și să nu te preocupe gândul la ea decât în ceasul acela specific al concentrării tale pentru a-i transmite acel mesaj. Altfel, orice potențial al tău de concentrare, de interes și dragoste față de acea persoană ți se va risipi și nu-l vei mai avea în ceasul când vei avea nevoie de el pentru a te concentra. Eu, de pildă, caut să mă ocup de cu totul altceva în afară de acea oră specifică; îmi spun mie însumi anecdote, joc chess cu mine însumi, sau fredonez tot timpul melodii înainte de acea oră când voiesc să-ți vorbesc.

2. În acea oră, mai înainte de a-mi transmite mesajul propriu-zis va trebui să-l purific de tot ce nu e absolut esențial și să-l prepar în forma cea mai condensată posibilă; trebuie să meditez pentru a vedea în ce fel acest mesaj de la Dumnezeu pentru tine va putea să-ți înfrumusețeze sufletul; de asemenea să înțeleg ce pagubă ar fi pentru tine dacă n-ai cunoaște starea exactă a inimii fraților și surorilor tale din închisoare, acum când te-ai făcut un suflet cu ei și când atât suferințele și îndoielile lor cât și biruințele lor ți le-ai făcut ale tale.

3. De la faza de meditare trebuie să trec la aceea a contemplării. Trebuie să te privesc cu ochii duhului

meu, așa cum te priveam altădată în biserică. Trebuie să recunosc obrazul fiecăruia. Tu trebuie să-mi devii la fel de real ca și când ți-aș vedea fotografia. Mai mult chiar: trebuie să te văd fie râzând, fie plângând ca reacție la cele ce-ți voi spune. Meditarea implică o dragoste arzătoare. Contemplarea cere un exercițiu al imaginației. Fiecare dintre noi are capacitatea de a-și reîmprospăta memoria cu chipul unei persoane iubite atunci când o dorim. Exersează deci această capacitate și vei fi în stare să scrii în Duhul.

4. Scrie literele mesajului tău pe inima celor pe care-i vezi înaintea ta, în duhul tău. La început, cel mai bine e să scrii cu mâna în aer, ca și cum ai scrie cuvintele cu creionul sau stiloul.

5. Nu lăsa ca chipul persoanei căreia îi scrii să-ți dispară dinaintea ochilor până când nu vei vedea pe fața lor că ți-au înțeles mesajul. Reacția lor va fi, fie un ușor semn cu capul, un zâmbet sau un dat din cap în semn că au înțeles. Dar o reacție trebuie să vină, fie într-un fel, fie într-altul.

Toți deținuții, pastorii și creștinii din Biserica subterană ar trebui să învețe această artă uitată, dat fiind că mijloacele de comunicare normale devin din ce în ce mai rare în aceste condiții.

La urma-urmei, rugăciunea este și ea ca și cum ai scrie în duhul pe inima Domnului. Tehnica adevăratei rugăciuni e foarte similară cu ceea ce am descris până acum, creștinul care se roagă având și el înaintea ochilor Fața lui Cristos.

Dar nu despre acestea am dorit totuși să vă vorbesc astăzi, ci altceva doresc să împărtășesc cu voi.

Am remarcat că atât Isus cât și îngerii, ascultând predicile mele rostite în celula singurătății, se bucură în mod special atunci când aduc în aceste predici, ilustrații despre ei. Aceasta îmi reamintește pe fiul meu Mihai care, ca și copil, îmi spunea adesea: „*Tăti-cule, spune-mi, te rog, încă o dată acea poveste.*“ Am impresia că și ei ar dori să mă roage să repet o povestire. Vă voi spune-o și vouă. Un tânăr rege obișnuia să caute neconținut pricină de ceartă cu regele bătrân și înțelept al țării vecine. Bătrânul rege încercase pe toate căile să construiască niște relații de prietenie cu tânărul său vecin, dar degeaba. Într-o zi, tânărul porni la război împotriva vecinului său. Bătrânul rege, amintindu-și că și el făcuse multe prostii în tinerețea lui și că există o vârstă de la care nu ne putem aștepta să vedem înțelepciune, porunci ofițerilor săi să prindă pe tânărul său vecin și să-l aducă la el viu. Când tânărul fu adus în fața sa, bătrânului rege i se făcu milă de el; dar se făcu că e mânios pe el și-l osândi la moarte. Tânărul imploră să i se crute viața.

Bătrânul rege îi spuse: „*Bine, îți mai dau o șansă. Măine ți se va pune în mâini un ulcior cu apă plin până la punctul de revărsare. Va trebui să-l porți de la un capăt al străzii până la celălalt fără însă a lăsa să se verse nici măcar un strop din apa aceasta. Dacă nu vei reuși, vei muri.*“

A doua zi începu procesiunea. Prizonierului i se puse ulciorul cu apă în mână, soldații umblau alături de el pentru a-l pândi, iar în urma lui, călăul venea cu toporișca în mână gata de a-l lovi și a-i tăia capul pe loc în caz de nereușită. Regele mai dădu ordin ca

pe o parte a străzii să fie adunată mulțimea care să-l umilească și să-i strige vorbe răutăcioase, iar de cealaltă parte, o altă mulțime să-l încurajeze.

Prizonierul reuși; nici un strop de apă nu se vărsa din ulcior. Bătrânul rege îl întrebă atunci: „*Când mulțimea aceea te batjocorea, i-ai întors batjocura înapoi?*“ „*Nu - răspunse tânărul - căci n-aveam timp de aceasta. Trebuia să am grijă numai de ulcior.*“ „*Dar celor ce te încurajau le-ai mulțumit?*“ „*Ce treabă aveam cu ei? Aclamațiile lor nu-mi puteau ajuta la nimic. Eu eram concentrat numai asupra apei din ulciorul aflat în mâinile mele.*“

Înțeleptul rege îl liberă, dându-i sfatul următor: „*Tot astfel ți s-a încredințat un suflet aici pe pământ, pe care va trebui odată să-l prezinți Domnului care ți l-a dăruit, curat și nepătat. Acesta e singurul lucru care contează. Dacă nu reușești în aceasta, ești pierdut. Nu mai râvni după aplauzele oamenilor căutând victorii ieftine și fără însemnătate. Nici nu fi îngrijorat când ei te batjocoresc. Ci ai grijă numai de propriul tău suflet.*“

Tic-tacul pendulei de pe coridorul închisorii îmi amintește ne-ncet că timpul trece și aici după cum trece și pentru cei ce sunt liberi. Curând va trebui să dau și eu socoteală de fiecare secundă din viața mea. Astăzi e chiar ziua nașterii mele. Am împlinit 40 de ani. Va trebui să dau socoteală de 1 261 440 000 de secunde. Chiar în timp ce făceam această socoteală, alte secunde treceau. Datoria mea este de a-mi îndeplini misiunea în fiecare secundă. Iar faptul că mă aflu acum în celulă, de unul singur, nu mă scutește nici el de această obligație.

De obicei, deținuții își petrec timpul cu fleacuri. Știu lucrul acesta încă de pe vremea când am mai fost închis, sub regimul nazist. Când prizonierii nu sunt trimiși la lagăre de muncă forțată, atunci își spun unii altora glume și anecdote. Câteodată se și ciorovăiesc între ei. Ei își pierd timpul, așa cum o fac și milionarii.

Cei închiși beneficiază foarte puțin de bogățiile naturii. Milionarii, desigur, au foarte multe din acestea, fără însă să se simtă obligați să împartă ceva lumii. În închisoare, mai ales în celula singurătății, simți că ești scutit de datoria de a împărți ceva cu alții. Căci cine ar avea dreptul să-ți ceară ceva când tu te afli în circumstanțe atât de îngrozitoare?

Dar acel „trebuie“ al vieții nu cunoaște scuze. Datoria este o poruncă fără echivoc și categorică, fie că ești fericit sau nefericit. Fie că ești batjocorit, flămând, întemnițat, bolnav, acuzat pe nedrept, torturat, izolat de toți, datoria ta este să servești pe Cel Preaînalt.

Eu îmi cunosc datoria. Ea nu constă atât în a face ceva; condițiile de închisoare nu-mi dau posibilitatea să săvârșesc fapte. Ci datoria mea sacră este mai degrabă aceea de a deveni ceva. „***Eu sunt Cel ce sunt***“ este traducerea literală a ceea ce spusese Dumnezeu lui Moise. O traducere mai exactă a cuvintelor în ebraică „***Ehieh asher ehieh.***“ ar fi: „***Eu voi deveni ceea ce voi deveni.***“ Domnul Însuși Își transformă chipul în mod constant. Aceasta e și datoria mea: a deveni din ce în ce mai mult eu însumi. Când Dumnezeu m-a format în locuri ascunse, m-a creat

ca să fiu eu însumi, să fiu în felul meu vestitorul slavei Sale, să fiu unic precum El Însuși este unic.

A fi tu însuți înseamnă mai mult decât a fi cinstit, adevărat, iubitor sau religios, pentru că a fi tu însuți înseamnă a avea toate aceste virtuți și încă multe altele. Isus nu Se mulțumește să fie numai Adevărul. Numai adevărul ar fi fost prea puțin pentru El. Hitler spusese: *„Adevăr este o minciună des repetată“*. Aceasta este un nonsens. Dar dacă luăm definiția clasică a cuvântului, *„adevăr este ceea ce corespunde între realitate și propriile noastre gânduri“* - ce facem atunci cu acele realități pe care nu le înțelegem, sau nici măcar nu le cunoaștem? Isus nu voia să fie numai Adevărul singur. El este Adevărul, Calea și Viața. El nici n-a dorit să fie numai dragostea. El știa să urască, așa cum spusese bisericii din Efes: ***„Ai însă lucrul acesta bun: că urăști faptele nicolaiților, pe care și Eu le urăsc“*** (Ap. 2.16).

Termenul ebraic pentru cuvântul „adevăr“ este „emeth“, și se scrie cu prima literă a alfabetului, cu cea din mijloc și cu cea din urmă a acestuia. Dar realitatea n-are nici început nici sfârșit. Realitatea e mai mare ca adevărul. Cuvântul grecesc pentru „adevăr“ este „alethia“ - care, etimologic tradus, înseamnă „nimic uitat“. Dar există și ceva mai mult decât „alethia“, este uitarea însăși.

Adevărul aparține acelei părți conștiente a ființei noastre, o mică insuliță în oceanul necunoscutului. Dragostea e doar unul dintre multele sentimente omenești. Isus e mai mult ca adevăr și dragoste. Mitul Îi aparține ca și adevărul. Așa încât acestea au o însemnătate mare pentru mine.

Trebuie să devin eu însumi o ființă liberă, iar nu un șablon dinainte preparat de alții cum e trupul meu închis în această celulă în care mă aflu.

Trebuie să devin ființa cea mai superlativă, să ajung la cel mai înalt grad de virtuozitate posibilă aici pe pământ. „*Voi deveni ceea ce voi deveni*“, având pe Isus drept cea mai înaltă țintă, care a făcut această sublimă experiență.

Numai atunci voi fi în stare de a-mi îndeplini datoria față de cei din afară, sau chiar și aici.

Ce importanță are faptul că sunt torturat? Cristos a adus la mântuire un criminal în timp ce Se afla El Însuși ținut pe cruce. Frații mei de credință de la dreapta și de la stânga mea au adus uneori chiar pe cei care-i torturau la credință. Un ofițer comunist, în timp ce lovea pe un deținut creștin cu canciuca, se opri deodată, lăsă jos canciuca și îl întrebă: „*Ce se întâmplă cu tine, și cum se face că îți strălucește fața? Mi se pare chiar că văd ceva ca un cerc luminos în jurul capului tău! Cum poți să mă privești cu ochi atât de iubitori? Eu n-aș putea iubi niciodată pe cineva care mă întemnițează și mă lovește. Cum se face că tu poți împlini porunca naivă a lui Cristos al tău, aceea de a-ți iubi vrăjmașul?*“ Creștinul îi răspunse: „*Nu o fac pentru că ascult de vreo poruncă. Vă iubesc nu pentru că Cristos îmi ordonă aceasta. Ci El mi-a dat o inimă nouă și un caracter nou. Chiar dacă aş vrea să vă urăsc, n-aș fi în stare. O privighetoare nu poate croncăni ca o cioară, fiindcă e privighetoare și nu cioară. Tot așa, un creștin nu e în stare decât să iubească.*“

Ofițerul acela n-a mai ridicat vreodată canciuca să lovească pe cineva...

Acum ne aflăm în iad. Câteodată, în unele nopți de spaimă și groază, mă uit atent la paharul cu apă din celulă; numai aceasta mă convinge că nu sunt în iadul cel veșnic, căci în iad nu este apă - după cum ne zice Scriptura. Totuși, nici chiar în iadul acesta nu suntem scutiți de a ne face datoria. Cât de des repetasem altădată cuvintele Crezului: „*El a coborât în iad!*“ Da, El a coborât în iad pentru a îmbogăți sufletele ruinate, dându-le darurile lui Dumnezeu.

Aceasta o facem și noi. Aducem suflete la Cristos, vestindu-le Evanghelia prin lovituri în perete, prin semnale în cod.

Important este să ai întotdeauna un scop, o țintă și s-o urmărești pe timp de furtună ca și în zile însoțite. Isus dorește ca ochii noștri să privească drept înainte, având o singură țintă: aceea de a ajunge la starea de desăvârșire, și în afară de aceasta să nu ne mai îngrijoreze nimic. Omul se poartă întotdeauna după cum îi este firea. El reacționează la circumstanțele dinafară după cum îi este caracterul. Un proverb latin spune: „*Quod agis, agi*“ (fă ce ai de făcut); adică, fă doar un singur lucru. Cei mai mulți dintre noi, când ne rugăm, gândul ne aleargă la omleta de pe foc ca să nu se ardă. Iar când preparăm o omletă ne gândim ce frumos ar fi dacă ne-am petrece mai bine timpul acesta în rugăciune. Când vorbim cu un om ne gândim adeseori că ar fi cu mult mai de folos să vorbim cu un altul. De aceea nu facem niciodată un lucru cum trebuie. Un singur lucru poate fi făcut bine, nu două lucruri în unul și același timp. Cei ce participă

la multe sporturi nu devin niciodată campioni ai vreunuia.

Viața noastră aici pe pământ este scurtă. Să nu fim ca acel măgăruș din legendă care, având două grămezi de fân în fața sa, moare de foame până la urmă, neștiind pe care din două să o aleagă. Să ne concentrăm mai degrabă spre o singură țintă: aceea de a ne forma un caracter ceresc. Acest lucru va atrage și pe alții după noi, populând Cerul lui Dumnezeu cu oameni de caracter. Amin.

SAMSON ÎN TEMNIȚĂ

Dragi frați și surori,

Până acum socoteam pe tovarășii mei de închisoare pentru credință drept martiri. Dar comunicând cu ei prin perete (iar acest „telegraf fără fir“ funcționează în multe celule atât la dreapta cât și la stânga mea) descopăr că nici unul dintre aceștia nu e conștient de faptul că ar fi martir. Ei sunt convinși mai degrabă că sunt pedepsiți de Dumnezeu pentru păcatele lor. De altfel, chiar apostolul Pavel care suferise atât de mult pentru credința sa, se socotea pe sine „**cel din urmă dintre păcătoși**“ (I Tim. 1.15).

Și cred că ei au dreptate. Noi, în adevăr, trebuie să facem distincția între aparență și realitate, între ceea ce oamenii numesc „fapte“ sau „adevăr“ și semnificația lor spirituală.

Căci cine poate fi membru activ în Biserica subterană - deci nerecunoscută de legile țării, dar supusă numai Legii lui Dumnezeu - spunând întodeauna numai ceea ce este considerat, în general, „adevăr“? Eu însumi, lucrând în această societate, nu-mi dădeam niciodată numele adevărat atunci când făceam

cunoștință cu o persoană necunoscută mie, ci mă recomandam sub un nume fictiv. Aceasta fiindcă interlocutorul meu putea fi foarte bine vreun informator al poliției secrete. Când eram întrebat unde fusesem cu o zi înainte, aș fi putut crea necazuri și determina arestarea multor alți frați dac-aș fi răspuns în mod corect și pe deplin adevărat. Astăzi, de pildă, anchetatorul meu mi-a spus: „*Dumneata ca creștin și ca pastor ești obligat de religia dumitale să ne spui tot adevărul.*” Dar eu gândeam altfel. Dacă m-aș fi supus cererilor lui, alți frați de credință ar fi fost de asemenea întemnițați.

Nimeni nu putea fi conducător în Biserica subterană fără a reevalua noțiunea de adevăr.

Revenind la subiectul martiriului: în aparență, oricine a fost ucis sau întemnițat pentru credință e un martir. Dar realitatea poate fi puțin diferită. S-ar putea ca Dumnezeu Însuși să Se folosească de comuniști ca de biciul Său pentru a ne pedepsi pentru vreun păcat. Ba chiar e posibil ca El Însuși să îndemne pe aceștia a te închide într-o celulă solitară, de unul singur, pentru că urmărește să te cerceteze mai îndeaproape.

Cât de jigniți trebuie să se fi simțit iudeii auzind ce le relatase Isus despre acei galileeni al căror sânge fusese vărsat de Pilat amestecându-se cu cel al animalelor aduse de ei ca jertfă (Lc. 13.1). Acei galileeni uciși fuseseră cu siguranță martiri ai credinței lui Moise care au murit pentru cauza națiunii lor. Evreii au avut dintotdeauna un adânc respect pentru oameni ca aceștia care și-au dat viața „*al kidush harshem*“, adică pentru slava lui Dumnezeu. Cu toate acestea,

Isus numește pe acei oameni măcelăriți, simplu: „păcătoși“.

Domnul privea la miezul lucrurilor, nu la suprafața lor. Căci înaintea lui Dumnezeu, păcătoși sunt toți oamenii - chiar și martirii. Luther face distincția între „păcătoși de (la) stânga“ și „păcătoși de (la) dreapta“, între înșelători și între oameni cumsecade, care caută să păzească poruncile religioase, chiar și aceea de sacrificiu de sine spre a-și dobândi un loc în Paradis. Amândouă aceste categorii de oameni sunt păcătoși.

Nici eu nu sunt altceva decât un păcătos. Încă n-am întâlnit în viață un păcătos mai mare ca mine însumi. Cel care are toată puterea de a mă elibera, preferă să mă țină în închisoare, ca pedeapsă pentru nelegiuirile mele. Și Samson se afla în temniță pentru că păcătuise, deși filistenii îl aruncaseră acolo în urma luptei sale pentru nobila cauză de apărare a credinței lui Moise. Și eu sunt un om păcătos, și totuși sunt încredințat că, dacă îmi accept pedeapsa în supunere și umilință, din toată inima, voi crește în putere.

Întocmai ca la toți ceilalți deținuți, capul îmi fusese ras. Astăzi însă am fost informat că de acum încolo am voie să-mi las părul să crească din nou. Acesta este un semn sigur că în curând voi fi adus spre a fi judecat, autoritățile vrând să mă poată prezenta în fața judecătorilor având o înfățișare ceva mai umană. Deși în această celulă de sub pământ în care nu pătrunde niciodată o rază de soare, părul deținuților crește foarte încet, el crește totuși. Aceasta m-a făcut să mă gândesc la Samson, a cărui putere creștea în măsura în care îi creștea părul din nou.

Astfel voi deveni o sursă de putere și eu, și voi fi în stare să „anihilez“ la moartea mea un număr cu mult mai mare de „filisteni“ decât am făcut-o în decursul întregii mele vieți creștine de până acum. Îi voi „ucide“, chiar dacă voi muri împreună cu ei.

Această putere odată recăpătată, nu-mi voi mai dori să fiu eliberat. Acest din urmă secol a permis să fie identificate în lume puteri necunoscute în trecut. Dar eu voi dobândi de la Dumnezeu puteri cu mult mai mari și necunoscute, cele ale veacului viitor, comorile spirituale ascunse de veacuri. Cei ce posedă o astfel de putere pot dărâma temple și le pot rezidi, chiar dacă ei înșiși se află între pereții unei celule de închisoare. Ei pot face să strălucească soarele în multe inimi, chiar dacă ei înșiși rămân într-o celulă întunecată. Ei pot fi doborâți de întristare și totuși pot umple multe alte inimi de bucurie.

Cât de mult mi-aș dori să devin și eu ceea ce devenise Samson când se afla în închisoare!

Adevărata închinare nu este cea adusă pe muntele Garizim, nici cea de la Ierusalim, ci este a crește în putere pentru a distruge tot ce se împotrivește Celui răstignit pentru mine.

Fiecare secundă din viața mea, trăită pentru altceva decât distrugerea a tot ce se opune biruinței dragostei este păcat.

Nici o faptă rea nu-i rea pe deplin, după cum nici o faptă bună nu este pe deplin bună. Întinăciunea păcatului de care suntem cu toții contaminați, conține în ea și un amestec de fapte izvorâte din milă.

A face un act de milostenie față de un bețiv care, după ce a dat banii săi din nou pe băutura, se întoarce

acasă și-și bate iarăși nevasta, e un păcat, nu o faptă bună. În Apocrife, ne este descrisă o femeie, Iudita, care a ucis, după cum a făcut și Iael (Jud. 4.21). Dar în felul acesta ele au izbăvit poporul lor de tirani. Lângă mine, în celulele vecine se află mulți patrioți care au ucis. Ei au făcut-o pentru libertate. Este un nonsens să consideri ca o faptă bună aceea de a croșeta un pullover pentru o persoană leneșă care și-l poate croșeta singură, în timp ce acei generali germani, care au încercat să oprească măcelul a milioane de nevinovați atentând la viața lui Hitler, au fost disprețuiți și socotiți criminali.

În ce mă privește, judec orice faptă după un singur criteriu: este ea în stare sau nu să prepare calea pentru biruința finală a iubirii?

Avem de ales între: binele ca un mijloc și binele ca scopul final. Căci dacă sunt bun totdeauna, în orice împrejurare și față de toți oamenii, chiar față de cei care, prin înșelăciuni și teroare împiedică dragostea să biruiască, binele nu va putea triumfa niciodată; dimpotrivă, cei răi vor profita de blândețea mea pentru a-și consolida poziția pe pedestalul răutății. Iar dacă îmi aleg binele ca scop în viață, aceasta mă va constrânge uneori să comit și fapte considerate rele de către codul moral al lumii noastre.

Biblia ne spune că Dumnezeu Însuși trimite câteodată „duhuri amăgitoare“ (II Cr. 18.20,21). Astfel, nici eu n-am scrupule pentru faptul că folosesc uneori neadevăruri pentru a-mi deruta anchetatorii. Din contră, singurul meu scrupul este acela de a avea scrupule cu privire la o astfel de atitudine.

Dumnezeu a avut cuvinte de laudă pentru cei ce ucisese pe Sisera, pe Agag, sau pe Holofernes. Aceiași termeni sunt folosiți în Biblie despre Iael - care ucisese pe Sisera - ca și aceia roștiți de către arhanghel sfintei Fecioare: „***Binecuvântată să fie între femei Iael, nevasta lui Heber, chenitul! Binecuvântată să fie între femeile care locuiesc în cor-turi!***“ (Jud. 5.24). Aceste cuvinte i-au fost atribuite pentru că ea lovisese pe un vrăjmaș al Domnului. Într-una din celulele de pe coridor se află Nina, o tânără româncă; ea a comis ceva similar. Dacă era drept să omori pe un asupritor străin cu câteva mii de ani în urmă, trebuie să fie drept și astăzi un astfel de act. Noul Testament are cuvinte de laudă, de asemena, despre eroii din timpul Vechiului Testament. Poporul evreu avea nevoie de apărare. Și poporul român are același drept. Duhul Domnului, care a inspirat poema de dragoste din I Corinteni 13, a inspirat și cartea Esterei care ne descrie cum au fost distruși din rădăcini vrăjmașii Domnului. Duhul lui Dumnezeu a condus lucrurile în așa fel ca amândouă aceste cărți să facă parte din una și aceeași Carte Sfântă. Mai mult: primii creștini aveau ca Sfinte Scripturi numai sururile Vechiului Testament pe vremea lor. Noul Testament a fost scris abia câteva decenii mai târziu și completat către sfârșitul primului secol al erei noastre.

Dumnezeu a pus laolaltă atât poeme de dragoste cât și cărți care ne învață să fim hotărâți a distruge și anihila pe vrăjmaș, cărți care ne învață cum să ajungem la desăvârșire având o singură țintă: biruința finală a dragostei. Chiar lupte sângeroase împotriva

tiranilor trebuie să fie însoțite de dragoste și compasiune, amândouă acestea trebuind să slujească acestui unic scop.

Idealul nostru în viață va trebui să fie cel mai înalt posibil, acela de a sluji Domnului și semenilor noștri. Atunci, atât faptele „bune“ cât și cele „rele“ vor avea același rezultat: triumful dragostei.

Problema aceasta este foarte reală pentru mine acum. Creștinii aflați în jurul meu au luat parte la lupta patriotică îndreptată împotriva asupritorului comunist, și în această luptă s-au văzut nevoiți să ucidă. Acum ei îmi mărturisesc aceste fapte (prin perete, ca de obicei). Dar a fost oare păcat fapta lor? Aș lua eu parte la o astfel de luptă?

În opera lui Dostoievski „*Frații Karamazov*“, Ivan spune interlocutorului său: „*Te rog să înțelegi că eu nu pe Dumnezeu Îl neg, ci numai lumea de El creată n-o pot accepta... sunt la fel de încredințat ca un copil că... la urmă, la sfârșitul lumii, în acel moment al eternei armonii, se va întâmpla un eveniment atât de prețios încât acesta va fi deajuns... pentru a ispăși toate crimele oamenilor. Dar eu nu accept acest lucru, nu vreau să-l accept... Prefer să rămân cu suferința-mi nerăzbunată... În afară de aceasta, oamenii fac ca prețul armoniei să fie prea ridicat, atât de ridicat încât nu ne putem permite să plătim un preț atât de mare pentru a intra acolo. Tocmai de aceea mă grăbesc să dau înapoi biletul de intrare. Fiind un om cinstit, mă simt obligat să-l returnez cu mult timp înainte de data intrării. Aceasta o și fac acum. Înțelege, Alioșa! Nu Dumnezeu este Cel pe care nu-L*

pot accepta. De aceea, returnându-I biletul meu de intrare, eu o fac în modul cel mai respectuos posibil.“

Apoi, Ivan continuă conversația sa cu Alioșa: „Vreau să-ți pun acum o întrebare deschisă, și te rog să-mi răspunzi la ea tot deschis. Închipuiește-ți că tu ai vrea să ridici un edificiu al destinului omenirii cu scopul de a fericii pe oameni și a le da în cele din urmă, pacea și liniștea de care au atâta trebuință. Dar să presupunem că, în acest proces și pentru reușita acestui plan, ar fi necesar, ba chiar inevitabil, să torturezi numai o mică ființă, un mic copilăș, pentru a pune temelia acestui edificiu pe lacrimile nerăzbunate ale micuțului; atunci ai mai consimți tu să fii arhitectul aceluia edificiu, sau nu?

„Nu, n-aș consimți“ - răspunse Alioșa aproape în șoaptă.

Răspunsul meu însă ar fi: „Da, aș face-o“. Acesta fusese și răspunsul lui Avraam, care s-a arătat gata să-și sacrifice propriul său copil pentru aceasta. Urmașii săi știu că cele cinci octilioane de atomi care alcătuiesc trupul copilului sunt casa spiritului, poate celula de închisoare a spiritului, de care acesta ar fi bucuros să scape. Ei cred în cele spuse de Bhagavad Gita; anume, că ucigașul ar putea fi chiar împlinitorul predestinației omului, așa cum a fost hărăzită de Dumnezeu. E drept deci, la nevoie, să ucizi pentru libertate, pentru patria-mamă, pentru Dumnezeu. Și dacă lupta poporului evreu împotriva tiranilor e considerată istoria sacră a acestui popor, de ce n-ar fi sacră și lupta poporului român pentru a scăpa de sclavia comunistă?

Nu, voi n-ați păcătuit, luptători pentru patrie!

Sf. Augustin a spus: „*Iubește pe Dumnezeu, și fă tot ce vrei*“.

Este scris: „*Cântați lui Dumnezeu cântare nouă*“ (Ps. 96.1). Aceasta e cântarea unui luptător. Nici un luptător nu e atât de curajos în lupte ca Domnul Însuși. El nu doarme, nici nu dormitează. Învățătura creștină ne îndeamnă nu atât să fim buni, cât să fim luptători pentru triumful binelui. Nu poți fi luptător pentru bine fără a te lupta; și luptând, lovești nu numai răul abstract, general, și instituții rele, ci și oameni răi.

Dumnezeu e începutul și sfârșitul; mijlocul zilei ne aparține. Nu știm ce ne va aduce viitorul. Dar eu nu mi-aș dori Împărăția Sa în viitor. Voi lupta deci astăzi pentru Împărăția Sa de dreptate, de pace și dragoste. Amin.

O PREDICĂ ADRESATĂ PROPRIULUI MEU SUFLET

Azi mă adresez ție, suflete al meu,

Nu mai sunt în stare a vorbi cu Creatorul meu. Nu mai pot striga către El cu glasul meu. Nu mai pot să mă adresez de la distanță nici fraților și surorilor mele, ca altădată.

Astăzi, pentru prima oară am izbucnit în urlete fără vreun motiv aparent. Am auzit adesea astfel de urlete, la alții, în celulele vecine, care întrerupeau pentru câteva momente liniștea profundă a închisorii. Știam cu toții atunci că unul din noi și-a pierdut mintea. Urletele și țipetele încetau însă foarte repede, și nu știusem niciodată până acum în ce fel reușeau gardienii să potolească pe cei cu nervii distruși. Acum știu.

Am fost pus într-o cămașă de forță, și legat foarte strâns. Gardienii mi-au pus și un căluș în gură.

De aceea, numai ție îți pot vorbi acum, suflete al meu. Dar și David obișnuia să se adreseze deseori sufletului său, cerându-i să mărească pe Domnul, sau întrebându-l de ce e chinuit. David, de asemenea, știa ce este nebunia. Biblia ne povestește cum odată

el pretinsese că e lunatic când trăia în mijlocul filistenilor. Psihiatrii ne spun că nici un om nu disimulează nebunia în afară de acela care are deja o oarecare tendință spre nebunie. Voi face deci ceea ce a făcut David. Îmi voi predica mie însumi, în adâncă tăcere; voi formula în gând o predică adresată ție, suflete al meu.

Mai întâi de toate, vreau să fii conștient de tine însuși și să declari, cum declară Dumnezeu: „eu sunt“.

Trupul omenesc are trebuință numai de puține lucruri pentru a fi pe deplin satisfăcut: hrană simplă, căldură, exercițiu, odihnă și un partener de sex opus. Trupul meu a avut toate acestea și, în pofida acestui fapt, nu eram un om fericit, ci îmi doream ceva mai mult decât acestea. Dar cine să fi fost oare acest „eu“ mereu nesatisfăcut deși trupul avea din belșug tot ce-i trebuia? Erai tu, suflete al meu!

Tu erai cel veșnic însetat după cunoștințe, veșnic doritor să știi tot mai mult despre galaxii îndepărtate și despre fapte preistorice, toate acestea fiind lucruri care nu aveau absolut nici o influență asupra stării trupului meu. Tu erai acela care te delectai cu artă și cu filozofie, dar, de asemenea, îți găseai plăcerea în exagerări și rafinări ale nevoilor trupului, chiar atunci când acestea erau dăunătoare lui.

Nu vezi oare, o, suflete al meu, câtă dreptate a avut Isus spunând că „**omul nu trăiește numai cu pâine**“ (Mt. 4.4)? Mi se dă acum numai o felie de pâine pe săptămână, în fiecare marți. Și ce pâine! Totuși eu nu vegetez numai, ci trăiesc. Câteodată râd din toată inima la anecdote pe care mi le povestesc mie însumi, fiind singur în celula mea. Uneori mă

preocupă și subiecte de politică, gândindu-mă cum ar trebui guvernate unele națiuni pe care nu le-am văzut niciodată. Îmi amintesc și de unele lucrări de artă. Duc și o viață de închinare. Toate acesta vin de la tine, ești tu însuși, suflete al meu. Spune, deci, suflete: „eu exist“.

Cu câteva zile înainte, un deținut creștin, nemai-simțindu-se în stare să suporte torturile la care era supus în mod regulat, și, totodată, temându-se că ar putea sfârși prin a trăda pe frații de credință, s-a aruncat de la etajul trei, pe fereastră, în timpul unui interogatoriu. El fusese un om sănătos. Distrugându-se pe sine, nu-și satisfăcea prin acest act disperat vreo nevoie a trupului. Tu, suflete, știi secretul meu. Tu cunoști locul meu secret, din celulă, unde am ascuns cele treizeci de pilule - somnifere care, luate împreună, mă vor asigura că nu voi putea deveni vreodată un Iuda, trădător de frați. Aceste sinucideri sunt acte de dragoste și de onoare, care au scopul să ocrotească Biserica subterană. Dar dragostea, decența, onoarea îți aparțin ție, o, suflete al meu, nicidecum trupului meu. Acum nu pot vorbi cu călușul în gură. Dar totmai din această pricină tu trebuie acum să vorbești în locul meu mai tare încă și să te afirmi, zicând: „eu exist“. Fă, deci lucrul acesta!

M-ai observat cum dansam atunci când eram nespus de chinuit de dureri. M-ai văzut dansând deși purtam lanțuri grele la picioare. Care era acea parte din mine care exprima bucuria exuberantă de atunci? În nici un caz nu era trupul meu; acesta n-avea nici un motiv să danseze în acele clipe! Nici n-avea muzi-

că pentru ca să-l incite la dans. Erai tot tu, suflate al meu, inițiatorul.

Cunoaște-te deci pe tine însuți, suflate, și înțelege că ai o valoare care nu poate fi comparată cu nici o alta în întreaga lume. Trupul va muri. În jurul meu, alți deținuți sunt în agonie și aproape de moarte datorită foamei, frigului și torturilor. Dar cine a văzut vreodată un suflet care moare? Am pierdut tot ce posedam în lumea aceasta. Dar dacă tu, suflate, ești mântuit, înseamnă că mi-am păstrat perla cea mai de preț dintre toate mărgăritarele.

Vrăjmașii lui Isus Îi luaseră tot ce avea. Gol, atârna acum pe o cruce. Dușmanii Săi se roteau în jurul-I, satisfăcuți. Dar iată, în ultima clipă, El, cu un singur cuvânt, le-a stricat toată bucuria când a zis: **„Tată, în mâinile Tale Îmi încredințez sufletul“**. Acesta era singura avuție pe care ei nu I-o putuseră lua. Și prin aceasta El trăiește și domnește pentru veșnicie.

Nimeni nu te poate distruge pe tine, suflate al meu! Fii convins de lucrul acesta!

Ceea ce e de trebuință este numai să te pocăiești, în înțelesul biblic al cuvântului. Cuvântul grecesc „*metanoia*“ n-are nimic de-a face cu remușcarea pentru păcat, așa cum aceste două noțiuni se confundă cu pocăința în traduceri limbilor moderne. Din punct de vedere strict etimologic, „*metanoia*“ înseamnă „*a-ți schimba gândul, a te răzgândi*“, sau „*a trece dincolo de logică*“. Expresii similare în Biblie sunt: „*a primi o inimă nouă*“, „*a deveni o creatură nouă*“, „*a te lepăda de tine însuți*“, „*a fi născut din nou*“, „*a redeveni copil*“, „*a fi curățit de orice pată sau zbârcitură*“.

Îți voi face cunoscut, o, suflete, ce nu e în regulă la tine și de ce ai trebuință de o transformare radicală.

Unii oameni cred că atunci când ne pocăim trebuie să înlocuim conținutul sufletului nostru cu altceva. Astfel, aceștia caută să-și umple sufletele cu gânduri cerești și simțăminte duhovnicești în locul celor pământești. Dar ar putea oare un automobil derapat sau aflat în pană să fie reparat numai înlocuind pasagerii săi cu alții? Experiența atâtor oameni care se amăgesc pe ei înșiși crezându-se creștini când, de fapt, nu sunt, ne arată că un vehicol cu motorul ruginit nu se poate mișca, oricare ar fi pasagerii lui! Ai putea avea toate gândurile și simțămintele tale îndreptate către Dumnezeu și totuși să nu fii în părtășie cu El, pentru că structura lăuntrică a sufletului tău, mecanismul său psihologic, defectul său de bază n-a fost înlăturat. Pocăința trebuie să afecteze nu numai gândurile, voința și simțămintele noastre ci însăși ființa lăuntrică a sufletului, organismul său complicat din care izvoarăsc toate gândurile, emoțiile și acțiunile noastre.

Suflete al meu, ceea ce am să-ți reproșez este acest mare defect: lipsa unui simț al proporției.

Isus voia să comunice acest mesaj, adică nevoia acestui simț al proporției atunci când rostise: „**Nebuni și orbi... care este mai mare ?**“

„...**Voi... lăsați nefăcute cele mai însemnate lucruri ale Legii...**“ (Mt. 23.17-23). Iar apostolul Pavel întreabă: „**suntem noi mai tari decât El?**“ (I Cor. 10.22).

Avem a distinge lucrurile de mai puțină importanță, mai neînsemnate, de cele mai mari, mai cu greutate, mai tari.

Da, suflete al meu, tu ai făcut din tine însuși pivotul în jurul căruia trebuie să se învârtască toate. Animalele nu pot grăi, așa cum nici eu nu pot acum, având acest căluș în gură. Totuși aceste ființe ar avea să ne spună lucruri interesante. Aceasta ne-o arată povestea istoriei lui Balaam și a măgăriței lui. Câte ar fi avut să ne spună și câinele nostru de casă, dacă ar fi putut grăi! Era ca și cum această făptură avea presimțirea că eu voi fi în curând arestat. Cu două săptămâni înainte de arestarea mea, câinele nostru se arăta neliniștit ca și cum nu-și găsea locul. Lătra tot timpul. Dar animalele nu pot vorbi. Iar tu, suflete, nu erai niciodată interesat de muțenia animalelor. Tu ești îngrijorat numai acum, fiindcă eu sunt împiedicat să vorbesc. Dar parcă numai eu am un căluș în gură? Întregul bloc comunist e în starea mea de acum, căci nimeni nu are voie să exprime ceea ce gândește. Eu, e drept, sunt ținut în cămașă de forță. Dar unii îngeri sunt ținuți în lanțuri pentru o veșnicie! Cu cât mai greu trebuie să le fie lor, acestor ființe înaripate obișnuite să zboare din planetă în planetă! Eu sunt obsedat numai de suferința acestei făpturi mici și neînsemnate: eu însumi. Dar tu, o, suflete, de ce n-ai un simț al proporției? De ce nu ești în stare să privești propria-ți suferință în proporția justă, comparând-o cu suferința cea cu mult mai mare a întregului univers, în proporție cu ceea ce tu, ființă neînsemnată, reprezinti în acest univers infinit și etern?

Tu judeci fapte, evenimente și oameni numai în lumina în care ele îți pot fi de folos ție, sau care ți-ar putea face vreun rău ție, ca și cum universul există numai pentru tine, iar nu dimpotrivă!

Adevărata pocăință înseamnă a inversa proporțiile. Dumnezeu este Centrul. Deși eu sunt o ființă de o extrem de mare valoare, totuși sunt numai una din acele nenumărate bilioane de făpturi, fiecare dintre acestea trebuind să-și poarte cu demnitate ceea ce îi este hărăzit de Creatorul său.

Sufletul pocăit cu adevărat nu se mai pierde în detalii. Lumea întreagă cu toate făpturile din ea, nu numai lumea oamenilor, trece printr-o catastrofă uriașă și veche, în timp ce eu sunt preocupat și îngrijorat numai de ceea ce se petrece cu mine. Aceasta îmi reamintește cum, în timpul războiului, o mare ceartă izbucni într-o zi, într-o anumită familie pe când eram și eu de față.

Motivul: soțul era foc supărat pe soția lui pentru că nu ștersese praful de pe o poliță. În aceleași clipe, zeci de mii de vieți tinere se stingeau la Stalingrad, în Londra, în Franța și în țara noastră.

Dacă acest defect fundamental, această lipsă a simțului proporției nu este corectată, atunci nu-i va folosi la nimic unui suflet faptul că dintr-un ateu a devenit un om religios. Căci, în cazul acesta, sufletul său va continua să se preocupe cu fleacuri, cu singura deosebire că acestea vor fi de aici încolo, fleacuri religioase. Obiectul spre care privești acum în miopia ta va fi diferit de cel anterior, dar ochii tăi vor continua să sufere de miopie.

Consideră-te, suflete al meu, a fi numai o mică piesă dintr-un uriaș mecanism, o mică celulă a unui vast organism. În trupul nostru, celulele albe sunt sacrificate pentru a da sănătate și viață întregului organism. Tu suferi acum pentru că Dumnezeu are

un scop tainic cu tine, despre care tu știi cam atât cât știe celula albă din sânge de ce trebuie să moară.

Să-ți fie de-ajuns a ști că suferința ta de acum este pentru Împărăția lui Dumnezeu (II Tes. 1.5). Orice suferință servește acestei cauze finale.

Așa privea Isus spre propria Sa suferință. El a acceptat-o de bunăvoie și nesilit de nimeni. Chiar pe cruce, El era preocupat nu de Sine Însuși, ci de tâlharul de lângă El, de maica Sa și de tine. Îneacă și tu suferința neînsemnată în vastul ocean al suferinței universale. Crede numai că suferința ta are un scop tainic, încă necunoscut de tine. Așa făcând, vei fi mângâiat.

Ascultă ce-ți spun, o, suflete al meu, și slăvește pe Domnul pentru toate lucrările Sale! Amin.

CUVÂNTUL FĂCUT TRUP

Dragi frați și surori,

În ebraică, „*davar*“ este un omonim care înseamnă și „cuvânt“ și „lucru, obiect, lucru real“. În limba poporului ales, cuvintele nu sunt numai simboluri și ecouri întruchipând realități, ci înseși realități.

Atunci când, de pildă, evanghelistul Ioan reflecta asupra prologului evangheliei sale, o făcea desigur, în ebraică - limba sa - înțelegând prin această formulare, următoarele: „*La început era realitatea. Și realitatea era cu Dumnezeu. Și realitatea era Dumnezeu.*“

În celulă, numai rareori îmi petrec nopțile în somn, și fac din ele nopți de veghe, ceea ce este o mare binecuvântare. „*Iată, binecuvântați pe Domnul, toți robii Domnului, care stați noaptea în casa Domnului*“ (Ps. 134.1). Mulți alți oameni se întâlnesc în cursul nopții, pentru a pune la cale lucruri rele. Tâlہării, ucideri și violuri se comit noaptea. Se spune despre Stalin că nu obișnuia să doarmă noaptea. Acesta era timpul când primea oameni și când își pune la cale planurile sale de ucideri în masă. Sfinții trebuie să folosească nopțile de veghe ca o armă

pentru a contra-ataca puterile întunericului. Cei care trebuie să muncească ziua nu pot face însă lucrul acesta. Dar eu am privilegiul de a fi un deținut pus la izolare. Pot deci dormi în timpul zilei, iar în orele de noapte stau de veghe.

Îmi petrec nopțile în exerciții spirituale, în rugăciune, călătorind în duhul meu în jurul lumii și pomenind în rugăciune fiecare țară în fața lui Dumnezeu. De asemenea, îmi folosesc nopțile pentru a-mi prepara predici și a mi le rosti mie însumi.

În fiecare noapte compun și o poezie. Neavând însă nici creion sau hârtie pe care să o scriu, o compun în mintea mea.

Acestea nu sunt, desigur, decât versuri sărăcăcioase ale unui om lipsit de talent. Căci ce sunt acestea în comparație cu capodoperele marilor poeți? Dar chiar și așa, în căutarea mea după rime potrivite, pot înțelege dificultatea întâmpinată de poeți atunci când încearcă să pună în versuri noțiuni ca: dragoste, înțelepciune și viață. Căci cuvintele lor, limitate de nevoia de a fi puse în versuri care să rimeze, trebuie să se simtă încorsetate cam cum m-am simțit și eu când am fost pus în cămașă de forță. Cuvântul s-a făcut trup acum două mii de ani. Cuvântul ar dori să se facă trup și astăzi, nu să rămână numai un poem, o poezie. Cuvântul dorește să ia din nou chip în acel om care face faptele dragostei, care știe totodată și să mustre aspru, la nevoie, pe cei care nu trăiesc în neprihănire; să mustre, așa cum a făcut Isus, pe cei ce greșesc și păcătuiesc, un om care lasă totul, care iubește pe toți și se sacrifică în folosul altora, inclusiv pentru aceia care-l trădează și-l biciuiesc; chiar și

pentru cei pe care el însuși e nevoit să-i lovească cu biciul pentru a-i face să umble în dreptate.

Cuvântul lui Dumnezeu, ca și spiritul dragostei sunt totdeauna doritori să se încarneze. Cristos S-a făcut trup nu numai în dulgherul Isus; El trăia și în apostolul Pavel. În marea agitată a acestei lumi noi aruncăm numai cuvinte, și mulțimea cuvintelor noastre ia locul realității.

Dumnezeu m-a așezat în sfera tăcerii. Această tăcere e absolută în jurul meu. Nici pe gardieni nu-i pot auzi atunci când se apropie de celulă. Domnul voiește să mă facă să uit cuvinte. În adevăr, devine din ce în ce mai anevoios pentru mine să formulez sentințe lungi și clare. E posibil că mi se pun anumite droguri în mâncare pentru a-mi distruge mintea și capacitatea de gândire. Trăiesc acum într-o liniște profundă ca aceea a peștilor din fundul mării. Semnul secret de recunoaștere al primilor creștini era peștele.

Această liniște începe să-mi fie dragă. Câteodată compun versuri ca să-mi treacă timpul, dar aș prefera să fac nu poeme în versuri, ci să pot transforma pe orice om într-o frumoasă poezie. În Epistola către Efeseni, în textul original din limba greacă, este scris că creștinii sunt „poemul“ lui Dumnezeu (poema) - 2.10. Dumnezeu este deci El Însuși poet. Poeziile Sale sunt senine, maleabile și bogate în conținut. El a dat poemelor Sale un trup de om; fiecare din ei întru-chipează în adevăr o anumită virtute. Unul întru-chipează eroismul, un altul sfințenia, altul înțelepciunea, iar un altul este dotat cu un spirit logic și practic. Creștinii sunt nu numai diferiți unul de celălalt, ci chiar în divergență, având adesea fiecare un

caracter în contradicție cu acela al altuia. Și totuși, fiecare din ei este pe placul Domnului.

După Epistola către Efeseni, sarcina unui păstor este nu să facă predici ci să facă sfinți (3.11-12).

Și eu mi-aș dori un astfel de rol. Mai întâi de toate însă, mi-aș dori să fiu eu însumi un templu al dragostei Sale, așa încât toți cei ce urmează pe magii cei înțelepți și pe păstorii din vechime să poată vedea în mine un Cristos în miniatură și să se închine Mântuitorului atunci când mă văd pe mine.

În loc de o lume în care magazinele de cărți vând volume de predici și poezii, mi-ar place o lume în care fiecare om sau femeie să fie el însuși un poem de înaltă gândire, plină de culori și cânt.

Iar dacă cumva sunt tocmai eu acela care împiedic o astfel de lume să ia ființă, mai bine să-mi ia Domnul viața de pe acum, în închisoare! Dar așa ar trebui să fie lumea.

În ce mă privește, îmi voi face partea spre a ajuta la venirea unei astfel de împărății, urmând pilda lui Laban. Numele acestuia în ebraică înseamnă „alb“. El avusese două fiice: pe Rahela și pe Leea. Un tânăr, Iacov, se îndrăgostise de frumoasa Rahela. Dar Laban nu voia să i-o dea decât numai dacă o lua în căsătorie și pe Leea cea urâtă. Laban era un om drept și nu putea îngădui nici o discriminare în dragoste. Tot astfel, dragostea unui creștin trebuie să îmbrățișeze atât pe cei buni cât și pe răi.

Goethe numea culoarea, „chinul luminii“ pentru că culoarea nu e altceva decât rezultatul frângerii razei de lumină atunci când e trecută printr-o prismă. Lumina plină și nedivizată este albă, „laban“. Albul

îmbrățișează pe toți și toate câte se pot vedea, și chiar se întinde mai departe. Așa și cel care cultivă „albul” în sufletul său; el calcă prin lume cu pași delicăți, ca într-o liturghie, prin lumea oricărei „Leea” neîubită și neatrăgătoare, ființe urățite prin plânsul lor neconținut. Lumea aceasta e plină de tinere cu inima zdrobită pentru că sunt neîubite de nimeni; și nefiind iubite, ele se urătesc din ce în ce mai mult la chip, până acolo că chiar un sfânt ca Iacov nu-i atras de ele, El dorește să-și petreacă viața numai cu frumoasa Rahela. Pentru ea, el muncește cu zel timp de 14 ani și i se par numai câteva zile. Dar pentru Leea el n-ar fi muncit nici măcar o singură zi.

În cadrul bisericii, Ecclesia, există și o ecclesiolă, o biserică mai mică, și anume aceea care acceptă pe bun și pe rău, și care îmbrățișează pe cea frumoasă ca și pe cea urâtă. Dacă Dumnezeu a găsit cu cale să unească în aceeași biserică un criminal ca Borgia și un sfânt ca Francisc de Assisi, și de asemenea a adus în aceeași instituție preoți care ne-au trădat ca și martiri care suferă împreună cu mine, trebuie decă să-i iubesc și eu pe toți aceștia.

Isus Și-a manifestat dragostea mai întâi pentru suflete urâte ca Leea, atunci când ședea la masă cu vameșii și cu păcătoșii pentru a-i aduce la pocăință. Există cu mine în închisoare unele suflete frumoase ca Rahela, care însă nu-I simt prezența acum. Și ei își vor primi partea, dar cu mult mai târziu.

Să iubiți pe toți, dragii mei frați, dar partea cea mai mare a iubirii voastre păstrați-o pentru sufletele cele mai slujite. Căci tocmai aceștia au trebuință de dragostea voastră mai mult decât oricare altă ființă.

Voi, tovarășii mei de închisoare, aveți de arătat iubirea voastră cea mai mare față de tortionarii comuniști și față de cei ce ne-au trădat, dându-ne pe mâinile acestora. Sufletele frumoase se pot lipsi de dragostea voastră. Cheltuiți-vă deci energia acolo unde ea este cea mai necesară!

Vreau să vă pun pe inimă, în mod special, să aveți dragoste și pentru acei păstori și preoți care colaborează cu comuniștii prigonitori și care denunță pe frații lor. Mă înfioară gândul că și în țara noastră s-ar putea crea o situație care există în Uniunea Sovietică unde, în multe cazuri, trădători ca aceștia au fost linșați sau înjunghiați de creștini din Biserica subterană. Biserica de catacombe are trebuință să fie apărată de trădători; și atunci când nu văd altă cale, ei recurg la astfel de mijloace. Și biserica din primele veacuri procedase așa, deși cei ce predau în seminare despre istoria Bisericii nu vorbesc prea mult despre acest subiect extraordinar.

Dar aceasta este o soluție extremă. În timpul prigoanei naziste din țara noastră, noi am câștigat pentru Cristos pe unii care ne trădaseră, dându-ne pe mâna poliției și astfel fiind arestați. Acum trebuie să facem tot ce ne stă în putință pentru a obține aceleași rezultate. Cuvântul să se facă trup în noi, trupul unui om care acceptă și sărutarea unui Iuda și-l numește „prieten“, chiar atunci când acesta vine în capul unei bande înarmate pentru a-l întemnița. Dumnezeu să ne ajute! Amin.

O LECȚIE PENTRU ȘCOALA DUMINICALĂ

Mult iubiți copii,

Astăzi, comuniștii m-au bătut măr, până am leșinat. M-au reanimat turnând apă pe mine, după care au început să mă bată din nou.

Apoi se întâmplă ceva cu mult mai rău. Ușa se deschise brusc, și în camera de interogare dădură buzna unii dintre frații și surorile noastre pe care-i iubesc atât de mult: fratele Davidescu cel cu barbă lungă, fratele Marinov și bătrâna soră Ionescu, Suzana și alții. Mă întrebam cum au reușit să intre în închisoare? Apoi au început să mă bată și ei; ei, cărora nu le făcusem niciodată vreun rău. Apoi, ușa se deschise din nou. De data aceasta intră Binția, soția mea, împreună cu Mihai, fiul meu. Ei mă scuipară în obraz și mă batjocoriră, ca și ceilalți, spunându-mi că le este rușine că mă au ca soț și tată. Mihai își ridică chiar pumnul să mă lovească în față.

Aceasta era chiar prea de tot! Mi-am pierdut din nou conștiința și m-am prăbușit la pământ. Când mi-am revenit, eram singur cu anchetatorii. Întreaga scenă de dinainte fusese numai o halucinație.

Am înțeles atunci că trebuie să-mi fi pierdut min-
tea, ca atâția alții înaintea mea, și ale căror urlate de
nebie le auzeam răsunând în coridorul boltit.

Și acum ați venit voi, iubiți copii, să-mi țineți de
urât în singurătatea celulei. Voi sunteți în adevăr aici
cu mine, deși nu pot acum distinge clar dacă aceasta
e realitate, sau e din nou halucinația unui lunatic.
Dar, oricum ar fi, eu vă văd acum aici. Și nu numai
pe voi vă văd, iubiți copii, ci de data aceasta văd și
pe îngerii voștri păzitori, care așteaptă în nădejdea
că vă voi învăța lucruri drepte. Și ei însetează să audă
vreo poveste frumoasă despre Isus.

Dar iată, este aici și El Însuși, Copilul sfânt. În
vremurile de demult, El apărea în chip de copil și Se
înfățișa Sf. Ieronim, călugărul care tradusese pentru
prima oară Biblia în limba latină. Isus i Se arăta în
timp ce lucra la traducerea sa și se afla în Betleem,
locul de naștere al Mântuitorului. El îi apără în chip
de copilaș, și arătarea aceasta îi umplu inima lui
Ieronim de o atât de mare bucurie încât spuse: „*Iubite
Isuse, aș dori din toată inima să-Ți pot aduce un dar.
Spune-mi, rogu-Te, ce anume Ți-ar place mai mult?*“
Copilul Isus zâmbi și răspunse: „*Cerul și pământul
și tot ce este în ele sunt ale Mele. Ce ai putea să-mi
aduci tu Mie?*“ Sfântul spuse din nou: „*Dar dragostea
mea pentru Tine e atât de mare încât nu se poate ex-
prima numai în cuvintele mele sărăcicioase; vei
accepta Tu de la mine, un călugăr, puținii bani pe
care-i am, aceasta fiind toată averea mea pe pământ?*“
Copilul îi răspunse: „*Dă banii aceștia săracilor, căci
Eu n-am trebuință de ei*“. Dar Ieronim insistă: „*To-
tuși, nu Te pot lăsa să pleci de la mine cu mâinile*

goale. Spune-mi, ce pot să-Ți ofer atunci?“ În clipa aceea Copilul spuse cu o față gravă: „Dacă vrei în adevăr să-Mi aduci o jertfă care poate să-Mi umple inima de bucurie, adu-Mi toate păcatele și toate poftele tale. Voi muri pentru ele pe cruce. Căci nici un alt dar n-ar putea să Mă satisfacă și să Mă bucure.“

Binecuvântat este cel ce vine în Numele Domnului! Iată, aici, printre noi Se află Copilul Isus. Să-I aducem deci în dar ceea ce El ne cere: egoismul nostru, neadevărurile, mâniile și cârtirile noastre. Așa El va avea bucurie de la noi.

Și Sf. Antonie din Padua a întâlnit pe Isus pe când mai era copil. S-a petrecut așa: într-o zi copilul Antonie auzi o bătaie în ușă și, când alergă să deschidă, văzu un cerșetor în zdrențe și tremurând de frig în acea zi de iarnă. Făcându-i-se milă de el, copilul îi spuse: „Așteaptă, te rog, până mă duc să-i cer tatăricului meu câteva haine mai calde ca să ți le aduc“. Cerșetorul însă răspunse: „E în adevăr foarte frig în lumea voastră, dar eu nu cerșesc haine“. „Atunci trebuie să fii flămând. Intră în casă, și mămica îți va da ceva de mâncare“. Cerșetorul zise din nou: „Sunt flămând, dar nu cerșesc pâine“. Uimit, Antonie îl întrebă: „Atunci de ce ai bătut la ușa noastră?“ Cerșetorul răspunse: „Am venit să-ți cer inima ta“. Copilul se dădu câțiva pași înapoi și îngână: „Dar... dacă-ți dau ție inima mea, eu voi muri“. La aceste cuvinte, cerșetorul își deschise o desagă pe care o purta pe umeri și, scoțând din ea câteva inimi, spuse: „Iată, aceasta-i inima Sf. Pavel, a doua este a Mariei Magdalena. A treia este inima Sf. Ignățiu. Toți aceștia care Mi-au dat inima lor nu sunt nicidecum morți, ci

vii, trăind în veșnicie“. Atunci Antonie înțelese în sfârșit că cel care stătea în fața lui nu era altul decât Isus Însuși, și deveni ucenicul Său.

Să-I dăm deci și noi inima noastră Lui!

Iar acum vă voi spune vouă și îngerilor voștri păzitori o poveste despre El. Iosif, părintele adoptiv al lui Isus, era un om sărac. De aceea nu a putut să-I dea copilului școală și educație după cum ar fi dorit.

Și atunci, când copilul atinse vârsta de 12 ani, îi spuse: „*A venit vremea s-o sfârșești cu joaca și cu visarea. Voi face din tine un dulgher, ca și mine. Te voi învăța meseria mea*“.

A doua zi Iosif luă cu el copilul la pădure să taie lemne. Dar de data aceasta nu era în stare să mai taie nici un copac cu toporul său, ca de obicei, căci, de fiecare dată când ridica toporul, copilul îl oprea zicându-i: „*Tată, știi că Scripturile nu ne permit să ucidem. Acest copac e încă tânăr și nu și-a trăit încă viața. Mai lasă-l să trăiască și să se desfăteze la soare. Iată-l cum, în căutarea după soare, și-a întins ramurile tot mai sus, spre înălțimi. Vor veni destui alți oameni care se vor grăbi să-l taie la anul. Lasă-l să trăiască... O, te rog, nu-l tăia nici pe acesta. Iată ce multe furnici sunt strânse aici la rădăcina lui. Și cu câtă hărnicie adună ele firicele de iarbă și paie! Mă tem că multe din ele vor muri dacă tai copacul... Dar nici pe acela nu-l tăia, căci văd un cuib de păsărele între ramurile lui, și ciripitul lor se aude până la cer. Puișorii cei micuți vor muri, și acolo, în țara de dincolo de stele vei fi osândit de moartea lor... Dar lasă-l și pe acela, căci zgomotul fierăstrăului când își înfinge dinții în lemnul său se va urca la cer, la Tatăl Ceresc care*

ne-a poruncit să avem îndurare față de oameni și față de copaci, de animale și de păsări, de flori și de plante. Există ochi sfinți care plâng de durerea lor...”

Isus pleda pentru acestea toate atât de fierbinte, și atât de multe lacrimi vărsau ochii Lui, încât Iosif se așeză jos, la umbră, să-L mângâie. O frunză șopti celeilalte! „*Acesta e Mântuitorul*“. Furnicile se jucau la picioarele lor, iar păsările cântau: „*Visul nostru s-a împlinit*“. Era odihnă adâncă, de parcă ar fi fost o a doua zi de sabbat în acea săptămână. Nici un nor nu se vedea pe cer. Copilul își odihni capul în poala lui Iosif, iar el se juca cu cârlionții din părul copilului. Acum fiul devenise învățătorul, iar tatăl, ucenicul său. Îngerii îi vegheau pe amândoi.

Apoi copilul întrebă: „*Spune-mi, tată, de ce lucrezi tu cu un topor? Tu știi că, de fapt, toate uneltele de fier au fost inventate de către descendenții lui Cain cel rău. Când romanii ți-au cerut să le faci o cruce pe care să fie răstignit un om, tu a trebuit de asemenea să scurtezi viața unui copac pentru a le satisface cerința. Am văzut câteodată oameni care-și purtau crucile pe care urmau să fie executați. I-am văzut căzând sub povara aceasta. Tu mi-ai spus că aceasta va fi și soarta mea. Își va pierde viața un copac pentru mine, mai înainte ca Eu să Mi-o dau pe a Mea pentru omenire? Mă cuprinde plânsul când văd oameni tăind ramuri de copaci pentru a-și face din ele bețe, pentru că bețele sunt folosite pentru a bate pe copii. Tu tai ceva care are viață pentru a-l folosi apoi pentru fapte de cruzime*“.

Ca uleiul care se scurge pe barba unui preot când primește ungerea pentru slujba sa, așa începură să

curgă lacrimile din ochii lui Iosif pe barba lui, atât de mult îi atinseră aceste cuvinte inima.

Totuși, el încercă să găsească scuze, spunând: „*Un dulgher care are milă de copaci și nu-i taie, va muri de foame*“. Mențiunea referitoare la moarte ca rezultat al facerii de bine răsună ca un ecou puternic în inima copilului care răspunse: „*Dacă vom muri de foame din cauză că am refuzat să curmăm viața copacilor cum o cere meseria noastră, vom fi duși într-o țară unde nu mai e moarte, ci numai iubire. Acolo mama nu va mai plânge, așa cum plânge aici când oamenii o batjocoresc. Ci ea va sta la dreapta Mea, tu la stânga Mea, iar Eu, între voi, vă voi iubi mereu. Eu nu voi deveni dulgher, ci unul care își dă viața sa pentru ca astfel copacii să poată trăi o viață mai îmbelșugată, iar pe cer va răsări încă un soare. Eu nu voi distruge viața copacilor*“.

În acea zi copacii n-au fost tăiați și au rămas în picioare. Copilul fusese salvatorul lor.

Dar Iosif era un dulgher sărac și împovărat cu o casă de copii de întreținut. El era om mare, nu un copil visător. A doua zi el luă pe copil la atelierul său, îl învătă cum să măsoare lungimea unei mese, cum să tragă o linie dreaptă pe ea, cum să folosească diferitele scule din atelierul său. În viața aceasta pe pământ trebuie să muncești; de nu, mori.

Dar Maria, mama Sa observă că fiul ei devenea din zi în zi mai palid și mai trist. Tăcea însă mereu, și nu dezvăluia nimănui motivul întristării Sale. Dar de câte ori auzea cum ciocanul lovește lemnul, simțea ca o lovitură în propriul Său trup, și plângea ori de câte ori dinții fierăstrăului se înfingeau în lemn. El

cădea la pământ, și lacrimile Îi curgeau șiroaie pe lemnele și scândurile care fuseseră sacrificate pentru a produce paturi și scaune pe care oamenii să se poată odihni. Într-o zi, El Însuși va fi sacrificat pentru ca să dea odihnă veșnică altora. Plângea pentru că știa ce decizie luase pentru Sine: El va face ispășire pentru păcatele comise de oameni împotriva copacilor. La urmă va muri și El pe un lemn ca acesta, ca jertfă pentru a plăti în trupul Său vina nedreptății comise de oameni.

Acum fiecare rămurică poate aștepta răbdătoare în tăcere. Isus a murit pe un lemn de copac pentru a vă mângâia pe voi, ramuri rupte, că într-o zi veți fi altoiți din nou în pomul de măslin. Isus a dus lupta voastră pe lemnul crucii ca să vă pregătească și vouă un viitor strălucit.

Așa Și-a făcut Isus ucenicia învățând să fie dulgher, dar un dulgher care-Și practica arta plângând. Un dulgher care a făurit porțile cerului.

Ție, Cel care m-ai creat, nu mă voi adresa chemându-Te pe numele pe care Ți-l dau de obicei oamenii. Îmi amintesc acum că Sf. Pafnuțiu, după ce a adus la Cristos pe renumita curtezană Thais, i-a spus: *„Buzele tale nu sunt vrednice să pronunțe Numele sfânt al Creatorului. De aceea, rugăciunea ta să fie numai așa: «Tu, Cel care m-ai creat, îndură-Te de mine.»“* Ea s-a rugat în felul acesta vreme de 3 ani, singură, în chilia ei. După acest timp, un frate a avut o vedenie despre un suflet nespus de frumos, care stătea pe un pat acoperit cu trandafiri și era slujit de îngeri. El era încredințat că acel suflet nu putea fi altul decât Sf. Antonie cel Mare, fondato-

rul monasticismului. Dar nu! Antonie i-a dezvăluit că acela era locul păstrat pentru Thais, păcătoasa smerită care nu se simțise vrednică să-I pronunțe Numele Creatorului.

Tu, care m-ai creat, iată, copilașii a căror prezență cu mine mi-a bucurat inima, au dispărut, împreună cu îngerii și cu Pruncul cel Sfânt. Deci, aceasta a fost tot o halucinație, după cum halucinație a fost cea de dimineață pe când eram bătut. Aceasta înseamnă că, în adevăr, mi-am pierdut mintea.

Vizitasem în viața mea multe spitale de boli mintale. Unii din pacienții aceia sunt oameni fericiți. Ei se cred împărați, alții sfinți. Unii din ei suferă de coșmare fără sfârșit închipuindu-și că sunt urmăriți, persecutați, în pericol de moarte și torturați.

Pot îndrăzni să-Ți fac o rugămintă? Ei bine, iat-o: îngăduie-mi să am o nebunie fericită! Să văd copii în jurul meu și pe îngerii lor cei strălucitori în frumusețe. Să văd mereu înaintea ochilor pe Copilul Isus. Poate unii nici n-ar considera aceasta o halucinație, ci o vedenie de la Tine. Poate și aceștia sunt oameni care și-au pierdut mintea ca mine. Dar ei vor aprecia ceea ce le povestesc și se vor mângâia.

Aceasta e singura rugămintă care Ți-o fac astăzi: dă-mi să am o nebunie fericită! Amin.

DIN NOU CU CĂLUȘUL LA GURĂ

Suflete drag al meu,

Voi sta de vorbă din nou cu tine, azi. Iarăși am avut azi acele crize de urlete pe care nici eu, nici ceilalți deținuți nu ni le putem stăpâni. Acum sunt pus în cămașa de forță și cu călușul pentru a doua oară. Cu cine deci aş putea vorbi decât cu tine, aflându-mă în această stare?

Mă întreb cum s-ar fi simțit Sf. Francisc de Assisi dacă ar fi fost în locul meu?

Îmi vine în minte conversația acestuia cu fratele Leo, care-l întrebase: „În ce constă bucuria deplină? Oare în a cunoaște multe?” Francisc a negat aceasta. „Dar în a fi profet și a putea să cunoști tainele lui Dumnezeu?” „Nu!” răspunse Francisc liniștit. Leo îl întreabă atunci dacă a câștiga multe suflete pentru Cristos înseamnă desăvârșita bucurie. Răspunsul a fost același: „Nu!” „Dar în a ajunge la o treaptă de sfințenie atât de înaltă încât să fii dotat cu puterea de a face minuni pentru binele oamenilor?” Francisc răspunse: „Nici una din acestea nu poate da adevărata bucurie. Ci pe aceasta o vom cunoaște numai când

vom ajunge în situația Sf. Maria a îngerilor, când, cu hainele ude de ploaie, flămânzi și tremurând de frig, vom fi respinși de către hangiu, batjocoriți și alungați de el cu cuvinte urâte, ca și cum am fi niște cerșetori și vagabonzi. Vom cunoaște bucuria desăvârșită atunci când, flămânzi, suntem alungați afară din zidurile mănăstirii, îndurăm frigul, foamea, ploaia și noroiul; și acceptăm toate acestea cu seninătate, răbdare și mulțumitori pentru toate. Crucea este singurul pom pe care crește floarea bucuriei desăvârșite“.

Acum și partea mea e crucea. De aceea am hotărât să fiu și eu voios; și am început să dansez, făcând cercuri în jurul celulei până când mintea mi-a devenit complet opacă. În cele din urmă am căzut pe pat cu trupul learcă de sudoare, extenuat, iar lacrimile mi se prelingeau șiroaie pe obraz. Gardienii, care mă observau tot timpul prin vizorul de spionat de la ușă, râdeau.

Îmi revăd viața ca pe un ecran, pornind de la paradisul etern care așteaptă pe toți cei ce-L iubesc pe Domnul, și până la clipa când tu, suflete al meu, vei fi eliberat de această închisoare a trupului, cum e starea mea de acum. Numai cu câteva minute înainte mai puteam să-mi mișc liber brațele. Apoi, gândul mă duce înapoi, la anii cei frumoși petrecuți în sânul familiei și al bisericii mele. De asemenea, mi-amințesc de viața mea până la cea mai fragedă copilărie, chiar de când eram un prunc în brațele mamei mele. Dar unde eram înainte de asta? În embrion, vegheat de un înger păzitor. Înainte de asta mă aflam în coapsa strămoșilor mei. Având privilegiul de a fi evreu, am cunoscut atâția din ei! Știu că unul din aceștia era

Avraam, și Terah, și ceilalți. Eu eram și în Adam când a căzut în păcat, iar înainte de asta trăiam în părtășie cu Dumnezeu. Dar ce eram înainte de asta? Eram spirit, la Dumnezeu. Dar înainte de asta? Înainte de asta nu exista eu și El. Căci eram cu toții în Unul și Același Dumnezeu, într-o seninătate desăvârșită, din eternitate.

Atunci de ce, o, suflete al meu, te preocupă în mod atât de obsesiv numai acest din urmă eveniment; anume faptul că sunt pus într-o cămașă de forță și cu un căluș la gură?

Sufletele neliniștite judecă totdeauna lucrurile în raport cu cea mai recentă impresie care le-a rămas. Un cuvânt nedrept rostit de cineva către noi astăzi ne face să uităm multele fapte bune pe care le-am observat timp de mulți ani din partea acelei persoane, după cum un singur gest frumos al altcuiva față de noi ne face să-i acordăm încredere, uitând că faptele sale din trecut nu erau poate vrednice de încrederea noastră. Da, oamenii neinițiați nu sunt în stare să ia în considerație tot ceea ce știu despre cineva înainte de a-l judeca. Pentru ei, numai ultimul gest sau ultima faptă sunt reținute pentru a lua o hotărâre.

Fariseii cei de demult judecau în acest fel. Ei considerau pe Isus un păcătos, pentru că încălcase - după vederile lor - sabatul. Acesta era singurul fapt care conta pentru ei; toate celelalte lucrări minunate și învățătura Sa divină erau uitate. Cum ne putem forma o părere despre un om dacă îl judecăm numai prin prisma faptului că a călcat Legea în vreun punct sau altul, fără însă a vedea și înțelege caracterul și întreaga sa personalitate?

Sunt unii a căror pocăință este numai a omului dinafară; este vorba de o schimbare superficială. Într-adevăr, ei nu mai frecventează lumea și aparțin formal unei biserici, dar în adâncul sufletului lor nu s-a schimbat nimic. Ei se conduc după principii lumești, judecând pe frații de credință așa cum o fac oamenii lumii, după impresia pe care le-a lăsat-o evenimentul sau fapta cea mai recentă. Felul lor de gândire este lumesc și toatal greșit. Până și pe Dumnezeu ei Îl consideră după același criteriu: Îl laudă atunci când El le dă lucruri bune și încep să se îndoiască de credincioșia Sa atunci când vin necazuri.

Tu însă, suflete al meu, nu trebuie să judeci lucrurile în acest fel, adică în raport cu faptul că în ultima oră am fost pus într-o cămașă de forță; ci tu privește viața în totalitatea ei. Există ceva mai mult decât infinitul: transfinitul. Dacă, începând cu un anumit punct eu trag o linie nesfârșită, valoarea ei este infinită. Dar dacă, pornind de la același punct, eu trag două asemenea linii fără capăt dar în direcții opuse, acesta este transfinitul. Tu, suflete al meu, ești mai mult decât veșnic: tu vii de la Dumnezeu și către El te îndrepti, și odată vei fi din nou în El, îmbogățit cu experiența umană. „**Dumnezeu S-a uitat la tot ce făcuse, și iată că erau foarte bune**“ (Gen. 1.31). Și tu, numai atunci când te uiți la toate poți vedea că toate sunt bune. Chiar și cea mai frumoasă pictură e numai un amestec de culori și linii fără formă, fără sens, atâta vreme cât nu e încă terminată, după cum chiar și cea mai frumoasă sculptură nu e decât un bloc de piatră amorfă până nu-și primește forma finală intenționată de artist.

Așteaptă, suflete al meu, fii răbdător până în ziua când te vei afla iar la loc larg, în Dumnezeu. Atunci vei înțelege de ce a fost nevoie să fii pus în această cămașă de forță.

Apoi, cu călușul în gură iar și iar, poate ar trebui să nu-mi mai displacă lucrul acesta, căci el mă ridică din sfera vorbelor, în care oamenii sunt limitați ca într-o închisoare. Predicatorii, mai mult ca oricare alți oameni, sunt în mod special expuși acestei ispite de a fi prea vorbăreți.

Cuvintele, care au fost formate la început pentru a se da nume realităților înconjurătoare, au devenit cu timpul golite de semnificația lor originală. Suflete întârziate continuă să acorde cuvintelor aceeași valoare și același respect ca și atunci când ele au avut un conținut bogat. Ei nu pricep că cuvintele au devenit acum numai ca niște păpuși frumoase, dar împăiate.

De pildă, cuvântul „episcop“ a vrut să însemne odinioară un pastor, un conducător, cel mai avansat în credință, un om care și-a dat viața pentru oile sale în vremuri de persecuție. În zilele noastre însă, un episcop este un om cu anumite studii academice, ales în această funcție adesea de către alți oameni care nu sunt ei înșiși copii ai lui Dumnezeu.

Încă înainte de arestarea mea, toți episcopii ortodocși din țara noastră, cu excepția unuia singur - s-au supus cerințelor comuniștilor care ucideau pe creștini. Episcopul reformat a făcut la fel. Acum ei îi laudă cu toții pe comuniști și denunță acestora pe oile din propria lor turmă.

Astfel, cuvinte ca „preot“, „pastor“, „rabin“, „biserică“, „creștin“, „evreu“, „credință“, „religie“

sau „artă“ au astăzi cu totul alt înțeles decât cel pe care-l aveau la început.

Faptul că nu pot vorbi cu călușul în gură îmi oferă posibilitatea de a cântări semnificația actuală a unor vechi termeni și a vedea, totodată, ce se ascunde în spatele unor cuvinte utilizate în prezent.

Tortura la care comuniștii ne supun e practică în numele unui „viitor fericit pentru omenire“.

„Orice om să fie... încet la vorbire“ (Iac. 1.19). Aceasta înseamnă că noi trebuie să vedem, mai înainte de a rosti un cuvânt, dacă el corespunde cu realitatea. De exemplu, șeful anchetatorilor mei poartă numele de Dulgheru. Dar acesta este numai un nume, căci omul acesta n-a ținut vreodată o unealtă de dulgherie în mână.

Unul din marii preoți care au judecat pe Isus avea numele de Hanan, cuvânt care înseamnă „cel ce s-a îndurat“. Ciudat, nu-i așa?

Binecuvintează deci, suflete, pe comuniștii care, punându-mi în gură un căluș, mă eliberează de deșertăciunea vorbelor, dându-mi ocazia de a privi realitatea într-un mod obiectiv. Da, și acest căluș are un scop, și el îmi este spre bine. Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu! Amin.

RĂNI VIZIBILE

Dragi frați și surori,

Nu v-am putut predica timp de câteva zile, cum o făceam înainte, fiindcă suferința fizică prin care am trecut a fost prea mare. Dar chiar și în durerea mea am putut afla o anumită bucurie. Până acum ei mă băteau și mă biciuiau. Acum însă, pentru prima oară m-au torturat, așa încât semnele vizibile ale rănilor îmi vor rămânea pe trup până la moarte, sau poate chiar dincolo de ea.

Mă întrebam altădată cum se face că trupul înviat al Domnului purta încă urmele rănilor? Cum poate un trup înviat din morți să arate astfel? Iar noi, la înviere, vom reappare cu același trup, purtând semnele reumatismului, infirmităților, a membrilor strâmbe sau afectate de boală? Oare va purta trupul nostru înviat semnele experiențelor prin care am trecut în viață? Isus n-a spus oare că unii vor intra în viață având un singur ochi sau numai o mână? (Mc. 9. 43-47).

El a trebuit să învieze având aceste semne pe trupul Său, pentru ca, ori de câte ori păcatele oameni-

lor sunt aduse în fața Tatălui, El să-Și poată arăta rănilor Sale primite pentru mântuirea păcătosului. Prin acest sacrificiu al Său sunt și eu mântuit.

Dar poate și semnele cicatricelor mele vor fi odată de folos. Rugăciunile mele de mijlocire pentru iertarea celor ce m-au torturat vor fi, poate, și ele mai eficace dacă-I voi putea arăta și eu Tatălui, rănilor pe care le-am primit de la ei. De vreme ce eu pot să-i iubesc și să-i iert, de ce i-ar exclude Dumnezeu de la dragostea și iertarea Sa?

Apoi, poate-poate există și o licărire de speranță că într-o zi voi fi liber, trăind într-o țară liberă din Occident. Atunci voi fi și eu în stare să arăt oricărui „Toma-necredinciosul“ din acea țară - care nu va crede că comunismul este crimă în masă care se prezintă sub masca de ideal - ceea ce a arătat Isus acestui apostol care se îndoia și astfel l-a convins, și anume: semnele rănilor.

Era și o binecuvântare în torturile prin care am trecut. Trebuie să mulțumim Domnului pentru toate lucrurile. În timp ce mă torturau, nu puteam gândi. Un singur cuvânt mi-a trecut prin minte la un moment dat: „... **căci știți că la aceasta suntem rânduiri**“ (I Tes. 3.3), adică, la necazuri.

Torturile au efectuat anumite transformări în sufletul meu. Ele mi-au potolit puțin dorul arzător de a fi mai curând în cer. Căci cum aş putea să fiu fericit în ceruri, în strălucire, știind că pe pământ, atâtea oameni sunt între timp torturați și au parte de suferință? Voi fi mai degrabă printre acei puțini despre care Isus a spus că ar fi gata să se depărteze de sânul lui Avraam și să se ducă la cei torturați pentru a-i mângâia (Lc.

16.26). Dorința mea este acum mai degrabă ca voia Domnului să se facă pe pământ ca și în ceruri. De ce n-am aduce cerul pe pământ, așa cum ne-a învățat Isus să ne rugăm?

Tânjesc de dor de a vedea un pământ plin cu neprihănire, dreptate și iubire; o lume în care chiar și animalele să trăiască în paradis, unde leii să stea laolaltă cu micii și să nu-i vatăme.

Când ne aflam în închisorile naziste, am remarcat nu odată un fenomen curios: păsărelele din curte păreau să manifeste compătimire față de oameni, și păreau să aibă o presimțire despre ceea ce urma să ni se întâmple. În curtea închisorii erau porumbei care veneau regulat la geamurile noastre zăbrelete unde primeau de la noi firimituri de pâine. Toți prizonierii erau de acord cu următoarea observație pe care o făcuseră: cu câteva zile înainte de a fi fost noi bătuți crunt, acești porumbei începeau să dea frenetic din aripi scoțând țipete neobișnuite, ca de alarmă. Țăranii cu care eram închis îmi comunicau prin cod cum câinii lor de casă urlau a jale toată noaptea fără ca să poată fi opriți, cum nu făcuseră niciodată înainte, în preziua arestării lor, ca și cum ar fi simțit mai dinainte ce va urma.

În celula mea trăiește și o altă făptură: un păianjen. Nu știu cum a putut intra aici, sub pământ, dar într-o zi m-am pomenit cu el în celulă. Intrase, de bună seamă, în momentul când gardianul descuiase ușa celulei. Își țesea pânza, iar eu îl hrăneam și stăteam de vorbă cu el. Devenisem buni prieteni, cu timpul. Și, ca un făcut, am constatat la el același fenomen: în ziua în care urma să fiu scos din nou la tortură,

păianjenul părea mai agitat ca înainte de asta. Poate să fi fost numai o coincidență, nu știu. Dar aveam impresia că și el își exprima, în felul lui, compătimirea față de ce mă aștepta. Noi, oamenii, ar trebui să arătăm mai multă milă față de lumea animală și să dorim, pentru animale ca și pentru noi înșine, nu să fim luați în Împărăția lui Dumnezeu - căci drumul ar putea fi prea lung până acolo pentru un păianjen - ci mai degrabă să dorim ca Împărăția Sa să vină aici pe pământ. Așa ne-a învățat Isus să ne rugăm. Atunci, atât criminalii cât și leii și vulpile ar putea intra cu mult mai ușor.

În ziua aceea, lumea din care venim ne va părea ca locul unde ne trăiam existența ca omizi. În suferințele prin care trecem azi suntem coconi. Într-o zi vom fi transformați în fluturi, și vom fi în stare să zburăm din stea în stea, și de asemenea spre planeta noastră. Pe scara lui Iacov, îngerii urcau și coborau între cer și pământ. Deci există o scară care unește pământul cu Dumnezeu. Odată vom urca pe ea, apoi vom și coborî din nou. Nu va mai fi nici o deosebire, pentru că pe pământ va fi așa cum e în cer. Cei ce sunt ai lui Cristos vor fi atunci ca El. Iar a fi cu ei va echivala cu a ne afla în însăși compania Fiului lui Dumnezeu.

Sunt mai preocupat acum a transforma pământul în paradis decât a mă duce spre un paradis ceresc. Aceasta înseamnă a lupta în fiecare domeniu al vieții pentru a birui dragonul roșu ca și celelalte manifestări ale fiarei din Apocalipsa (12.3).

Dragi frați și surori, vreau să luptați pentru biruința dreptății, neprihănirii și dragostei, adică pentru

biruința lui Cristos pe pământ. Dar, aduceți-vă aminte: este cu mult mai ușor să lupți pentru un principiu decât să trăiești după regulile acestuia. Alegeți nu calea ușoară, ci calea Crucii. Luptând pentru dreptate, fiți voi înșivă oameni drepecți, neprihăniți și blânzi. În lupta aceasta, îmbrăcați-vă cu Cristos și cu virtuțile Sale, cu trăsăturile caracterului Său.

Nu numai eu sunt acum în temniță. Voi toți sunteți închiși în închisoarea eului vostru iubitor de sine, în închisoarea ideilor și a gândurilor voastre limitate și eronate. Cereți lui Isus să vă elibereze de acestea! Numai atunci veți putea lupta și atinge țelul.

Sunt atât de fericit că am putut sta din nou de vorbă cu voi astă-seară, după o mică pauză.

După cum vă spuseseam mai înainte, gândul îndreptat zilele acestea la valoarea semnelor de tortură mi-a adus o licărire de bucurie. Dar să nu vă închipuiți că sunt un erou, sau că fluieram și glumeam în clipele de grea durere. Era mai degrabă o perioadă de depresie pentru mine. Nu mă puteam ruga, nici nu mai simțeam prezența lui Dumnezeu decât din când în când, rar, și ținea numai câteva secunde.

Semnele torturilor sunt o binecuvântare. Perioadele de melancolie mi-au fost, de asemenea, o binecuvântare, căci ele mi-au arătat cât de groaznică e veșnicia fără Dumnezeu. Fiecare dintre acele zile când nu-L simțeam pe El aproape îmi părea ca o mie de ani. Îmi dădeam seama cu oroare cât de îngrozitor ar fi să fii ținut pentru o veșnicie împreună cu criminali care înjură, blestemă și se gândesc numai la rău, așa cum fac torționarii mei comuniști. Dumnezeu m-a adus în această închisoare comunistă, și tot El

m-a făcut să sufăr torturi și să trec prin neagra noapte a sufletului, pentru a-mi arăta ce este iadul și cât de mult trebuie să caut a mă feri de el.

Frații mei dragi, străduiți-vă să dobândiți cerul, un cer care va îmbrățișa și pământul.

O veche legendă spune că, odată, un călugăr a ieșit din mănăstire și a pornit înspre pădurea din apropiere pentru a tăia lemne. Acolo auzi o pasăre din paradis, cântând fermecător. El ascultă minunata cântătoare pentru un timp, și apoi se întoarce la mănăstire, după ce-și sfârși lucrul. Dar aici, portarul nu mai era același, ci un străin, care nici nu-l mai lăsa să intre. Când își spuse numele, călugărul înțelese că acesta era cu adevărat un om necunoscut lui. Când ceru să-l vadă pe stareț, acesta apărui: era tot un străin pe care nu-l întâlnise până atunci. Nu-i ajută la nimic stăruințelor că aparține și el mănăstirii, de unde plecase numai cu o oră înainte; nimeni nu-l recunoștea. În cele din urmă, cineva își aminti de o poveste care circula prin mănăstire despre un anume călugăr care trăise acolo cu sute de ani în urmă, dar care dispăruse prin pădure, unde se dusesese să taie lemne. Nimeni nu l-a mai văzut de atunci; omul dispăruse fără urmă. Cântecele păsării din paradis, care-i păruse călugărului că durase numai câteva minute, a fost lung de sute de ani după numărătoarea oamenilor.

Zilele în care n-ați auzit nimic din partea mea au fost zile de melancolie pentru mine, dar o melancolie bogată în conținut. Am avut atunci și câteva clipe rare de bucurie, când eram în stare să pătrund valoarea rănilor căpătate. Dar am ieșit în cele din urmă din

această stare, datorită faptului că și mie mi-a fost dat să aud o cântare din paradis.

Ascultasem, pe când mă aflam în libertate, muzica lui Beethoven și a lui Bach, atât de frumoase. Dar cât de sărace îmi par acum acestea când le compar cu acea melodie măiastră, cerească, pe care am putut-o asculta astăzi!

Frați și surori dragi, luptați și voi să umpleți pământul cu această cântare cerească! Pentru ea fiți gata să uitați pe toate celelalte. „*Șiru le-Adonai și hadaș*.” = „*Cântați Domnului o cântare nouă*”. Aceasta este o poruncă dată îngerilor. Ascultați-o în tăcere, căci veți avea de învățat și voi această melodie de la ei. Amin.

BINȚIA

Dragi frați și surori,

Astăzi, subiectul predicii mele va fi SABINA, soția mea pe care atât eu cât și voi o iubim mult.

Întrucât atât RUT și ESTERA pot alăcătui subiectul a cărți întregi ale Bibliei, de ce n-ar fi și soția unui predicator, subiectul predicii sale? BINȚIA este iubită de Dumnezeu și de mine precum era Rut iubită de Boaz și Estera de Ahașveros.

Astăzi mi-am văzut chipul într-o oglindă, pentru prima dată după doi ani. Latrinele deținuților erau în reparație, așa că gardienii au trebuit să ne lase să le folosim pe ale lor. Și acolo era și o oglindă.

Privindu-mă, am izbucnit într-un râs homeric, gândindu-mă cum am fost odată și ce am ajuns. Altădată eram considerat un bărbat plăcut la înfățișare. Acum eram atât de slab, urât, și cu cearcăne negre în jurul ochilor. Așadar, asta e tot ce rămâne din frumusețea trupească! Într-o zi voi deveni chiar mai urât decât acum: voi deveni un schelet, având doar o căpățână.

Revenind apoi în celula mea, mi-am reamintit de alte ocazii când stăteam în fața oglinzii. De-a lungul

timpului mă întrebam adeseori ce voiește Scriptura să ne spună prin cuvintele: „**Dumnezeu a creat pe om după chipul Său, după chipul Său l-a creat**“. În ce constă oare această asemănare cu Dumnezeu în om? N-am putut găsi atunci nici un răspuns satisfăcător. Într-o zi, pe când mă aflam din nou în fața oglinzii și mă întrebam: „*Care trăsătură din mine să corespundă oare cu chipul lui Dumnezeu?*“, soția mea, care se afla și ea în odaie, având o intuiție despre gândul care mă preocupa, se apropie în tăcere și veni lângă mine. În acea clipă am înțeles: „**Dumnezeu a creat pe om după chipul Său... parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut**“ (Gen. 1.27).

A fi după chipul lui Dumnezeu constă în contopirea celor doi pentru a deveni una. Prin această unire noi devenim „pro-creatori“, adică delegați de Dumnezeu pentru a crea la rândul nostru. Noi devenim în stare să creăm ființe eterne, așa cum Dumnezeu însuși crease pe Adam și pe Eva.

Chiar și cei necăsătoriți au un partener de sex opus în domeniul spiritului. Jung numește acest fenomen - *anima*, visul ideal de dragoste al celui sau al celei pe care n-au văzut-o niciodată și cu care nu se vor uni pe acest pământ. Dar viața e infinită. Odată ei se vor uni.

Binția este aceea care, prin unirea cu mine, m-a făcut mai asemănător cu Creatorul meu. Deși convertirea mea a avut loc înainte de a ei, ei îi datorez faptul că sunt creștin azi.

Mi-o reamintesc când, în zilele naziștilor, era înmormântată și ea împreună cu mine. Atunci ne întâlneam în fiecare zi pe coridorul închisorii și ne puteam

plimba îndelung împreună. Iar cu prilejul acelei arestări, a cerut să fie și ea închisă cu mine.

Mai târziu, după venirea comuniștilor la putere în țară, am fost avertizat de un prieten - un prelat ortodox care, deși făcea compromisuri cu puterea, totuși îmi nutrea sentimente binevoitoare - că voi fi arestat în curând.

Aveam posibilitatea încă să fug din țară. Ce trebuia oare să fac?

Consultându-mă cu soția mea, ea îmi răspunse: „Dacă vei fugi, cum oare vei mai putea vreodată să predici despre textul: **„Păstorul cel bun își dă viața pentru oi; dar cel plătit, care nu este păstor, și ale cărui oi nu sunt ale lui, când vede lupul venind, lasă oile și fuge...”** (Ioan 10.11-12)?

Cu toate acestea eram ispitit să fug din țară. Într-o zi am fost vizitați de un păstor la a cărei convertire avusesem și eu o anumită contribuție. Acest om fusese căzut în patima beției. Cu ani în urmă îl întâlnisem beat pe străzi. El refuzase să se întoarcă la casa lui și își petrecea timpul umblând din cârciumă în cârciumă. L-am însoțit în toate acele locuri căutând să-i vorbesc, la inimă. A doua zi când s-a trezit din beție, o minune se petrecuse: era un om nou. Iar acum, el îmi reamintea de acele zile.

În cursul conversației noastre, el repeta întruna: „Știi, ceea ce mă convinsese cel mai profund din tot ce-mi spuseseși atunci erau cuvintele: **«Scapă-ți viața; să nu te uiți înapoi»**“ (Gen.19.17).

După plecarea lui, am întrebat pe soția mea: „Oare aceste cuvinte repetate de acest frate nu cumva au fost călăuzirea lui Dumnezeu în actuala situație? Nu

ar trebui oare să caut a-mi scăpa viața fugind și eu?“
„Da, cu adevărat“ îmi răspunse ea, „trebuie să-ți scapi viața. Dar cine caută să-și scape viața în lumea aceasta, o va pierde. Numai cel ce își pierde viața o va câștiga“.

Așadar, hotărârea mea fu luată: voi rămâne. Și azi nu-mi pare rău că am făcut-o.

Regretul meu e numai că am fost răpit de poliția comunistă de pe stradă, iar nu din casa mea, unde aș fi avut posibilitatea să-i cer iertare soției mele pentru faptul că m-am purtat răutăcios cu ea uneori.

Iar acum, mă surprind singur câteodată spunând: „*Binția, ajută-mă!*“ - în loc de a rosti: „*Isuse, ajută-mă!*“ Dar ea e atât de asemănătoare cu Isus! Cei ce urmau pe Sf. Pavel, urmau pe Isus. Cei bolnavi se adresau apostolilor, cerându-le ajutor așa cum Îi cereau Domnului Însuși, și erau vindecați deopotrivă. Într-o zi, creștinii vor fi ca Cristos. A sta de vorbă cu ei va fi ca și cum ar sta de vorbă cu Mântuitorul. La urma-urmei, în această ordine de idei poate că nici nu greșesc când spun: „*Binția, ajută-mă!*“. Aș face așa și în mod obișnuit, dacă ea ar fi acum lângă mine. Cu atât mai mult acum, în celula mea strâmtă, mă simt liberat de îngrădirile spațiului. Ideea de „departe“ sau „aproape“ nu-mi mai spune nimic. De ce deci n-aș chema-o? De ce nu i-aș cere ajutorul? În toate generațiile și epocile, cei buni se simt apropiați sufletește unul de celălalt, ajutându-se reciproc în vreme de nevoie. Este chiar posibil că tocmai din cauza suferinței grele prin care trecuseră primii creștini, să se fi născut practica de a cere ajutorul sfinților, pe drept sau pe nedrept.

Binția nu știa ce înseamnă a fugi de pericol. Ea a fost aceea care mă îndemnase să vorbesc împotriva comuniștilor în acea zi, la Congresul Cultelor, organizat de aceștia atunci, în sala Parlamentului, cu atâția ani în urmă.

Odată îi citisem un vechi proverb cambodgian: „*Atunci când se războiesc doi elefanți, furnica să stea deoparte*“. Ea a râs și mi-a răspuns: „*Dar eu sunt româncă, nu cambodgiană. Iar noi, românii, avem un alt proverb de al nostru care spune așa: «Buturuga mică răstoarnă carul mare»*“.

Unde ar putea fi ea acum? Poate că se află chiar într-o celulă de închisoare ca a mea, ba poate chiar undeva alături de mine. Am și auzit țipetele unei femei, și aș fi putut jura că aceasta era vocea ei. Ultima dată o văzusem cu ochii mei spirituali. Sângera, ca și cum fusese crud torturată.

Plângând de dorul ei, un gând îmi încolți în minte: este scris că „**sângele lui Isus Cristos, Fiul Său, ne curățește de orice păcat**“ (I Ioan 1.17).

Dar unde se află acum sângele lui Isus, și unde l-aș putea afla ca să mă curățească de orice păcat? Trupul proslăvit al lui Cristos nu conține sânge. Domnul folosisese odată, în loc de acea expresie obișnuită la evrei „*carne și sânge*“ (*basar ve-dam*), cuvintele „*carne și oase*“ (Lc. 24.39). Sângele care l-a curs din răni de pe urma biciuirii, a cununii de spini, a răstignirii, nu mai există, după cum nu mai există nici sângele tuturor celor care au murit în cursul veacurilor, și care au trecut prin mii de transformări ale naturii, nemaexistând azi nicăieri.

Atunci unde este sângele lui Cristos care mă poate curăți de orice păcat? Mi-e tare teamă că sângele lui Isus despre care predică unii preoți și pastori e mai degrabă ca sângele acela artificial, folosit în studiourile cinematografice când arată scene de violență: numai anumite chimicale stropite pe fața actorului.

Numele lui Cristos poate fi folosit în două sensuri. El poate aparține Cristosului istoric care a trăit pe pământ cu două mii de ani în urmă dar, de asemenea, trupului mistic, spiritual, în care Isus cel proslăvit reprezintă Capul iar noi cu toții, trupul, mădulele (I Cor. 12.12). Acest Cristos continuă să sângereze și astăzi, căci n-a existat nici o zi din istorie fără ca cel puțin unul din membrii acestui trup istoric să nu fi sângerat. Sângele lor e sângele lui Cristos. Tot ce se află în ei aparține lui Cristos. Iar - după Coloseni 1.24 - ei împlinesc sacrificiul în trupul lor, astfel că sângele Lui continuă să purifice.

Noi, oamenii, acordăm evenimentelor o localizare în timp incorectă. Când călătorim cu trenul, avem impresia că orașele și satele se perindă pe dinaintea noastră. Spunem că o stație a trecut și o alta îi urmează.

Adevărul este însă că toate acele orașe și sate coexistă în același timp, iar ceea ce vedem din tren e doar o iluzie pe care ne-o conferă simțurile noastre. Tot astfel, mintea noastră, fiind limitată în timp, vede unele evenimente istorice ca aparținând trecutului, iar altele, viitorului. Realitatea însă este că există numai un etern „acum“ în care sângerea lui Isus pe Calvar este la fel de actuală astăzi precum a fost atunci, înainte cu două mii de ani. De asemenea,

sângerarea martirilor care trăiseră înainte de Isus ca și sângerarea celor din toate veacurile care au urmat aparțin eternului „acum“. În cadrul acestui etern „acum“ există și un loc unde voi vedea iar pe Binția, iar voi, de asemenea veți regăsi pe dragii voștri acolo, în fericirea eternă. Noapte bună, Binția! Domnul să-ți dea pace!

Frați și surori, să ne iubim soțiile și soții cum ne-a iubit Cristos și S-a dat pe Sine pentru noi! **„Dacă sarea își pierde gustul, prin ce își va căpăta iarăși puterea de a săra?“** (Mt. 5.13). Sarea este, de fapt, clorură de sodiu. Molecula sării își poate pierde unul din atomii din care e alcătuită. În acest caz ea încetează să mai săreze și-și pierde gustul. Și-l poate recăpăta din nou devenind iar sare dacă rămâne receptivă la unirea cu un alt atom. Tot astfel, nici un om nu-i pierdut câtă vreme are pe un altul lângă el care să-i dea dreapta învățătură, care îl va „săra“ din nou. Iar acum, când învățătorii voștri cei mai aleși sunt întemnițați, și în locul lor sunt puși alții care și-au renegat loialitatea față de turma lor, făcând compromisuri cu comunismul, persoana cea mai potrivită să vă dea din nou gustul sărat ar putea fi chiar soția sau soțul vostru. Profitați deci de această posibilitate cât timp mai sunteți împreună. Amin.

VICTIMELE DIN VIAȚA MEA

Iată-vă din nou aici cu mine, voi, pe care v-am rănit în viața mea. Bună seara! Eu nu cunosc nimic care poate să purifice sufletul mai bine ca o discuție gură către gură cu voi.

Gândesc că adevărul poate fi aflat nu numai în Biblie. De pildă, știu că atunci când mă preocupă o problemă de aritmetică mă pot bizui pe un manual de aritmetică pentru a dezlega problema, după cum mă pot bizui pe Biblie în ce privește cele spirituale. Eu cred și în Shakespeare, căci acest autor ne poate învăța cel mai bine despre caracterul omenesc, tot așa după cum Scripturile ne învață cel mai bine cunoașterea de Dumnezeu. Opera „*Romeo și Julieta*“, poate fi înțeleasă ca o alegorie despre dragostea Mântuitorului pentru mireasa Sa, după cum tot alegorie găsim în Cântarea Cântărilor, iar cei de religie hindusă află în Bhagavad Gita.

Totuși sunt două puncte încă nelămurite în mintea mea cu privire la Shakespeare. Prima: cum se face că acest autor nu descrie niciodată oameni cu caracter

creștin în operele sale? Apoi, mă întreb adesea dacă unele scene descrise de el, cum ar fi apariția stafiei tatălui lui Hamlet, sau prezența la masa lui Macbeth a lui Banquo după ce fusese ucis de cel dintâi reprezintă ficțiune sau realitate? M-am simțit totdeauna înclinat să văd în aceste descrieri mai degrabă realitate.

În închisorile naziste mă aflam odată cu un ucigaș care nu-și recunoștea crima. Atunci a fost pus într-o celulă, de unul singur, ai cărei pereți erau acoperiți cu multe fotografii ale victimei sale. Ucigașul începu îndată să bată disperat în ușa celulei, cerând să fie adus din nou în fața tribunalului pentru a mărturisi totul, implorând numai ca acele fotografii să fie îndepărtate din celula sa. Ceea ce pentru noi ceilalți, respectiv acele fotografii, reprezenta numai o imagine, pentru ucigaș era o realitate care-l chinuia neîncetat în celula sa, aducându-i aminte fără răgaz de crima pe care o comisese.

Iar acum trec eu însumi prin aceleași experiențe. Voi, pe care v-am rănit în viață, mă vizitați acum noapte după noapte. Dar eu nu bat în ușa celulei, nici nu vreau să fug de reproșurile voastre. Nu mai încercați deci să mă înfricoșați dansând în cercuri în jurul meu în acest dans nebun, arătându-mă cu degetul vostru scheletic.

Și eu știu să dansez. Și voi știți că dansul meu este mai efectiv ca al vostru, după cum minunile săvârșite de Moise erau mai puternice ca acelea ale vrăjitorilor Egiptului care i se opuneau.

Vreți să dansați? Ei bine, voi dansa și eu deci, și voi însoți dansul meu cu cântarea cântată de Isus

atunci când El a dansat. Ha-ha-ha, voi nici nu știți măcar că și El a dansat? Ascultați acum la cuvintele pe care le rostesc în cântarea mea, și pe care le-am învățat de la El:

„Slavă Ție, Tată. Amin.

Slavă Ție, Har. Amin.

Slavă Ție, Duhule Sfânt. Slavă Ție, Cel Sfânt.

Slavă gloriei Tale. Amin...

Voi mânca, și voi fi mâncat. Amin.

Voi asculta, și voi fi ascultat. Amin...

Harul dansează. Eu îi cânt. Dansați cu toții. Amin...

Numărul opt cântă laude cu noi. Amin...

Numărul doisprezece dansează în înălțimi. Amin...

Întreaga înălțime ia parte la dansul nostru. Amin.

Cine nu dansează, nu știe ce va urma. Amin...

Voi zbura, și voi rămâne. Amin...

N-am nici un loc și totuși am temple. Amin.

Sunt o candelă pentru tine care mă ții. Amin.

Sunt o oglindă pentru tine care privești la mine. Amin.

Sunt ușa ta care bați la mine. Amin.

Sunt o cale pentru tine care ești călător. Amin...

Răspunde acum la dansul meu (dacă poți. Nu poți?

De ce? Ha-ha-ha, eu râd acum de tine!)

... Dacă ai fi știut să suferi, ai fi putut să nu suferi.

Învăță să suferi, și vei putea să nu suferi“ *

Dar de ce fugi și te ascunzi într-un colț? De ce te dai înapoi? Vino, nu vreau să te-însălmânt. Hai, să stăm de vorbă în mod logic unul cu altul.

Da, în adevăr, am omorât pe mulți din voi. Pe unii din voi i-am omorât înainte ca să vă fi născut,

---

* Din Apocrifă NT-Acts of John 94-96, Montague Rhodes James, Clarendon Press, Oxford, citat cu aprobarea acestuia.

pentru că, lăsându-vă să vă nașteți, m-ați fi stingherit în viața mea egoistă și în goana mea după plăceri. De aceea nu v-am lăsat să vă nașteți. Abia acum înțeleg motivația aceluia ginecolog care-mi ceruse odată să-l botez, pentru că în timpul nopții era neîncetat asaltat de imaginea acuzatoare a multor prunci pe care-i ucisese în pântecul mamei lor.

Voi ați învățat cuvintele Scripturii: „**Plata păcatului este moartea**“ (Rom . 6.23), și acum mă osândiți prin ele. Voi cunoașteți Biblia, dar și Diavolul o cunoaște. Cu toate acestea nu l-aș considera pe acesta un teolog, dar nici pe voi. Lucrurile nu stau atât de simplu pe cât s-ar părea.

„**Oricine ucide va cădea sub pedeapsa judecății**“ (Mt. 5.21). Ați auzit? Ucigașul nu e deci pierdut; el este numai în pericol. El va fi judecat, dar asta nu înseamnă că va fi și osândit. El ar putea fi chiar achitat. Eu aș putea explica Judecătorului că am moștenit o ereditate păcătoasă. Ba, poate mi-o va explica chiar El mie. Aș putea să-I descriu, de asemenea, educația mea eronată, mediul înconjurător josnic în care am trăit, nebunia mea. El va ști cât de mulți demoni au fost dezlănțuiți să lupte împotriva-mi. Considerând toate aceste circumstanțe atenuante, aș putea fi, poate, achitat.

Dar voi, cu care am comis adulter - oare nu sunteți și voi la fel de vinovate ca mine? De ce, deci, aruncați acum cu pietre în mine? Sau voi, care n-ați păcătuit niciodată în acest sens pentru că erați impotenți, sau prea urâți la chip, sau poate pentru că nu vi s-a ivit niciodată ocazia de a cădea în păcatul adulterului. „**Cine se uită la o femeie ca s-o poftască a și**

preacurvit cu ea în inima lui“ (Mt. 5.28). Iar voi, femei, profitați de bunătatea specială pe care o arăta Isus față de sexul feminin și care L-a reținut de a vorbi și împotriva femeilor care se uită la un bărbat ca să-l poftască. Nu faceți pe mironosițele cu mine, și nu mai citați versete biblice împotriva mea.

Suntem toți la fel. Ochiul care trebuie să fie „scos și aruncat“ de la noi e numai cel drept, cel care judecă acțiunile și faptele în conformitate cu standardul moralității și al dreptății, și nu știe că viața își are legile ei. El nu înțelege, de asemenea, că legea duhului de viață - adică simpla recunoaștere că viața își are complicațiile ei - liberează de cealaltă lege a păcatului și a morții.

Odată I-am reamintit lui Isus că Luther numise pe Cristos „cel mai mare mincinos, înșelător, hoț, adulter și ucigaș pe care l-a cunoscut omenirea“. Nu în sensul că El ar fi comis aceste păcate, ci pentru că S-a identificat cu ele. Și, aducându-I aminte de acestea, L-am întrebat: „Isuse, Tu accepți această învinuire?“ Și atunci am auzit un răspuns clar: „Da, totul în afară de adulter“. În clipa aceea am fost sigur că aceasta nu era vocea Sa. Nu pot crede că El Se interesează mai puțin de cei ce-și neglijează părinții, sau cei ce-și înșală stăpânii, clevetesc pe alții, sau fură, decât de acei care cad în păcatul adulterului cu o persoană pe care o iubesc.

În „Negustorul din Veneția“, Portia spune: „Îndurarea este ceva de o calitate durabilă“. Nu e greu pentru Isus să ia asupra-Și chiar păcatele noastre de adulter.

Iată-vă și pe voi, cei din miile acelea care mi-ați ascultat predicile și mi-ați citit cărțile. Voi, care aparțineți multor religii și diferitelor tradiții, mă acuzați acum de cel mai grav dintre păcate: erezie. Toate celelalte păcate sunt fleacuri în comparație cu acesta: răstălmăcirea Cuvântului lui Dumnezeu. M-am făcut vinovat și de aceasta? Dar ce este adevărul? Altădată apăram adevărul și mă luptam pentru el. Aici însă nu mai sunt sigur unde este acest adevăr. Sunt bântuit acum de multe furtuni. Catolicismul mă atrage cu prestigiul său, și mă întreb câteodată cum am putut fi altceva decât catolic? Dar adventismul? Este oare acesta adevărul?

Biblia ne învață prin sute de texte să ținem sabatul, și nici unul din ele nu ne poruncește nimic despre duminică. Văd și tradiția frumoasă a ortodocșilor, liniștită și profundă ca Oceanul Pacific. Care e atunci religia dreaptă? Care e erezie? Ce ar fi trebuit să predic? Eu sunt eu și nimeni altul. Poate totuși protestantismul, în care fiecare om este învățat să stabilească o relație personală cu Dumnezeu, este adevărul. Atunci nu sunt un eretic. Fiecare om trebuie să fie un Avraam în relație personală cu Dumnezeu - aceasta este esența protestantismului. Ce-ar putea fi greșit în faptul de a avea o relație personală cu Domnul?

Eu predicasem ceea ce am știut că e bine. Deci nu mă sinchiesc de acuzațiile voastre. Atunci când Sf. Pavel a fost acuzat, ca și mine, a răspuns: „*Slujesc Dumnezeului părinților mei după calea pe care ei o numesc partidă (erezie?)*” (F.A. 24.14).

De ce sunteți cu toții atât de mândri pe mine? Ce-ați pierdut voi oare prin faptul că eu am păcătu

grav împotriva voastră? Zacheu jefuise pe un om poate cu o sută de dinari, care, în orice caz, nu aveau prea mare valoare. Dar s-a pocăit și a dat înapoi fiecăruia de patru ori mai mult decât luase de la ei pe nedrept. Așa încât cel pe care-l furase avea acum nu o sută, ci patru sute de dinari cu care putea să-și deschidă o prăvălie. Cristos e numit în Isaia 53 - în ebraică - „*aşam*“, ceea ce înseamnă nu numai o „*jertfă pentru păcat*“ ci și o „*restituire*“.

Vouă tuturor, a căror viață trecătoare am jefuit-o, El vă va da viața eternă. Vouă tuturor pe care v-am poluat, El vă va da albeața purității. Vouă pe care v-am făcut să plângeți, El vă va da o perlă pentru fiecare lacrimă pe care ați vărsat-o aici. Tuturor celor cărora le-am dat învățături greșite, El vă va da adevărul suprem.

Dar nici după această stare de vorbă deschisă și logică tot nu v-ați liniștit? Nimic nu vă poate opri să mă ascultați? Înțeleg că nici un raționament nu poate birui simțământul de vină. Vina poate înnebuni pe om. Nebunul nu poate fi convins cu argumente.

Cu mulți ani în urmă, creștinii erau arși pe rug. Da, dar cel puțin lor le era cald! Noi tremurăm de frig în celulele noastre. Cu toate acestea, acum sunt learcă de sudoare văzându-vă și auzindu-vă zbierând la mine, cu atâta furie.

Iată-te acum și pe tine aici, Moise! Te știam ca cel dintâi păzitor al pragului Sfintei Sfintelor. Și tu mă acuzi acum că am călcat Legea, și că, de aceea, sunt întinat și nu pot să intru acolo.

Presupun că la fel i-ai vorbit și lui Luther altădată. El avea uneori - după cum se știe azi - explozii de

ură împotriva evreilor și a catolicilor. Câteodată era neînfrânat ca un nebun. Luther fusese acela care numise odată „*martir al Providenței*” pe un om care iubea pe Isus din toată inima sa, dar care nu-și putea stăpâni firea sa iute și mânioasă. El l-a învățat: „*Dacă-l întâlnești pe Moise, ucide-l*”.

În alt sens, Zen-Budismul spune la fel: „*Dacă-l întâlnești pe Buda, ucide-l*”. Nu mi-e teamă de tine, Moise! Nu ai dreptul să mă împiedici să intru, nu vei putea să-mi stai în drum; căci mă voi lupta cu tine și voi intra și eu, până la urmă, acolo:

Stai, totuși, împotriva mea prezentându-mi Tablele Legii? Dar oare nu le-ai sfărâmat tu însuși? Dar și Pavel le-a sfărâmat, căci nu a scris el oare că tablele de piatră au fost anulate (II Cor. 3.3)?

Îmi amintesc în mod vag că un anumit consiliu al bisericii numise erezie învățătura antinominalistă, adică aceea că nici una din legile de morală nu se mai aplică acum. Dar, în clipa aceasta, nu consiliul bisericești și deciziile lor mă preocupă, ci vreau iertare. Vreau îndreptățire. Vreau pace, orișice aș fi făcut în trecut. Trecutul s-a dus. Trăiesc în prezent și în viitor, iar strigoii trecutului nu mai au voie să mă urmărească. Nici tu nu ai voie să mă torturezi arătându-mi că am păcătuit împotriva poruncilor. Nici măcar tu nu le-ai respectat. Ce drept ai tu deci să faci acum pe moralistul față de mine?

Faci din nou cerc în jurul meu și zbieri la mine? Nu-i nimic, și eu pot să zbier, și chiar o voi face, deși știu că astfel voi fi pus din nou în cămașa de forță. Da, strig: „*Nici un păcat nu mai este al meu. Toate păcatele aparțin lui Isus. El le-a comis pe toate,*

căci S-a încărcat cu ele. Întreabă-L pe El și ți-o va confirma. Dacă nu ești în stare să-mi ierți păcatele, dacă ești atât de rău încât mă torturezi în fiecare noapte fără să-mi lași măcar un apărător, atunci iartă păcatele Celui care le-a luat asupra Lui. Iartă-mi păcatele mele lui Isus. Dacă nu-L ierți pe El, nici El nu te va ierta pe tine. Și nu uita că El are și putere să arunce în iadul cel veșnic“.

Și acum, ultimul meu strigăt: „Da, am ucis, am comis adulter, am mințit, am fost un eretic, dar sângele lui Isus m-a curățit de orice păcat și te poate curăți și pe tine, de asemenea. Iertat astfel voi deveni bun, și nu voi mai cauza dureri celor cărora le-am fost călău. Afară cu tine, afară! Eu sunt botezat, și sunt spălat în sângele lui Isus“...

Gardianul a și vârât cheia în ușa celulei mele. Acum mi se va pune iar călușul în gură. Dar orologiul sună ora unu după miezul nopții. Să fie oare o coincidență? Este aceasta ora când tu trebuie să dispari? Nu, nu poate fi numai asta. Sângele lui Isus Cristos te-a biruit. Nu te mai văd acum în fața mea.

În timp ce sunt pus în cămașa de forță și înainte de a mi se pune în gură călușul, mai apuc să scot un ultim strigăt: „Tu m-ai torturat atât de mult pentru că tu însuși trebuie să fii grozav de torturat. Sfinții se roagă pentru cei ce i-au chinuit, nu-i împoașcă cu noroi! Sf. Ioana d'Arc, văzând pe acel episcop catolic care o osândise la moarte, apropiindu-se, a strigat: «Păziți-vă, Eminență, ca flăcările acestea să nu vă pună viața în pericol!»“ Nici voi nu sunteți mântuiți. Credeți în sângele lui Isus Cristos! Veți fi liberați. Amin.

Dragi frați și surori,

A cunoaște ceva cu adevărat însemnează a fi unit cu acel subiect într-o unire ca aceea dintre doi soți în relațiile lor intime. Cel ce cunoaște, cel cunoscut și actul cunoașterii devin una. Atunci uiți atât de propria ta existență cât și de aceea a partenerei tale. Nu mai gândești tu, gândirea ta topindu-se la căldura îmbrățișării unei iubiri fierbinți.

Poate că în acest sens spusese Meister Eckhart, marele mistic german, că un creștin, abandonând totul, trebuie să abandoneze chiar pe Dumnezeu. Căci, cât timp ești conștient încă de faptul că ai un Dumnezeu, nu ai devenit încă una cu El.

Omul care aduce argumente și gândește cu logică cu privire la adevăr, dovedește prin aceasta că nu-l posedă. Oricine a întâlnit pe Regele-Adevăr și a cunoscut sărutarea Lui arzătoare, acela nu mai caută adevărul, nici nu mai vorbește despre el, ci a devenit însăși personificarea adevărului. Cristos a încetat a fi obiectul gândirii tale, ci tu devii însăși manifestarea Lui. În loc de a fi „ca Cristos“ tu ești identificat cu

El. El e lumina lumii. Tu ești, de asemenea, lumina lumii, aceeași lumină.

Sf. Gertruda se ruga așa: „*Eu sunt Tu. Tu ești eu. Eu nu sunt eu, Tu nu ești Tu. Eu și Tu suntem o nouă făptură: o eu-Tu*“.

Înainte de transferarea mea în această închisoare subterană în care mă găseam acum, am stat odată lângă geamul celulei mele și am strigat: „*Doamne, unde ești?*“ Dar n-am sfârșit bine cuvântul când, iată, pe poarta închisorii am văzut intrând pe soția mea, cu Bianca și cu o altă soră. Ele au venit să ceară informații din partea autorităților pentru a afla dacă eu mă aflu în acea închisoare. Chemasem pe Domnul: au venit trei surori. Din ziua aceea mi-am format obiceiul de a identifica pe acestea - ca și pe toți adevărații copii ai lui Dumnezeu - cu Domnul Însuși, și știu că aceasta nu-i o iluzie.

Isus Însuși Se identifică cu noi. „***Oricine a dat de mâncat sau de băut, sau de îmbrăcat, sau a vizitat în temniță pe unul din acești foarte neînsemnați frați ai Mei, Mie Mi le-ați făcut***“ (Mt. 25.31-40).

Când Isus a apărut lui Saul din Tars pe drumul Damascului, l-a întrebat: „***Saule, Saule, de ce Mă prigonești?***“ (F.A. 9.4). Dar Saul nu persecutase niciodată pe Isus, ci numai pe ucenicii Săi! Totuși, Isus nu recunoaște nici o diferență între El și ucenicii Săi. Când vorbește despre aceștia, El nu vorbește la persoana a treia, ci spune: „*Mie*“. El știe că eu sunt El.

Fiecare creștin ar trebui să fie conștient că este identic cu Cristos, o parte din Trupul său spiritual.

Mulți oameni m-au ajutat în viață. Văd brațul Celui Atotputernic în fiecare braț omenesc care mi s-a întins pentru a-mi veni în ajutor cu dragoste ori de câte ori mă aflu în necaz. Dumnezeu și omul credincios și bun sunt, de fapt, una. Când întâlnești un om credincios întâlnești pe Domnul Însuși.

În Biblia noastră, sunt traduse cuvintele din Isaia 48.12 astfel: „***Eu, Eu sunt Cel dintâi, și tot Eu sunt și Cel din urmă***“. Cuvintele acestea traduse în mod literal din ebraică ar fi: „un Eu-el (adică o unire dintre mine și El) este primul, și un «Eu» (care este numai Eu) este cel din urmă“ (ebr.: „*Ani-hu hariș on af ani haaharon*“). Odată îl căutasem pe pastorul bisericii prezbiteriene dintr-un anumit oraș. Intendentul bisericii mi-a indicat că pastorul nu e acolo, dar că locuiește în apropiere. În curtea bisericii se jucau câțiva copii. Auzind conversația noastră, unul din ei se oferă să mă conducă la locuința pastorului. Pe drum, l-am întrebat dacă el crede în Cristos. Băiatul - să tot fi avut vârsta de 14 ani - îmi răspunse decisiv: „*Nu!*“ Când l-am întrebat de ce nu crede, mi-a răspuns în felul lui copilăresc: „*Eu socot că dacă Dumnezeu a trimis pe acel bun, blând și iubitor Isus acum două mii de ani în Palestina, iar noi trebuie să ne încredem în El, El trebuia să fi creat, de asemenea, câte un Isus mai mic în fiecare loc și în fiecare generație, așa că, privind la Isus cel mic să putem crede în Isus cel mare. Dar eu n-am întâlnit încă vreun astfel de «mic Isus». Eu sunt un copil sărac și necăjit. Tatăl meu a căzut în patima beției și mă bate adesea. Mama e spălătoreasă, muncește din greu și n-are timp niciodată pentru mine. N-am avut în viața mea un costum*

bun de haine pe mine. Nimeni nu mi-a cumpărat vreodată dulciuri sau o ciocolată. N-am nici o jucărie, nici n-am avut vreodată. Iar dacă Dumnezeu e atotputernic, de ce a creat un Isus numai odată în istorie? Un Dumnezeu atotputernic ar fi putut crea mulți Isuși. Atunci ar fi ușor să crezi.“ L-am întrebat din nou: „*Dar pastorul vostru nu e un Isus?*“ Răspunsul băiatului a fost la fel de hotărât ca și la început: „*Nu!*“

Ajungând în cele din urmă la destinație, băiatul se întoarse acasă. Rămăsesem acum singur cu pastorul. Am vorbit cu el despre Isus. Dar subiectul acesta părea neinteresant pentru interlocutorul meu. Apoi i-am reprodus ceea ce îmi spusese băiatul. Pastorul exclamă: „*Ce idiot!*“ Am fost de acord, numai că am plecat de acolo cu părerea că un altul era idiotul, nu copilul acela!

A fi creștin înseamnă a fi un „*Ani-hu*“, un „*eu-El*“, o unire intimă dintre un suflet omenesc și Cristos. Isus îi spusese lui Filip: „*De atâta vreme sunt cu voi și nu M-ai cunoscut, Filipe? Cine M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl*“ (Ioan 14.9).

În același fel, creștinul ar trebui să poată spune orișicui care l-a cunoscut de mai multă vreme: „*cel ce m-a văzut pe mine a văzut pe Cristos*“.

Omenirea, în cursul dezvoltării sale religioase, a trecut prin faza așa-numită animistă. Omul primitiv credea că orice element în natură: plantă, pom, făptură etc. este posedat de un anumit spirit. Noi am lăsat în urmă acum acest stadiu de dezvoltare, după cum fetițele încetează să se mai joace cu păpușile de la o anumită vârstă. Creștinul privește lucrurile într-un mod realist, lăsând păpușile copiilor.

Păpușile sunt făcute din material plastic. Ele nu au înțelegere. În zadar le vorbești și le îmbraci. Miresele Regelui Ceresc nu-și umplu mîințele cu obiecte din imaginația lor. Noi privim realitatea rece drept în față. Noi, cei înțemnițați, strigăm ani de zile când ne aflăm în dureri, fără să primim vreun răspuns. Atât de multe vițe din via Domnului au fost distruse! Domnul Și-a ascuns Fața de la noi.

După cum sălbaticii vedeau spirite în fiecare copac sau piatră, imaginația noastră bolnăvicioasă este cea care evocă în mințea noastră prezența lui Isus. Unii Îl văd în pâinea și vinul de la Sfânta Cină, și cred că a avut loc o transsubstanțiere, sau cel puțin o consubstanțiere - așa cum o numesc luteranii. Nu vrem să recunoaștem simplu că Mirele Ceresc nu e acolo! Noi strigăm în zadar, după cum El a strigat în zadar: **„Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, de ce M-ai părăsit?”** El Se află dincolo de zidul de despărțire creat de noi înșine între noi și El, prin păcatele noastre. Dincolo de zid sunt îngerii. Stelele dau numai o lumină rece, iar gândurile mele întunecate îmi fac părul să albească.

E atât de frig în celulă! Sunt aproape înghețat. Singurul meu tovarăș de celulă pentru o vreme, păianjenul, a înghețat cu totul. Trăiesc într-un univers rece, atât de rece și fioros!

Singurul loc unde se află încă viață este în adâncul ființei mele. Dar El nu e acolo? Nu e oare adevărat că Cel pe care-L caut în zadar în lumea de afară, sparge gheața tăcerii din mine? Că Dumnezeu și Cristos sunt în mine, și că glasul meu, șoaptele mele și chiar urletele mele care ațâță pe gardieni la

represalii împotriva-mi, sunt, de fapt, șoaptele și strigătele de durere ale lui Cristos?

Cristos a promis că va veni să locuiască în aceia care țin poruncile Sale. Deși eu nu le-am ținut cu credincioșie pe acestea, totuși El a venit și la mine. El este cu mult mai generos decât Cuvântul Său. Sau, poate, pentru El, părerea de rău de a nu fi ținut poruncile sunt socotite ca și cum le-aș fi ținut.

Dar poate alta este explicația. Mă gândesc că El Se plictisește, poate, în cerul Său gol. Eu sunt cerul Său real. Cerul nu e cer pentru El fără mine și fără alții ca mine. De aceea El vine. Și a venit. Eu sunt *Ani-hu*. Această încredințare îmi dă o putere enormă de a face binele. În mine trăiește Dumnezeu cel viu.

Pot exclama și eu, ca Sf. Petru: „**Doamne, este bine pentru noi să fim aici**” (Mt. 17.4). E cu mult mai bine cu Tine aici, în închisoare, decât atunci când mă aflam la amvon. În acele zile predicam atâtea predici și scriam atâtea cărți despre Tine încât Tu îmi deveniseși mai mult un obicei, o rutină. Atunci vorbeam și scriam cu atâta ușurință despre creștinism încât nu mai simțeam nevoia să Te ascult.

De aceea m-ai coborât de acolo, de pe piscul înalt în vârful căruia mă aflam și m-ai adus aici, în această celulă de sub pământ. Aici Tu și, de asemenea, aceștia care-mi pun, din sadică plăcere, călușul în gură chiar atunci când sunt liniștit, mă învață tăcerea. Așa că acel fapt miraculos a avut loc, acea unire mistică s-a produs: înfăptuirea lui *Ani-hu*.

Căutați să atingeți această stare, iubiii mei frați! Amin.

BOLNAV DE DRAGOSTE

ISUS

În Cântarea-Cântărilor, mireasa așteaptă pe Solomon, iubitul ei, să vină la ea în palatul regal, în dormitorul elegant împodobit cu flori.

Și noi suntem bolnavi de dragostea Lui, și-L așteptăm în celulele închisorii în care suntem ținuți.

Mireasa era înconjurată de fete care o serveau. Noi suntem înconjurați numai de ură și de răutate. În fiecare zi suntem bătuți, batjocoriți și torturați.

De ani de zile n-am mai văzut pe cineva care să mă iubească sau să-mi spună un singur cuvânt bun.

O, Isuse! Sări peste munții care ne despart și vino la iubiții Tăi! Altfel pierim! Duhul nostru e stins de multă vreme. Nu avem Cartea Sfântă. Ochii noștri varsă lacrimi zi și noapte.

E drept oare ca tocmai Cel care a strigat odată: **„Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, de ce M-ai părăsit?”** și care a cunoscut agonia părăsirii de către toți, să ne părăsească?

Isuse, o inimă frântă strigă către Tine: *Sunt obosit. Dă-mi odihnă! Tu, care poți schimba iadul în paradis,*

și care numai cu un singur cuvânt „vreau“ ai vindecat pe lepros, dă-mi odihna! Solomon a dat miresei sale fete să-i slujească. Dă-mi și mie îngeri să mă înconjoare; numai, rogu-Te, trimite-mi îngeri pe care să-i pot și vedea cu ochii mei, nu dintre aceia a căror prezență mi-o pot doar imagina.

Până acum câteva săptămâni aveam cel puțin mângâierea că puteam aduce suflete la Cristos transmițându-le mesajul Evangheliei prin perete, în codul Morse. Dar între timp, gardienii au aflat secretul meu, și astfel m-au pus într-o altă celulă în care nu mai pot face aceasta, căci atât celula de la dreapta, cât și cea din stânga mea, sunt neocupate. Acum mă simt cu totul sterp, nemaiputând fi de folos nimănui.

Stau și aștept acum să-mi petrec restul anilor în acest fel de viață lipsită de orice sens, viață care constă din a mânca o supă, plină cu impurități, de două ori pe zi, și în a îndura bătaii regulate, care au început și ele să mă plictisească, deoarece nici măcar nu mai sunt o noutate pentru mine. Torționarii noștri sunt oameni fără pic de imaginație; torturile la care ne supun sunt totdeauna aceleași. De altfel, ele nu mai pot servi la nimic nici măcar lor, torționarilor, pentru că uitarea s-a așternut peste mintea mea. De aceea n-aș mai putea să le dezvălui nici un secret al bisericii subterane - așa cum ar vrea ei să obțină prin aceste torturi, chiar dacă aș vrea să o fac; fiindcă le-am uitat și pe acestea.

Scopul primordial căutat de oameni de obicei în religie este acela de a se putea prezerva pe ei înșiși pentru veșnicie. Dar eu aș vrea nu să-mi prezerv „eul“, ci mai degrabă să mă lepăd de el; să nu mai fiu eu, ci

„Tu“. Și dacă zac acum bolnav de dragostea Ta așteptându-Te să vii, nu este în nădejdea că-mi vei da eului meu, pe care-l urăsc - viața veșnică, ci dimpotrivă: că îmi vei ajuta să mă lepăd de el. Și atunci, în locul meu va fi o altă ființă, asemănătoare cu Tine: o ființă plină de har și de adevăr precum ești Tu.

În trecut, obișnuiam câteodată să mă gândesc ce aș face dacă aș fi un rege, sau un cerșetor, un milionar sau o tânără fată, ce aș fi făcut dac-aș fi fost papă sau conducătorul țării mele. Acum însă visez din ce în ce mai mult ce voi face când voi fi ca Tine. Voi suferi oare din nou, poate chiar mai rău ca acum? Tu ai avut Cerul și l-ai părăsit pentru că aici, pe acest foarte mic punct din universul Tău infinit, planeta Pământ, se află o neînsemnată creatură, omul, care suferă. Dar ce s-ar întâmpla dacă suferință sau rebeliune ar izbucni din nou pe altă planetă, în alt colț din univers (pe care eu unul l-aș numi mai degrabă plurivers, pentru că e atât de mare și de variat)? Aș simți atunci și eu ca Tine durerea, și aș veni și eu să sufăr pentru cei ce se răzvrătesc. Aș purta și eu neputințele altora și aș lua asupra mea bolile lor. Atunci profețiile lui Isaia (53.4; Mt.8.16-17) s-ar referi și la mine.

Odată am fost ucenicul Tău. Apoi am devenit lucrător în via Ta. În creștinism, ca în orice profesiune, de exemplu, în meseria de constructor, există trei faze diferite, trei etape distincte. După faza de ucenic și apoi de lucrător se avansează spre cea de a treia fază, cea mai înaltă: aceea de „meșter zidar“ (I Cor. 3.10) ca apostolul Pavel.

Vai de acei ucenici care nu devin niciodată lucrători, și de lucrătorii care nu devin niciodată meșteri!

Ei sunt ca acei studenți din universități care nu devin niciodată doctori sau ingineri, ci rămân studenți pentru toată viața lor. Cui folosește, de asemenea, un violonist care nu aspiră să devină un virtuos în domeniul lui?

Așadar, Tu mă ții în închisoare pentru a face din mine un meșter. Dar, în timp ce ucenicul se poate duce la petreceri după ziua sa de lucru iar lucrătorul, la odihnă, meșterul stă treaz până noaptea târziu pentru a plănuî ce are de făcut în ziua următoare și a se îngriji de cele necesare în acest scop. Meșterii n-au odihnă niciodată. Nici eu nu voi avea odihnă niciodată, Dumnezeuul meu?

Dar nu, nu voi putea deveni ca Tine câtă vreme am astfel de gânduri. Tu ai **devenit** un „*om al durerii*“, sau mai degrabă ai fost făcut astfel prin simpla acceptare a voii Tatălui pentru Tine?

Învățătura bisericii catolice spune că Tu apreciezi în mod deosebit pe teologii învățați. Ei spun că atunci când Sf. Toma d'Aquino și-a încheiat lucrarea sa „*Summa Teologica*“, a auzit un glas din cer spunându-i: „*Ai scris cum se cuvine despre Mine, Toma!*“

Mie însă mi se par toate acestea de neacceptat. Ele prezintă adevărul într-un mod prea simplist. Desigur, acei teologi nu cunoșteau teoria lui Heinsenberg care spune că particulele elementare nu se pot determina. Obiectul măsurat se schimbă după standardul măsurătorii. Acesta e un fapt constatat nu numai în domeniul microfizicii. Un Dumnezeu iubit de mine nu e același cu unul neiubit. „***Cu cel curat Tu Te porți curat, și cu cel stricat Te porți după stricăciunea lui***“ (Ps. 18.26).

Nu există adevăr absolut. Adevărul este direcție, nu îndeplinire. Adevărul despre Dumnezeu este diferit pentru fiecare om.

În orice caz, teologii văd diferență între ceea ce ei numesc, în latină, *mens agens* = mintea activă și *mens patiens*, adică mintea pasivă. Mintea activă va străbate văi, munți și peșteri adânci pentru a afla adevărul. Mintea pasivă însă zace bolnavă de dragoste și, întocmai ca o bandă magnetică, reproduce numai ceea ce aude.

În timp ce alți creștini se duc hotărâți la bătaie, meșterii, cei cu mintea pasivă rămân pe loc, în colțul cel mai sfânt al templului. Ei știu că un dumnezeu care are nevoie de apărarea mea, care are trebuință de mine să-i țin carul care poartă chivotul sfânt pentru a nu fi răsturnat de boi, nu e vrednic de numele acesta.

Tu n-ai nevoie de apărători, nici de oameni înarmați cu bețe și ciomege pentru a-Ți apăra cauza prin luptă. Ceea ce Tu voiești sunt închinători în cel mai înalt sens, adică oameni care Te iubesc în seninătate și tăcere, oricare ar fi circumstanțele și orice s-ar întâmpla cu ei sau în jurul lor.

Tu cauți suflete în care sălășluiește odihna, liniștea, statornicia: căci numai aceștia pot oglindi cum se cuvine splendorile cerului.

Tu, Isuse, ai fost atât de iubit de Dumnezeu Tatăl tocmai pentru că oglindeai slava Sa în deplina Ta seninătate. Tu nu Te temeai că vei deveni un om al durerii. Tu nici nu Te gândeai la acest lucru. „**Ehieh așer ehieh**“ (***Eu sunt cel ce sunt***) - spusese Dumnezeu lui Moise (Ex. 3.14). Dar acest cuvânt poate fi tradus nu numai „*Eu sunt cel ce sunt*“ ci

poate avea și înțelesul „*Voi deveni ceea ce voi deveni*“. Atunci când ești un copil al lui Dumnezeu, devii liniștit și ai pace, orișice ai deveni prin voia Tatălui și prin lucrarea legilor Sale. Izvorul devine un râu, oul devine pasăre, bobocul o floare, făpturile vii devin trupuri fără viață, marea lină devină furtunoasă, iar marea cea furtunoasă ajunge calmă. Nu am a gândi nimic mai mult. Eu sunt un *Tu* în devenire, după cum omida este un fluture în devenire. „*Voi deveni ceea ce voi deveni*“ = „*Ehieh așer ehieh*“. Voi deveni ceea ce firea divină care e parte din mine mă va face să devin, după cum omida e transformată în fluture după legile firii sale.

Am fost dintotdeauna prea activ. Și atunci, pentru că Tu n-ai avut altă cale de a obține cu mine scopul Tău, m-ai ținut aici legat de picioare cu lanțuri grele pentru a mă forța să stau liniștit la picioarele Tale, ca Maria din Betania. Minte activă se întoarce întotdeauna cu mâinile goale de la partide de vânatoare, ca Esau; în timp ce Iacov, mintea pasivă, rămânând liniștit acasă, poate să cumpere dreptul de întâi-născut al lui Esau în schimbul unui blid de linte.

Liniștea este antidotul (leacul) tuturor suferințelor din această viață. Ea este și antidotul (sau uleiul alinător) suferințelor vieții de închisoare, dar și un scut de apărare împotriva fricii de viitoare suferințe.

Lupta este partea celor încă prinși în lațul deșertăciunii acestei lumi. În celula mea de sub pământ trebuie să rămân ca Moise pe vârful muntelui. Nici eu nu-mi mai pot întinde mâinile în sus; sunt prea slab acum pentru aceasta. Și sunt singur, n-am pe Aaron sau pe Hur să-mi sprijinească brațele. Dar îmi

îndrept inima sus, către Tine, și sunt încredințat că în felul acesta, Israel devine de neînvins.

Voi continua să zac așa, arzând de dragoste și nemaifăcând nici un efort pentru a mă gândi ce voi face când voi deveni *Tu*. De altfel, nici nu se află nimic în această celulă care ar putea stimula mintea activă. Mintea pasivă nu face altceva decât gândește în liniște aceleași gânduri pe care Duhul Sfânt le-a imprimat de mult în memoria noastră.

Îți mulțumesc, iubite Isus, pentru că m-ai pus în această celulă a singurătății pentru a face din mine un om superior, un „meșter zidar“. Îți mulțumesc și pentru această boală de dragoste care paralizează. Acum nu-mi mai doresc altceva decât ca eul meu să moară, și ultima mea suflare să ia forma unei flori în plus la ghirlanda cu care ești *Tu* împodobit. Și dacă soarta acestei flori va fi să se ofilească pe o altă Golgota, fie! Nu e nevoie să mă mai îngrijorez de acest lucru. Acum vreau numai una: să iubesc. Amin.

SABATUL (ODIHNA) CEL MAI DESĂVÂRȘIT

Dragul meu suflet,

Mi se pare că sunt nebun cu adevărat.

Când eram liber, obișnuiam să vizitez spitalele de boli mintale. Cu unii dintre pacienții acelor instituții se puteau întreține adeseori conversații chiar foarte plăcute. Unii din ei erau oameni de o inteligență excepțională. Numai din când în când, pe neașteptate, dădeau frâu liber nebuniei lor printr-o purtare sau vorbire cu totul inadecvată, dar care, și ea, nu ținea decât scurt timp.

Mă văd nevoit să-mi fac propria mea diagnoză; aceea a unui profan, nu o diagnoză de psihiatru. Nici un doctor nu m-a vizitat pentru a-mi explica ce se petrece cu mine. Câteodată mă tem că mi-am pierdut luciditatea. Am impresia nu numai că sunt în stare să văd și să percep lucrurile corect, dar și că pot vedea direct prin ele ca printr-o sticlă, transparent. Fapt este că nu anchetatorul meu, ci eu însumi conduc propriile mele chestionări. Îl fac pe anchetator să-mi pună acele întrebări pe care vreau eu să mi le pună. Reușesc totdeauna, pe de altă parte, să-l fac să devieze de la

subiectele care nu-mi sunt pe plac. Îl angajez în discuții de ore întregi despre relația dintre marxism și creștinism până când, la urmă, el uită pentru ce m-a chemat. Simt că aş putea acum să predic sau să scriu cărți mai bine ca niciodată. Dar, deodată, mintea parcă îmi devine confuză, întunecată, asaltată de gânduri nebunești. Atunci încep să urlu fără nici un motiv rezonabil; încep să bat frenetic în ușa celei, strigând: „*Dă-mi înapoi pe Mihai! Dă-mi înapoi fiul!*“

Lucrurile par să meargă din ce în ce mai rău. Astăzi e o zi de sabbat. De data aceasta însă nu numai că sunt pus iar în cămașă de forță și cu călușul în gură, dar și lanțuri grele mi s-au pus la picioare pentru a mă împiedica să umblu. O zi de sabbat. Sabbatul cel mai desăvârșit trăit în viața mea. Odihna mea e atât de deplină încât nici eu însumi nu mi-o pot tulbura nici măcar printr-o mișcare cu mâinile, cu picioarele sau cu buzele.

La început am simțit impulsul de a-L întreba pe Domnul așa cum L-a întrebat odată Sf. Tereza: „*Doamne, de ce Te porți așa cu mine? Nu mă mai miră că ai atât de puțini prieteni*“. Și eu am vrut să-I spun Domnului: „*Poți să încerci tot ce-Ți stă în putință pentru a-mi distruge încrederea și dragostea pe care o am față de Tine, dar n-ai să reușești!*“ Dar mai apoi am hotărât să-L las în pace. Să se odihnească și El mai bine în acest sabbat; de ce să-I tulbur odihna cu aceste reproșuri?

De aceea îți voi vorbi din nou numai ție, o, suflete al meu, singura mea avere. Sper că aceasta nu-mi va fi socotită ca o blasfemie, pentru că eu cred că tu ești una cu Cristos - cu Cristos care S-a umilit din nou

pentru a deveni păcat, un om plin de slăbiciuni care sunt eu. Tu ești El, și de aceea tu ești perla cea prețioasă. Oricum, n-am acum nici un episcop, teolog sau diacon al bisericii ca să-mi cenzureze gândirea. Deci te voi numi așa cum doresc: singura mea avere.

Intră în odihnă, suflete al meu! Biruiește-ți temerile, îndoielile și frica. Păcatele-ți sunt iertate. Nu numai păcatele tale trecute, ci și cele din viitor. Dacă nu mă crezi pe mine, crede pe Spurgeon. Și el gândea exact așa. Totuși mă întreb de ce, în definitiv, l-ai crede pe Spurgeon mai mult decât pe mine? Intră în odihna ta, suflete al meu! Ești izbăvit de frica judecății. Nu mai ai trebuință nici măcar să te judeci pe tine însuți. Poți gândi despre tine însuți într-un mod foarte obiectiv, așa după cum ai gândi despre oricare altă persoană.

Ești înțeleș, iertat; nu mai ai nevoie să te îngrijorezi de acest lucru. Totuși nu-i corect că o parte atât de mare din închinarea ta constă în a slăvi pe Dumnezeu numai cu buzele, în timp ce inima-ți rămâne departe de El. Nu-ți reproșez aceasta, suflete, căci știi prea bine că nici n-ai fi putut fi altfel. Isus a spus: „**Vine ceasul, și a și venit...**“ (Ioan 4.23). Nu suntem cu toții dintr-o bucată. În timp ce pentru o parte a sufletului nostru, ceasul închinării în duh și în adevăr a și venit, pentru o altă parte a sa rămâne să vină. Luther învață că noi oamenii suntem „*simul justus et peccator, comprehensor et viator*“ (în același timp neprihăniți și păcătoși, ființe care au atins ținta și care totodată se îndreaptă spre ea). De aceea, o, suflete, nu-ți cer să te judeci și să te osândești pe tine

însuși, ci mai degrabă să te străduiești la dragoste și închinare cu toată inima și cu tot sufletul tău.

Dar având în inima mea atât înclinații bune cât și rele, cum aş putea iubi pe Dumnezeu din toată inima mea? Răspunsul la aceasta îl dă Kabbala - străvechea carte mistică a poporului evreu - când spune: „*Slujește Domnului chiar și cu impulsurile tale cele rele, căci atunci Îl vei servi din toată inima ta*“. Dacă înțelegi, e bine. Iar dacă nu, nici o explicație nu-ți va ajuta.

Dar religia ta trebuie să devină realitate deplină. Chiar dacă te cerți cu Dumnezeu, după cum au făcut-o atât David cât și Iov în împrejurări similare, aceasta trebuie să fie tot o ceartă profund religioasă, un lucru făcut, de asemenea, din toată inima ta.

Fiul risipitor, când s-a întors acasă, nu s-a oprit pe drum la casa vreunei mătuși sau a vreunui vecin, ci s-a dus direct la tatăl său. Chiar a te opri la Isus ar fi greșit. Căci Isus ne învață că prin El trebuie să ajungem la Tatăl, la Cel Preaînalt, la Dumnezeul dumnezeilor, cel mai înalt punct pe scara lui Iacov.

„Religie“ vine dintr-un cuvânt latin însemnând „a lega iarăși“. Te simți tu oare, o, suflete al meu, atât de legat de Dumnezeu după cum mă simt eu acum, strâns legat în această cămașă de forță și de lanțurile de la picioare încât nu te poți mișca până nu te dezleagă El?

Nu lăsa ca cuvintele să ia locul realității. În limba ebraică, „davar“ este un omonim, însemnând în același timp și „cuvânt“ și „lucru, faptă, obiect“. Geniul limbii ebraice cere ca cuvintele să fie fapte, realitate. Nu uita, suflete, că ai fost privilegiat a fi un suflet de evreu. Aici, printre comuniștii „internaționaliști“ al

căror fondator era evreul antisemit Marx, ce-i drept, a fi evreu înseamnă a căpăta o bătaie în plus. Dar în fața lui Dumnezeu acesta este un lucru de preț, care-ți conferă o responsabilitate deosebită.

Nu te opri la sfera cuvintelor și a numelor. Numele unuia din marii preoți care au condamnat pe Isus la moarte era Annas, nume care înseamnă, în ebraică „cel îndurător“. Și totuși ce om nemilos era!

Înțelege-mă bine, suflete! Nu te judec, nici nu-ți reproșez nimic. Este greșit a te judeca și a te osândi întotdeauna pe tine însuți. Viața e foarte complicată, și greșim totdeauna în judecata noastră atunci când aplicăm vieții un singur criteriu. Pentru a face dreptate, acțiunile oamenilor ar trebui evaluate după multe criterii.

Un cuvânt ar putea să nu fie adevărat, dar ar putea fi de folos. Se spune că odată, la o conferință importantă de la Teheran, Churchill afirmase: *„Adevărul e o piatră atât de prețioasă încât are nevoie a fi împrejmuită de o mare gardă de minciuni ca s-o păzească“*. Sunt cuvinte înfricoșătoare și greu de ascultat. Totuși mă întreb cine oare ar putea câștiga un război folosind numai metode militare sau diplomatice fără a se folosi și de derutarea inamicului? Sf. Pavel folosisese această metodă atunci când, după ce îl făcuse pe marele preot „perete vărui“ și punându-l chiar sub blestem, își ceru apoi scuze, pretinzând a nu fi știut că acela era marele preot.

De asemenea, Pavel a folosit această metodă atunci când, spre a provoca dezbinare între farisei și saducheii, a strigat în public: *„Eu sunt fariseu... din pricina nădejzii în învierea morților sunt azi dat*

în judecată“ (F.A. 23.3-6), temă de care nu era deloc vorba în acea dispută. El a folosit, de asemenea, metoda derutării (sau, dacă preferați un cuvânt mai acceptabil, diplomație) atunci când a circumcis pe Timotei, deși el însuși scrisese că oricine practica ritualul evreiesc a căzut din har. Folosim uneori și alte cuvinte al căror scop este nu a împărtăși altora adevărul, ci a-i învăța în sfera misterului. Alte cuvinte sunt destinate să înfrumusețeze sau să îndulcească puțin amărăciunea vieții, sau s-o facă ceva mai ușor de suportat. Acesta e, de pildă, cazul lucrărilor de artă și a povestirilor de anecdote și istorioare comice. Unele cuvinte pot fi neadevărate, dar ele pot ajuta omul să se apere sau să apere pe un nevinovat. Cu astfel de vorbe îi derutez eu pe anchetatorii mei. Există nu numai adevăr și minciună, ci și nuanțe între aceste două noțiuni.

Umilința e câteodată bună și la locul ei; dar câteodată, nu. Să ne închipuim ce catastrofă ar fi fost dacă Koch, descoperitorul bacilului tuberculozei ar fi fost atât de umil încât să se dea bătut atunci când toți ceilalți membri ai academiei de științe îi contestaseră descoperirea! Din fericire însă pentru omenire, el a continuat să afirme autenticitatea descoperirii lui fără pic de umilință și fără a se lăsa cât de cât intimidat de aceștia. Așa a fost Sf. Atanasie la care, de asemenea, nu se poate discerne nici cel mai mic semn de umilință în dezbaterile sale cu Arius cel eretic, după cum nu vom găsi umilință nici la Wycliffe sau la Martin Luther.

Nu se pot judeca întotdeauna acțiunile oamenilor în conformitate cu anumite criterii izolate ca: adevăr absolut, dragoste, umilință sau religiozitate.

Apoi, acționează în sufletul nostru o lege obiectivă: nu putem face întotdeauna ceea ce am dori să facem. Anumite reacții naturale și impulsuri pe care le am nu le pot stăpâni întotdeauna, după cum nu-mi pot stăpâni bătaile inimii sau funcționarea rinichilor mei, sau mersul stelelor pe firmament. Acestea nu sunt supuse voinței mele. Alte forțe ancestrale se luptă în ființa mea. Eu sunt descendentul unui popor care a refuzat creștinismul de două mii de ani. De aceea nu e ușor să implantezi creștinismul într-un suflet care se luptă împotriva unei astfel de eredități.

Nu, suflule al meu, nu te judec, nici nu te osândesc, ci doar îți recomand să ieși asupra ta această sarcină nobilă: aceea de a fi creștin cu toată inima ta.

Mă întrebi cum? Nu știu nici eu. De fapt, învățătorii falși se pot recunoaște cu ușurință prin faptul că ei par să aibă totdeauna răspunsul la toate întrebările și problemele care frământă omenirea.

Dar poate starea mea de acum ar putea fi o indicație pentru tine, o călăuzire: intră în odihna deplină, în adevăratul sabbat! Nu încerca să te miști, așa cum nu mă mișc nici eu. Lao-Tse recomanda lipsa de acțiune ca fiind forma cea mai superioară a acțiunii.

Ci tu încrede-te în Isus, știind că El este Cel ce ține în mână Sa „zăbala măgărușului“.

Îți voi spune o poveste: odată, de Duminica Floriilor, un predicator se duse să predice unui grup de cowboy (oameni specializați în a dresa cai nă-răvași). După ce le povestise cum intrase Isus în Ierusalim pe un asin pe care nu călărise nimeni înaintea Sa, și cum a fost aclamat cu osanale de mulțimea cu ramuri de finic în mâini, acei cowboy l-au înconju-

rat exclamând: „Deci Isus era dintre ai noștri! Și El a fost deci un cowboy ca și noi?“ Predicatorul, neînțelegând ce voiau ei să spună prin aceasta, căpătă explicația: „Dacă dumneata ai călări pe un asin necălărit de nimeni până atunci, și vei fi întâmpinat cu strigătele a mii de oameni în jur care flutură ramuri de copaci în fața măgărușului, te putem asigura, domnule pastor, că dumneata te-ai afla foarte curând nu pe măgar ci sub măgar! Iar dacă Isus a fost în stare să țină măgărușul liniștit, El trebuie să fi avut mâini foarte puternice și experiența unui cowboy!“

Așadar, lasă și tu hăturile și zăbala în mâinile lui Isus. El a știut să transforme criminali și hoți, în sfinți. El te poate face și pe tine un sfânt, dacă Îl lași s-o facă fără a I te împotrivi. Azi e sabbat. Nu urî pe nimeni. Fii și tu totdeauna așa cum sunt eu acum, având călușul în gură; nu vorbi nici tu decât atunci când o faci spre slava Domnului și pentru propășirea lucrării Sale pentru mântuirea păcătoșilor.

Azi e zi de odihnă, un sabbat în cel mai perfect sens. Nu te teme nici de a greși. Tu ești numai un pion în mâna Campionului (de șah), și acesta nu va pierde jocul.

Lasă și regretul, acel groaznic „dacă“. Nu mai spune: „Ah, dacă aș fi procedat altfel de cum am făcut-o!“ Nu ai fi putut face altfel în nici un caz. Nu există voință liberă. Tu ești produsul eredității, al educației tale, al mediului social înconjurător și al influențelor și bune și rele pe care le-ai moștenit. În ultimă analiză, aceasta înseamnă că, cu fiecare fază a dezvoltării tale, tu ești exact ceea ce Dumnezeu a voit să fii în acel moment.

Lasă în urmă și îndoielile tale. Viața este plină de lucruri incalculabile. Noi nu putem cunoaște nici măcar un singur atom din cele cinci octilioane de atomi care compun organismul nostru. Nu ne cunoaștem nici genul, nici complexitatea sufletului nostru, sau ce se petrece în subconștientul nostru. Poți rămâne în odihna deplină numai dacă te poți încrede în Cel ce a alcătuit planul vieții tale, și care calculează fiecare picătură de ploaie ca și fiecare fir de păr din capul tău. Fiecare pas în viața noastră de călători pe acest pământ, este numărat.

Încrede-te deci în El, chiar dacă mă vor omorî! Aceasta e unicul sfat pe care ți-l pot da. Amin.

NU ESTE DUMNEZEU

(O meditație). Cei ce ne persecută, zic: „*Nu există Dumnezeu*“. Comuniștii, ca de obicei, ne cer să tăgăduim pe Dumnezeu ca o condiție pentru a fi eliberați.

Mă întreb dacă n-ar trebui s-o fac.

Experiența noastră în închisorile comuniste ne-a ajutat să înțelegem multe părți ale Bibliei într-o nouă lumină. Nu cred că toți ateii trebuie considerați nebuni așa cum scrisese David: „***Nebunul zice în inima lui: nu este Dumnezeu***“ (Ps. 14.1). Mai întâi, pentru că așa cum zice însăși Biblia - nebun este numai omul care zice aceasta în inima lui. El merită numele acesta, deoarece nu spune deschis ceea ce gândește. Nu putem folosi însă același cuvânt cu privire la cei care ne spun deschis și cu sinceritate că experiența vieții lor i-a făcut ateii din convingere. Credința unor creștini din preajma mea a fost distrusă din cauza suferințelor grele prin care au trecut. Iov a spus: „***Oh, de-ar fi cu putință să mi se cântărească durerea și să mi se pună toate nenorocirile în cumpănă, ar fi mai grele decât nisipul mării***“ (6.2-3).

Acum, celulele de la dreapta și de la stânga mea sunt din nou ocupate. Unul din deținuți mi-a recitat (prin perete, prin codul Morse, ca de obicei) o poezie compusă de el. Poezia sa poartă titlul: „*Doamne, Te iert*“. O compusese după ce trecuse prin torturi îngrozitoare. Alții însă caută să-și ușureze povara sufltească tăgăduind existența lui Dumnezeu. Ei găsesc că acest lucru e mai simplu decât acela de a-L acuza sau „ierta“ pe El. Eu nu-i pot numi pe oamenii aceștia „nebuni“.

Apoi, anumite fapte și aspecte ale științei cunoscute de noi azi, nu se cunoșteau încă în zilele lui David. Unii oameni de știință moderni au ajuns la credință, analizând faptele. Alții, lucrând în aceleași laboratoare ca și cei dintâi și având aceleași cunoștințe, au devenit atei. În materie de justiție, trebuie să spunem că realitatea materială poate fi interpretată în două feluri opuse unul altuia, după cum există două teorii opuse pentru a defini ce este lumina. Ar fi deci drept ca un grup de oameni de știință să numească pe ceilalți colegi ai lor „nebuni“?

Eu am credință. Persecutorul meu comunist n-o are. Asta-i tot. El e un persecutor și eu, nu. În schimb, eu am păcate pe care el nu le are, și care ar putea fi cu mult mai respingătoare decât ale lui. Sf. Pavel se considera pe sine cel mai mare dintre păcătoși. Îl cred când declară acest lucru, așa cum îl cred atunci când declară și altele. El era cel mai mare păcătos, nu Ana sau Caiafa, nu Iuda, nici torționarii romani și călăii lor. Apostolul era conștient de anumite fapte comise în viața sa trecută pe care noi nu le putem ști. El știa, de asemenea, faptele oribile comise de cei

responsabili de moartea Fiului lui Dumnezeu. Nu spusese aceste lucruri din falsă modestie sau falsă umilință. Iar dacă, prin comparație între ceea ce știa despre sine și ce știa despre ceilalți, se recunoștea ca fiind cel mai mare dintre păcătoși, nu am motiv să fiu în dezacord cu el.

De bună seamă că frații de credință care sunt acum liberi mă consideră și pe mine un martir. Ei își amintesc de predicile pe care le-au auzit de la mine, de cărțile pe care le scrisesem sau de conversațiile frățești și plăcute pe care le avuseseră cu mine. Totuși, ei nu mă cunosc mai bine decât mă cunosc eu însumi. Și cunoscându-mă, eu spun că nu sunt nicidecum mai bun decât torționarii mei. Singura diferență e că păcatele mele aparțin unei alte categorii decât a lor.

Părerile persecutorilor sunt tot atât de acceptabile ca ale celui persecutat. Acesta nu crede, dar eu cred. El are totuși aceleași drepturi ca și mine. Nu-l pot considera nebun.

A tăgădui pe Dumnezeu? Într-un anumit sens, fiecare creștin poate face aceasta.

Renumitul învățător mistic creștin, Meister Eckhart, învață că ucenicul lui Isus, după ce a lăsat toate din dragoste pentru El, trebuie, în cele din urmă, să se lase și de Dumnezeu. Acest lucru îmi pare de la sine înțeleș. În clipa supremă a unirii intime dintre soți, cei uniți astfel încetează să mai fie conștienți că partenerul e o entitate separată, cei doi devenind una. În momentele supreme de unire mistică, eu - cel care gândesc, Dumnezeu - obiectul gândurilor mele și actul gândirii devenim una. Aceasta este împlinirea poruncii: „*Ascultă, Israele! Domnul, Dumnezeul*

tău, este Unul". Numai acel om care nu e unit cu Dumnezeu, contopit în El poate susține că are un Dumnezeu. Există, într-un anumit sens, un anume ateism religios, transcendând faza în care omul are pe Dumnezeu.

Ce am afirmat eu oare atunci când am declarat că „există Dumnezeu“? De la Sf. Ioan Hrisostomul ne-a rămas afirmația potrivit căreia cuvântul „Dumnezeu“ nu este numele ființei Sale sau al existenței Sale, și că nu este cu putință să găsim un nume adecvat acelei Ființe. Iar Sf. Augustin susținea chiar mai mult: anume că nu e corect să numim pe Dumnezeu „Cel Inexprimabil“ pentru că prin chiar acest cuvânt exprimăm deja ceva despre El.

Maimonide, ca și mulți alții ca el, credea că cea mai bună cale de a cunoaște pe Dumnezeu este ceea ce el numea *via negationis* - calea negării, adică a tăgădui cu privire la El tot ce poate fi pus în cuvinte omenești mărginite și neputincioase.

Atunci când misionarul Moffat se afla în Africa, încercă odată să explice băștinașilor ce este un tren. Dar aceștia nu văzuseră niciodată așa ceva. Singurul mod de transport dintr-un loc în altul cunoscut de ei era carul cu boi. Atunci el puse jos două scânduri care trebuiau să simbolizeze șinele. Apoi așeză câteva căruțe una în spatele celeilalte. El înhămă o pereche de boi la cel dintâi car, iar de gâtul unuia dintre animale a atârnat un vas din care ieșeau aburi calzi. „*Acesta este* - a demonstrat el - *un tren*.“ Dacă vreunul din cei ce-l ascultau ar fi îndrăznit să afirme că așa ceva nu există în realitate, el ar fi avut dreptate, iar nu misionarul.

Așa este și cu privire la existența lui Dumnezeu. Cei care neagă ceea ce le declarăm noi despre Dumnezeu ar putea fi mai aproape de adevăr decât suntem noi.

Cuvinte omenesti au luat naștere din nevoia oamenilor de a comunica între ei când se duceau împreună la vânătoare, când lucrau pământul spre a obține hrană și în căsătorie. Tot astfel folosim cuvinte și în domeniul spiritual, care este total diferit. Cuvintele omenesti sunt neadecvate, și cuvântul „Dumnezeu” - de asemenea.

Odată, într-o mănăstire, doi călugări s-au legat printr-un pact solemn prin care-și promiteau unul altuia că cel ce va muri întâi va căuta apoi să revină pentru a descrie fratelui ce a văzut în cealaltă lume. Primul care murise își ținu promisiunea. El reapăru celui rămas în viață, care-l întreabă îndată, în latină: „*Qualiter?*” („ei, cum e acolo?”). Răspunsul fu: „*Totaliter aliter*” („cu totul altfel”).

Creștinii folosesc cuvinte pentru a descrie ceea ce consideră ei a fi cele mai bune atribute ale lui Dumnezeu. Cât despre celelalte atribute ale Sale ca, de exemplu, faptul că El e înfricoșător (Biblia Cornilescu numește aceasta „groaza lui Dumnezeu” - iar în alte limbi, „teroarea” Sa) - și faptul că El este și răzbunător, ei preferă să le treacă sub tăcere. Ei cred că ceea ce este rău în caracterul omului trebuie să fie un gând nepotrivit pentru a-l folosi atunci când vorbesc despre Dumnezeu. Consider însă că acest fel de a gândi e lipsit de sens. Multe fapte care ar fi rușinoase dacă ar fi comise de un copil, sunt permise celor adulți. Dumnezeu nu Se poate pune în cuvinte.

Tot Lao-Tse spunea: „*Expresia Tao (Dumnezeu) nu este adevăratul Tao*“. Dacă comuniștii înțeleg prin „Dumnezeu“ numai un cuvânt, iar eu însumi nu cred la rândul meu în cuvinte, de ce atunci nu L-aș tăgădui și aș fi pus în libertate?

Din punct de vedere formal aș avea dreptate să o fac, și aș face-o dacă nu m-aș teme că, făcând așa, aș cauza cea mai mare pierdere posibilă persecutorilor mei care nu m-ar putea înțelege.

Căci dacă spun: „*Nu există Dumnezeu*“ atunci la ce ar mai putea aspira aceștia? Care ar fi atunci scopul vieții lor? Biblia spune că atunci când Cristos va apărea vom fi ca El, și că cei ce vor birui vor sta cu Cristos și cu Dumnezeu pe același tron. Eu aspir a mă îndumnezei, să mă fac din ce în ce mai asemănător cu El, după cum embrionul este în faza de dezvoltare spre a deveni om. Dacă n-ar trăi în întreaga lume decât un băiețuș și o fetiță, nu vei putea spune că nu există omenire, căci în curând va apărea un om. Iar dacă dezvoltarea mea dumnezeiască continuă așa cum e menită să fie, în curând va apare un Cristos, o ființă cerească pe un tron ceresc.

Dar dacă, pe de altă parte, eu tăgăduiesc pe Dumnezeu, am răpit prin aceasta chinuitorului meu prilejul de a deveni și el o astfel de făptură. Îl las pe acesta fără nici un scop în viață, îl conduc la a-și pierde sufletul care ascunde în el un atât de uriaș potențial pentru tot ce este adevăratul bine.

Hindușii numesc pe Dumnezeu „Nu - Nu“ - voind să afirme prin aceasta că El nu este în nimic ceea ce ne imaginăm noi despre El.

Dar chiar dacă nu este Dumnezeu, eu unul mă voi gândi totuși numai la El, mă voi gândi la o lume în care El este stăpânul Suprem. El va fi pentru totdeauna ținta aspirațiilor mele.

Am datoria să mărturisesc tortionarilor mei - în cuvinte pe care ei le pot înțelege - pe Cel care-i o taină chiar pentru mine însumi, ca și pentru toți ceilalți oameni; pe Cel de care nici un om nu se poate apropia, care nu poate fi înțeles nici de cele mai înalte genii religioase, și care Se „revelează“ numai în sensul etimologic al cuvântului (revelare = dezvăluire = devoalare), adică Cel care-Și pune încă un vâl pe Fața Sa atunci când consimte a Se reduce la limita ridicul de umilă, a cuvintelor omenești.

Nu, eu nu-L pot tăgădui, în pofida faptului că mintea mea nu știe cine este El și unde Se află. Când prigonitorii mei m-au suspendat în aer cu brațele legate de degetele picioarelor, ca și atunci când eram torturat cu ajutorul altor metode, n-aveam nici o dovadă a existenței Lui. În acele împrejurări mă simțeam înclinat să-L acuz așa cum a făcut Sf. Tereza, marea mistică creștină, când a îndrăznit să-L acuze cu mulți ani înaintea mea: „*O, Domnul meu, nu mă mai miră deloc faptul că ai atât de puțini prieteni, dacă Te porți cu ei atât de aspru!*“ Și totuși cred în Cel ce este atât de neînțeles și înfricoșător. Cred că El e dragoste, cu toate că în acest moment nu simt nimic din dragostea Sa. Trebuie să cred că expresia dragostei Sale s-a arătat în jertfa Sa adusă acum două mii de ani. Nu, nu-L voi părăsi, nici nu-L voi tăgădui chiar dacă El mă părăsește. Amin.

DRAGOSTEA NU ARE RAȚIUNE

Dragi frați și surori,

Am întâlnit odată pe o misionară din Africa, cunoscută pentru zelul ei în slujirea aproapelui. La începutul întâlnirii noastre, am discutat mai mult despre chestiuni simple, la ordinea zilei. Însă apoi am trecut la subiecte mai profunde. Am întrebat-o: „Soră dragă, spune-mi ce anume te face să alergi toată ziua la multele activități ale misiunii, în loc de a sta mai degrabă mai multă vreme la picioarele Domnului Cristos în liniște și seninătate, să rămâi în părtășie cu Cel pe care-L iubești?”

Mi-am dat imediat seama că cu această întrebare am atins un punct nevralgic pentru interlocutoarea mea. Ea a recunoscut că excesul ei de zel vine din faptul că nu e sigură dacă e drept ceea ce face. Mi-a spus: „*Isus a zis: «Dacă ați fi orbi n-ați avea păcat» (Ioan 9.41). Eu slujesc unui popor de orbi: musulmani. Aceștia, necunoscând pe Cristos, nu pot fi vinovați de păcatul necredinței. Dumnezeu nu le poate reproșa că au o credință greșită, pentru că n-au auzit de o alta mai bună. Dar acum, eu am venit la ei*

să le mărturisesc despre Cristos. Aproape fără excepție, cu toții resping mesajul meu. Totuși, acum l-au auzit, așa că păcatul lor rămâne. Prin activitatea mea misionară printre ei, le fac mai mult rău decât bine. Deci, întrucât e un lucru imposibil să aduci pe musulmani la credință, de ce să-i mai împovărez vestindu-le ceea ce ei nu pot accepta?”

Totuși, ea iubea pe acești musulmani. Numai că greșeala ei era că aducea dragostea și grija ei pentru mântuirea lor în fața tribunalului rațiunii. Când lași ca rațiunea - numită de Luther „bestia“ - să-ți judece sentimentele, acestea sunt totdeauna biruite. Din punct de vedere al rațiunii, Romeo era un nebun. Căci cum ar fi putut dovedi rațiunii că e drept să mori pentru Julieta atunci când Verona era plină de mii de Rosalinde tot atât de încântătoare?

Rațiunea îți va vorbi despre nebunia crucii. Isus era tânăr, viguros, plăcut. El ar fi putut trăi destul de bine lucrând ca dulgher, sau ca învățător al Legii. S-ar fi putut căsători, S-ar fi putut bucura de viață și totuși să rămână un om religios și filantrop. De ce să moară pentru salvarea unor oameni care nu doreau să fie salvați? De ce să pună bazele unei religii care nu va fi acceptată, nici nu va auzi de ea majoritatea covârșitoare a omenirii, și care va fi practică numai de câțiva sfinți izolați?

Cine ar putea concepe un plan atât de lipsit de rațiune? Numai Sf. Pavel a îndrăznit să dea răspunsul acestei întrebări, un răspuns care face să te treacă fiorii când îl auzi. Acest plan de mântuire a fost conceput **„în nebunia lui Dumnezeu“** (I Cor. 1.25). Biblia este singura carte religioasă care conține o

astfel de expresie, considerată de bună seamă ca o blasfemie de către toate celelalte religii ale lumii, inclusiv cea creștină: „**nebunia lui Dumnezeu**”!

Dragostea se lasă condamnată de rațiune. I-am spus prietenei mele, misionara: „*Sfatul meu e să urmezi îndemnul dragostei, și nu mai încerca să-ți justifici acțiunile prin argumente raționale.*”

Și noi, deținuții, ne purtăm în închisoare cu aceeași lipsă de rațiune, de logică. Așa, de pildă, ori de câte ori auzim strigătele unuia dintre noi, fiind bătut, noi toți ceilalți începem a bate cu putere în ușa celulei noastre, strigând: „*Ajutor! Ajutor! Nu-l mai bateți!*” Știm bine că nu e nimeni acolo care să ne audă protestele în afară de cei care bat. Rezultatul: în loc de a fi bătut unul, suntem bătuți cu toții, unul după altul. Aud cum se deschid ușile celulelor în acest scop. Mai întâi, ușa celulei din dreapta mea, apoi următoarea. Apoi aud strigătele vecinului meu de sub loviturile călăilor. Mai am încă 2 - 3 minute până îmi vine rândul și mie. Oh, cât de lungi sunt minutele acelea! Apoi sunt bătut și eu. Care e sensul protestului nostru colectiv aici? Ce logică are să-ți exprimi solidaritatea cu cei bătuți? E un nonsens, ceea ce înseamnă că e dragoste pură. Dragostea nu se gândește, nici nu calculează ce ai de câștigat sau ce poți obține procedând într-un fel sau într-altul. Dragostea nu gândește deloc. Ea nu se sinchisește de legile rațiunii. Dar de ce ar face-o?

Dacă trebuie să iubim vrăjmașii, de ce n-am iubi și rațiunea, criticul cel mai aspru al dragostei? Poate că am putea reuși în aceasta! Dar nu, nu vom reuși niciodată a convinge rațiunea să iubească dragostea.

Rațiunea socotea atât pe Isus cât și pe Pavel drept nebuni! Rațiunea mea îmi zice și mie că sunt nebun.

De data aceasta, am atins, se pare, paroxismul lipsei de rațiune: când au intrat gardienii să-mi dea porția de bătaie, am sărit pe unul din ei și l-am lovit cu piciorul. Dar eu sunt acum atât de slab, iar ei sunt atât de mulți! A fost un gest nebunesc. Rațiunea îmi zice: „*Cristos te-a învățat doar să întorci și obrazul celălalt*“. Eu îi răspund: „*Ține-ți gura! Eu trebuie să întorc obrazul celălalt atunci când sunt palmuit eu, nu și când fratele meu e torturat, iar întreaga națiune e subjugată și persecutată*“.

Acum eu sunt pedepsit să stau, nu știu pentru câtă vreme, într-o altă celulă despre care auzisem deja vorbindu-se. E plină cu zeci de șobolani flămânzi, care sar pe mine și nu mă lasă să ațipesc.

Primele ore au trecut aici. Dar nu sunt obosit. Privesc la șobolani, dar gândul mi-e la legea nedeterminării particulelor elementare, așa-numita lege a lui Heisenberg. (Ce nebunie e să mă gândesc la legile fizicii în astfel de circumstanțe!)

Atunci când fierbi apa, știi că masa moleculelor intră, ca un întreg într-o mișcare accelerată. Dar ce va face fiecare singură moleculă e de neprevăzut. Unele din ele continuă să se învâртеască în ritmul de mai înainte, altele mai încet. Remarc că același fenomen se petrece și cu acești șobolani. Până acum îi consideram ca pe una din multele specii. Dar șobolanii sunt și ei entități, fiecare din ei având o caracteristică aparte. Unii din ei aleargă prin celulă tot timpul după o hrană care nu există. Alții încearcă să ronțăie zdrențele cu care-mi sunt acoperite picioarele.

Nici nu-i gonesc măcar. Unii își ronțăie propriile cozi. Iar alții par resemnați ca filozofii. Aceștia stau liniștiți și-și așteaptă sfârșitul; ei au renunțat să mai caute hrană prin celula mea.

Sărmani șobolani! Este scris: „**Pui de lei mugesc după pradă, și își cer hrana de la Dumnezeu**“ (Ps. 104.21). Și Dumnezeu le-o dă. Câteodată, El le dă ca hrană, carnea din trupurile sfinților Săi. Și de ce nu? Dacă sfântul mănâncă din carnea unui miel nevinovat în cadrul unei ceremonii religioase, de ce n-ar veni și rândul lui, ca viața sa nevinovată să fie curmată de un leu? N-ar trebui ca și voi, șobolani, să vă cereți hrană de la Dumnezeu? Altădată recitam la amvon, în fiecare duminică, Crezul, care spune că Dumnezeu e Făcătorul tuturor lucrurilor, cele văzute și cele nevăzute. Deci El e și Creatorul vostru, cu toate că nu văd nici un motiv pentru ce ar trebui să existe și șobolani. Dar nici comuniștii nu văd vreun motiv pe baza căruia Wurmbrand trebuie să trăiască. Gândurile Domnului nu sunt gândurile mele.

Se povestește că Sf. Francisc de Assisi făcea păsările să laude pe Dumnezeu la comanda sa. Despre Sf. Antonie de Padua se spune că obișnuia să facă semn peștilor să vină mai aproape de țărm pentru a-i asculta predicile.

Dar despre șobolani?

Ha-ha-ha! Iată-te unde ai ajuns, Richard! Gardienii au dreptate când te pun în cămașă de forță; ai înnebunit cu adevărat. Tot ce ai spus acum e curată nebunie. Da, sunt și eu de acord, numai că mă întreb dacă nu cumva aceasta e „nebunia lui Dumnezeu“?

Nu te întreb pe tine, rațiune, dacă dragostea și grija mea ar trebui să se manifeste și față de șobolani!

Aș spune și eu, ca tine, că aceste fapte trebuie exterminate, căci ele mănâncă recolta necesară nouă, oamenilor.

Dar dacă i-ai întreba pe șobolani, ar răspunde: „*Dimpotrivă, țăranii consumă grânele necesare nouă, șobolanilor*“. Dar aceste ființe sunt și purtătoare de microbi. Mă întreb ce argumente ar aduce ei la aceasta întru apărarea lor?

Între timp mintea mea devine din ce în ce mai confuză. Mi-e teamă că în curând voi începe iarăși să urlu suportând consecințele.

Mintea mă duce de la subiectul moleculelor la acela al șobolanilor. Acum ea a uitat de șobolani și se gândește la creștinii din Occident. Mă gândesc la cuvintele triste din Epistola către Filipeni: „**Nici o biserică n-a avut legătură cu mine**“ (4.15). Ce tragic! De ce suntem oare părăsiți acum de către creștinii din Occident?

Rățiunea le zice acestora, de bună seamă, că n-are nici un rost să încerce a ne ajuta, căci, oricum n-ar putea face nimic practic pentru noi în aceste circumstanțe. Dar de ce ascultă ei de glasul rațiunii (numită de Luther „bestia-rațiune“) și nu de cel al dragostei? De ce nu încearcă ei să ne libereze, chiar luându-și riscul să fie învinși, și poate chiar să aibă de suferit soarta noastră ca rezultat? Poate că cei ce întocmesc planurile strategice creștine din țările lor le spun că, în momentul de față, balanța puterii nu e în favoarea lor. Dar de când dragostea cere sfatul și consultarea strategiilor? Și de ce nu s-ar organiza o grupă de o mie de creștini din țările libere să vină ca turiști și vizitatori și, luând cu asalt închisoarea, să

alerge prin coridoare și prin celule și să ne spună: „Nu, noi nu v-am uitat. Vă iubim!“? Poate aceasta ar fi o acțiune nebunească și cu totul irațională. Dar și din partea noastră era o nebunie să batem în ușa celulelor noastre, protestând zgomotos atunci când un frate al nostru era bătut.

Apoi, creștinii din Occident au și ei, fiecare, pe îngerul lor păzitor. Fiecare dintre aceștia are șase aripi, ceea ce înseamnă că pot să ia de la noi mesaje. De ce nu-și trimite fiecare frate din Vest, propriul său înger păzitor la noi, să ne mângâie capul obosit și să ne vorbească cu iubire? Câteodată simt apropierea unor astfel de îngeri lângă mine; dar când îi întreb de unde vin, află că aproape totdeauna ei vin dintr-o altă închisoare, sau de la vreun frate de credință din România. Ar putea îngerii din Occident să fie oprți în fața cortinei de fier? Cât de mari sunt aripile lor? Și cât de puternice? Sunt ele oare aripi ca de găină care nu pot zbura, sau sunt aripi ca de vulturi?

Unde e dragostea cea lipsită de rațiune? Și dacă creștinii sunt părtași ai firii divine, cum se face că ei nu sunt părtași și ai „nebuniei lui Dumnezeu“?

Dragi frați și surori, acestea toate sunt întrebări neraționale, prostești.

Și dacă v-am vorbit astă-seară în acest fel, este pentru ca să vă învăț un singur lucru: aveți îndrăzneala să-umblați și voi pe cărarea cea nebunească, lipsită de orice rațiune sau logică: cărarea dragostei!

Sf. Augustin spunea: „Iubește pe Dumnezeu și apoi fă ce vrei“. Căci dragostea, chiar faptele voastre lipsite de rațiune sunt mai înțelepte decât înțelepciunea oamenilor. Amin.

LECȚIA ÎNVĂȚATĂ ÎN CELULA CU ȘOBOLANI

Dragi frați și surori, comunicația dintre noi a fost întreruptă pentru câțva timp.

În vremurile străvechi, Dumnezeu a trimis un înger care a închis gurile leilor, așa încât aceștia nu i-au făcut nici un rău slujitorului Său. Sunt încredințat că El a făcut același lucru și pentru mine. Mi-a fost trimis și mie un înger. Numai că îngerii sunt ființe de la care nu știi niciodată la ce te poți aștepta. Dacă, în drumul lor către noi zăresc vreo floare cu petalele zdrobite de greutatea ploii care a căzut peste ele, se vor opri ca să netezească iarăși floarea. Ei se opresc pentru a șterge lacrimile unora, sau ca să ajute unui măgăruș să-și ducă povara prea grea pentru el. Când întâlnesc un copil, ei se opresc să-l mângâie. Îngerul meu n-a ajuns la timp la mine, și gurile șobolanilor n-au fost închise. Din cauza lor îmi vine greu să-mi adun gândurile.

Din fericire, n-am fost lăsat cu ei pentru multă vreme: numai 48 ore. După aceasta am fost readus jos, în celula mea. Coborând către ea mi se părea că mă apropiu de cer.

Pentru mine nu era o taină faptul că cerul se află jos, nu sus. Odată am avut o vedenie în care se făcea că sunt condus spre cer. Până atunci crezusem că cerul se află sus, deasupra mea. Dar atunci un înger cu fața frumoasă, feminină, mi-a arătat cu blândețe că cerul ar fi prea înalt pentru mulți ca să poată ajunge acolo; iar pentru alții, de asemenea, înălțimile cerești sunt prea reci ca aceștia să le poată suporta. De aceea a coborât cerul la noi în Persoana lui Isus Cristos, care S-a coborât jos, tot mai jos, până a ajuns la noi. Oricât de jos ar putea cădea un om, cerul se află încă și mai jos. Un om poate fi în cer nu numai în clipe de răpire și extaz, ci și atunci când comite un grav păcat. Vameșul care se ruga în Templu și zicea: **„Dumnezeule, ai milă de mine, păcătosul“**, s-a întors la casa lui pe deplin îndreptățit (Lc. 18.14). Nu ni se spune nicăieri în Biblie că omul acesta a încetat apoi de a fi un vameș. Iar el însuși nu știm să fi exprimat o astfel de dorință. Dar pentru că s-a rugat sincer și drept, a coborât cerul la el, ajungând accesibil și pentru ceilalți vameși care erau, poate, chiar mai păcătoși decât el. Așa că el putea să fie în cer, cu toate că, cel puțin pentru o vreme rămăsese tot un vameș. Astfel am găsit cu totul natural faptul ca groapa cu șobolani să se găsească sus, iar celula mea, acel minunat loc al păcii și seninătății, să fie jos, dedesubt.

Celula mea liniștită spre care cobor este un cer mai înalt. Dar nici chiar celula cu șobolani nu este în afara cerului. **„În Dumnezeu avem viața, mișcarea și ființa“** (F.A. 17.28). Dacă deci în Dumnezeu ne mișcăm, atunci creștinii care sunt „mișcați“ în celule

de tortură și afară din ele, iarăși, de fapt nu se află despărțiți de Dumnezeu și cerul Său.

Dar poate veți întreba: Cum poate o celulă cu șobolani să fie cerul pentru tine? Despre aceasta vreau să vă vorbesc azi.

Isus a spus pe cruce: **„Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?”** (Mc. 15.34). Observați bine că El nu spusese: **„Pentru ce Mă părăsești?”**, ci El a folosit timpul trecut. El vorbea despre un episod care aparținea deja trecutului, nu despre ceea ce se întâmpla cu El în acel moment. Dar oare nu fusese El în acel moment cu adevărat părăsit de Dumnezeu pentru că Se încărcase cu păcatul lumii? Și nu era Golgota, crucea, un loc al abandonării din partea tuturor?

Da, așa este. Dar eu am experimentat acele două zile în celula cu șobolani nu ca fiind o experiență la prezent, ci ca la un trecut spre care priveam înapoia mea. Eu credeam nu numai că noi, creștinii, suntem așezați în locurile cerești. Ci credința mea - sau poate preferați s-o numiți închipuirea mea, sau nebunia mea - mi-a arătat multe locuri cerești de o frumusețe de nedescris. Am ales un colț acolo și m-am așezat jos. Era **„un pat de verdeață”** (Cânt. 1.16) iar lângă mine se afla „iubitul meu, cel frumos și plăcut”. Acest loc ceresc plin cu frumuseți îmbătătoare era starea mea prezentă când mă aflam acolo, în groapa cu șobolani; și în această stare voi trăi fericit până în veșnicie. Dar atunci, ce s-a întâmplat până la urmă cu șobolanii? veți întreba. Aceștia puteau fi numai în trecutul îndepărtat. Îi priveam ronțăind, ca pe o suferință care se întâmplase deja în trecut și care nu mă îngrijora.

Ființa mea lăuntrică, spiritul meu nu era atins cu nimic de aceștia. Era ca bătaia primită de la mama mea cu mulți ani în urmă, când nu eram copil cumin-te: aparținea de mult trecutului.

De aceea Isus pe cruce, deși suferea în felul cel mai groaznic posibil fiind abandonat de Tatăl, a folosit totuși timpul trecut când a rostit acele cuvinte. El spunea că fusese abandonat, în trecut, nu că-i abandonat în prezent.

Fiecare om își poate construi un viitor pentru sine, chiar dacă acesta este numai „un castel în Spania“ - cum zice proverbul popular. Dar și un castel imaginar în Spania este un castel real. Te poți simți uneori mai fericit într-un astfel de castel decât se simt mulți proprietari de castele adevărate.

Tot așa îmi pot construi și un trecut imaginar (deși eu nu-l consider numai o simplă închipuire, ci o realitate spirituală). Apoi pot pune în el suferința mea prezentă, fie o cruce sau o groapă cu șobolani, ca și cum ar aparține trecutului. Jan Huss, Cranmer ca și alți sfinți care sunt acum în cer nu mai simt durerea trupului lor care ardea pe rug, pentru că suferința aceasta aparține trecutului. Isus nu mai simte acum durerea biciului care-I sfârteca atunci carnea, nici piroanele care-L țintuiau pe cruce. Golgota este un episod din trecut, din viața Sa eternă. Și El trăia aceasta ca și cum ar fi fost ceva de domeniul trecutului, chiar când Se afla pe Golgota.

N-aș insista atât asupra faptului că verbul folosit de Isus (*lama sabachtani*) e folosit la trecut dacă nu așa fi făcut eu însumi această experiență, ca și mulți alți creștini care suferă. Există o „anestezie reli-

gioasă“. Această anestezie a putut face ca Pavel și Sila să poată cânta imnuri în închisoare după ce fuseseră crunt bătuți și aveau picioarele în butuci.

Și apoi a urmat o altă fază. Șobolanii aceia, chiar dacă rămâneau acolo, ei se preocupau numai de partea mea trupească și poate și instinctele mai primitive ale sufletului, dar spiritul meu le ignora cu totul prezența acolo, cu mine.

La ospățul nunții din Cana, Isus a transformat apa în vin. Dar în ce fel de vin? Evanghelia ne spune că acesta era „un vin bun“, căci cel care conducea ceremonia l-a spus: **„Tu ai păstrat vinul cel bun până acum“** (Ioan 2.10). Numai vinul vechi e bun. Astfel El n-a schimbat apa în vin nou, ci l-a făcut să fie asemenea unui vin vechi, produs cu mulți ani în urmă. Noi nu devenim sfinți la convertirea noastră. Isus schimbă apa în vin vechi. El face ca Magdalena, femeia de moravuri ușoare, să fi fost dintotdeauna o sfântă. El nu face ca tortura să înceteze la un moment anumit, ci face ca tortura nici să nu fi început. El ne așază în locurile cerești nu în clipa când ne dăm seama de aceasta, în mod practic, ci face ca noi să fi fost dintotdeauna acolo.

Oamenii nu pot schimba în bine sau în rău prezentul și viitorul aproapelui lor. Numai Isus poate transforma și trecutul. Astfel, celula șobolanilor nu mai exista pentru mine nici măcar la trecut. Spiritul e detașat acum de realitatea din afară și se bucură în prezența Mirelui.

Când am auzit învârtindu-se cheia gardienilor în broasca celulei, m-am trezit din reverie și, văzând din nou șobolanii, m-am îngrozit; îmi închipuiam că

ar fi cerul pentru mine să fiu scos de acolo. Dar numai pentru câteva minute m-am simțit afară din cer; când gardienii au descuiat ușa, au intrat și m-au făcut să revin la ceea ce ei numesc realitate dar pe care eu o consider un coșmar.

Trăiește și tu cu suferința ta de acum ca și cum ar fi la trecut. Crede că Isus a transformat tot trecutul tău, ștergând tot ce a fost urât și trist din el. Aceasta e cheia fericirii, iar eu am găsit-o în binecuvântata groapă cu șobolani.

Această descoperire doresc să v-o împărtășesc și vouă. Slăvit să fie Dumnezeu! Amin.

DE VORBĂ CU FIUL MEU, MIHAI

Mihai,

Atunci când sfânta Fecioară a intrat în casa Elisabetei, i-a săltat acesteia pruncul în pânțe de bucurie. Era aceasta ceva excepțional? Pruncii au înțelegere? Cu câțiva ani în urmă s-a născut în Iugoslavia un copil-minune care vorbea și răspundea la întrebări la numai șase săptămâni. Biblia spune: **„Tu ai scos laude din gura pruncilor și din gura celor ce sug“** (Mt. 21.16).

Oricum, eu și cu mama ta am vorbit cu tine despre Dumnezeu încă pe când erai un prunc. Credeam că ne vei înțelege.

Azi, ai 11 ani. Acum desigur că înțelegi. Știi cât de mult te iubesc. Pe patul meu din celulă îmi mângâi perna și stau de vorbă cu ea, închipuindu-mi că ești tu. Isus a spus că trupul său era o bucatăcă de pâine cumpărată de la brutar și că vin cumpărat de la cârciumă este sângele Său. De ce deci nu te-aș avea în fața ochilor atunci când privesc la perna mea? Orice obiect material poate simboliza o realitate din domeniul spiritului. Isus e în același timp: ușă, lumină,

leu și miel. Realitățile spirituale își pot găsi expresia prin tot felul de lucruri, chiar și lucruri contradictorii.

Îmbrățișând perna, ea se încălzește și-mi dă același simțământ pe care-l avusesem când erai copilaș mic și-ți lipeai trupul de al meu ca să fii mai aproape de mine. Eu îți cânt și stau de vorbă cu tine, iar perna îmi ține loc de mediu prin care îți transmit iubirea mea. Ba nu, ea nu e numai mediu. Rațiunea încearcă iarăși să facă ordine în simțămintele mele. Ești chiar tu, tu însuși, copilul meu!

Mihai, ascultă deci: s-a apropiat sfârșitul. Nu mai pot suporta torturile, ele au devenit prea dureroase. Mi-am strâns în taină 30 de pastile-somnifere. Mi-e teamă să nu cedez. Voi înghiți aceste pastile și mă voi duce la Cel pe care tu L-ai văzut odată, când aveai numai cinci ani, umblând prin odaie. Mă voi duce spre Acela care a zis: **„Eu sunt învierea și viața”** (Ioan 10.18), Isus Cristos, Mântuitorul.

El n-a interzis niciodată sinuciderea. N-ar fi putut s-o facă, pentru că El Însuși a comis o formă sofisticată de sinucidere. El spusese despre Sine: **„Eu Îmi dau viața pentru oi. Nimeni nu Mi-o ia cu sila, ci o dau Eu de la Mine.”** Astfel El Și-a provocat propria Lui moarte. El cerea lupilor să devină miei, ceea ce nu stătea în puterea lor. Singurul rezultat posibil, - pe care-l prevăzuse de altfel - era acela că lupii Îl vor devora chiar pe El. Era în intenția Sa ca, devorat fiind de ei, să poată produce acea schimbare, acea transformare lăuntrică pe care nimeni n-o poate face de bună voia lui.

El va înțelege de ce am comis acest act de sinucidere. Și tu vei înțelege odată, chiar dacă numai peste

mulți ani. Va trebui să rămâi orfan și tu, cum am rămas și eu însumi orfan de tată la vârsta de 9 ani.

Citisem cândva că 90% din oamenii cei mai celebri fuseseră copii orfani. Tu mi te plânseși odată: *„Tată, tu știi totdeauna răspunsurile la toate întrebările mele. În felul acesta însă eu nu mai sunt lăsat să gândesc cu mintea mea proprie, pentru că tu ai dreptate întotdeauna“*. Dar nu voi mai sta în calea dezvoltării tale. Sinuciderea mea poate fi spre binele tău.

Un ultim cuvânt, Mihai: *„Să iubești pe Domnul Isus“*. Nu poți face nimic fără El.

Prin „telegrafia noastră fără fir“ prin perete, am aflat că comuniștii trimit în închisori acum din ce în ce mai mulți dintre ai lor. Aceștia sunt oameni care au deviat de la principiile comuniste, de la regulile lor. Și comuniștii își au propriul lor cod de morală. El cere ascultare oarbă, fără rezerve față de linia partidului. Nici o abatere nu-i permisă.

De fapt, fiecare om sau categorie respectă un anumit cod de morală. Hoții își împart în mod egal între ei prada luată. Torționarii cred de datoria lor să fie nemiștoși față de dușmanul de clasă. Și totuși, fiecare din ei calcă uneori propriul său cod moral. Este știut acum faptul că Goering, ucigașul a milioane de evrei, a salvat odată viața unei familii evreiești. Deci nu fusese loial propriului său antisemitism. Gardienii noștri ne fac din când în când și câte o mică favoare, sau calcă disciplina de partid într-un punct sau altul, tot așa după cum creștinii deși acceptă să trăiască după standardul de viață creștin, totuși păcătuiesc într-un punct sau în altul din legea lor. Nimeni nu poate evita păcatul. Chiar acel om care a

decis să se supună numai Diavolului în viața lui, luând decizia fermă de a comite regulat și zilnic toate păcatele mortale, va avea și el câteodată un moment de slăbiciune și va lăsa una din victimele sale să-i scape din ghiare. Dar în felul acesta el va „păcătui“ împotriva religiei lui, ca să spunem așa.

Nu-mi pot închipui acum ce orientare va lua dezvoltarea ta religioasă în viitor. S-ar putea ca și mama ta să fie acum în închisoare. Poate comuniștii te vor otrăvi și pe tine cu ateismul lor. Poate că, fiind crescut ca un copil de stradă, fără părinți și fără un cămin, ai putea deveni delincvent. Poate, un sfânt. În preajma mea acum se află mulți sfinți. Și ei sunt oameni păcătoși, dar singura lor neprihănire constă în aceea că au dobândit iertarea păcatelor lor.

Mihai, vei avea trebuință de Singurul care poate ierta păcatele. Chiar și cei ce nu sunt creștini cunosc importanța iertării păcatelor. Ei își acordă această iertare lor înșiși după comiterea fiecărei fapte pentru care sunt osândiți de conștiința lor. Dar dacă eu, un înșelător, îmi acord mie însumi iertare pentru fapta mea înșelătoare, atunci eu, înșelătorul, sunt destul de șiret pentru a nu crede în această declarație de iertare pe care mi-o dau eu însumi, cel înșelător.

Numai Cel Neprihănit mă poate absolve de păcat. Orice ai face, Mihai, și orice ai deveni, și tu vei păcătui în viață. Și atunci vei avea nevoie de un Mântuitor chiar dacă vei deveni ateu, pentru că din când în când vei păcătui și tu împotriva legilor propriului tău ateism. Nu există ateu consecvent în ateismul lui 24 ore din 24. Un conferențiar ateu mi-a mărturisit odată cât de înfricoșat era ori de câte ori

era silit să vorbească împotriva lui Dumnezeu în locașul unei foste biserici, transformată acum într-un club. Din nefericire, nu există un Dumnezeu ateist. Acest om ar fi avut nevoie de iertarea de păcatul de a avea îndoieli cu privire la ateismul său!

Mihai, vei avea nevoie de un mântuitor. Viața te va învăța că, într-o măsură mai mică sau mai mare, toți oamenii sunt mincinoși. Această constatare te va face să nu mai crezi în nici o salvare adusă de oameni. Ai nevoie de Dumnezeu ca Mântuitorul tău. Este scris că Domnul a răscumpărat Biserica Sa cu Însuși sângele Său (F.A. 20.28). Dumnezeu a devenit om, a avut sânge, pe care Și l-a vărsat pentru păcatele noastre. Numai aceasta te poate mântui.

Fiind Dumnezeu, El este deci mai presus de capacitatea noastră de înțelegere. Când erai mic, nu înțelegeai de ce nu te puteam lăsa să azvârli un ceas pe podea. Ție ți se părea că, în cădere, obiectul va produce un zgomot atât de plăcut. Când ți-am arătat odată o poezie a marelui nostru poet Eminescu, și te-am întrebat ce e aceasta, mi-ai răspuns: „*Niște litere negre scrise pe o hârtie albă*“. Asta era tot ce pricepeai pe acea vreme, când nu știai încă să citești.

Așa tu nu poți citi ce a scris Providența pentru viața ta. Vei avea de suferit, și nu vei înțelege de ce. S-ar putea ca chiar acum, în aceste zile să flămânzești și să-ți cauți ceva de mâncare ca să-ți potolești foamea undeva, la vreo ladă de gunoi, ca alții. Aceasta în timp ce, în unele țări bogate, camioanele cu gunoi strâns de prin cartierele celor bogătași transportă alimente bune de mâncat, aruncate de acei oameni,

pentru a fi arse. Poate vei ajunge la disperare. Și poate, într-o zi, vei fi și tu în închisoare.

Pentru că El e Dumnezeu, căile Sale sunt miste-rioase, neînțelese după cum lucrările oamenilor de știință sunt mistere pentru cel neinițiat. Nici eu nu știu de ce a trebuit să sufăr atât.

Dar ceea ce știu e că Dumnezeu e hotărât să facă, atât din mine cât și din tine, capodopere ale Sale. Lui Goethe i-au trebuit 40 de ani ca să aducă la desă-vârșire opera sa, Faust. Leonardo da Vinci a lucrat timp îndelungat la „Gioconda“. Ți-am povestit istoria celui dintâi și ți-am arătat și pictura celui de al doilea. Eminescu și-a scris și rescris de vreo treizeci de ori celebrul său poem „Luceafărul“. Ciocanul și dalta lui Dumnezeu te vor lovi iar și iar. Sculptorul nu-i destăinuie blocului de marmoră ce are de gând să facă din el. Numai când vei deveni o operă de artă a lui Dumnezeu, spre uimirea și admirația îngerilor, vei putea înțelege de ce a trebuit să suferi.

Nu e însă nevoie neapărat să înțelegi, ci numai să crezi, să te alipești de Isus, Mântuitorul divin. Semnele rănilor de pe mâinile Sale sunt dovada dragostei Lui pentru tine. Mâna care te lovește e aceeași care poartă semnele rănilor îndurate pentru tine. Crede că suferința ta e necesară pentru binele tău de mai târziu și pentru binele întregii omeniri, din care tu ești numai o mică părticică, fiul meu.

Și astfel, fiind răscumpărat prin sacrificiu, să duci și tu o viață de sacrificiu. Sacrificiul lui Cristos nu e deajuns. Ap. Pavel spune: **„În trupul meu împlinesc ce lipsește suferințelor lui Cristos“** (Col. 1.24). Ce cuvânt uimitor: **„ceea ce lipsește suferințelor**

Lui“! A fi respins de propriul tău popor, trădat de propriul tău ucenic, părăsit de aproape toți, biciuit crunt, încununat cu cununa de spini, răstignit și batjorcorit chiar și pe cruce, în agonie - toate acestea sunt **„ceea ce lipsește suferințelor“!** Ce va fi atunci bogăția (abundența) suferințelor? Dar Sf. Pavel folosește aici în limba greacă același cuvânt care este folosit și în Evanghelie despre văduva care dăduse din lipsa ei, nu din abundența ei. Multe alte mii de oameni trebuie să-și sacrifice libertatea și viața pentru a face cunoscută crucea Domnului Isus altora. Căci altfel, crucea Sa e condamnată să rămână doar o noțiune vagă, necunoscută de oameni și neîn stare să aducă mântuirea omenirii.

Alege, Mihai, calea sacrificiului! Eu nu mai pot. Eu părăsesc lumea aceasta și mă îndrept către o alta. Procedează mai bine decât am făcut-o eu. Suportă tu ceea ce eu n-am mai putut suporta. Iubește pe Isus și îndură până la capăt.

Mihai, fericește pe mama ta! Spune-i că am iubit-o și că-mi pare foarte rău că am fost câteodată aspru cu ea.

În altă carte a sa, „In God's Underground“, autorul descrie cum, în ultimul moment, gardienii închisorii, fără să-și dea seama de ce, au scos din celula sa salteaua în care el își ascunsese cele 30 de pilule somnifere menite să-i grăbească sfârșitul.

PREDICĂ ADRESATĂ BISERICILOR DIN OCCIDENT

Dragii mei frați și surori din lumea liberă,

Cel ce vă vorbește este un creștin izolat într-o celulă a unei închisori comuniste.

Timp de doi ani am vorbit prin telepatie spirituală membrilor fostei mele biserici, și am încredințarea că m-au auzit.

Azi am decis să fac un pas mai departe și să vă vorbesc vouă care trăiți în țări depărtate.

Pentru a mă concentra în acest scop, am păstrat tăcerea pentru multă vreme. Am încetat să predic poporului meu. Am încetat de mult să-I vorbesc chiar lui Dumnezeu. N-am permis nici unui glas lăuntric să-mi tulbure această tăcere. Am păstrat tăcere atât înăuntrul cât și în afara mea. Mi-am reamintit că înainte de căderea zidului Ierihonului, Iosua poruncise poporului: „**Voi să nu strigați, să nu vi se audă glasul, și să nu vă iasă o vorbă din gură până în ziua când vă voi spune: «Strigați!» Atunci să strigați.**” Iar când poporul a strigat după acea lungă tăcere, zidul s-a prăbușit (Ios. 6.20). Cât de departe poți avansa în duhul depinde de cât de mult ai putut rămâne tăcut.

Glasul lui Isus a răsunat în lumea întreagă și el este auzit și astăzi, după două mii de ani, pentru că El Își impusese tăcerea până la vârsta de 30 de ani. El a tăcut timp atât de îndelungat cu toate că avea atâtea de spus!

Și eu am fost tăcut pentru voi. Acum, ascultați! Omul care are un orizont îngust nu poate gândi drept. Cel ce știe numai ceea ce se petrece în propria lui odaie ar putea fi ucis chiar în clipa următoare de un răufăcător care a pătruns în odaia alăturată cu intenția de a-l omorî. Dacă orizontul vostru e numai comunitatea voastră, denuminația sau țara voastră, sunteți sortiți pieirii. Căci cum veți putea ști atunci dacă nu cumva o altă țară și-a pregătit deja arme ucigătoare împotriva voastră? Și cum veți ști dacă o altă denuminație decât a voastră nu are cumva descoperiri pe care voi nu le cunoașteți și care pot dovedi că acestea aduc siguranța mântuirii?

Numai acel strateg care are privirea de ansamblu și știe ce se petrece pe întreg câmpul de luptă poate gândi corect. Wesley spunea: „*Lumea întreagă e parohia mea*“. Lumea - nu numai pământul, ci întregul cosmos - cu toți locuitorii și cu Creatorul său - este și trebuie să fie orizontul unui creștin. El nu se va opri la mai puțin ca atât.

Să nu obiectați că un orizont atât de larg e numai pentru înalții prelați și pentru organele mai superioare ale Bisericii iar nu pentru creștinii de rând. Nu există creștin de rând, căci fiecare creștin face parte din cel mai înalt rang. Fiecare creștin este părtaș al firii divine. Dumnezeu nu clasează pe nimeni în vreun dosar, la arhivă. Nu există creștini de rând. Felul de gândire

al creștinilor îmbrățișează întregul cosmos și pe Creatorul său, pentru că ei gândesc în termeni de infinit și eternitate.

Eu sunt acum într-o celulă solitară, singur, bolnav de tuberculoza care mi-a invadat întregul organism. Dar am companie pe îngerii din jurul meu și observ tot ce se petrece, ce s-a petrecut și ce se va mai petrece. Numai o legătură foarte slabă, un fluid mă mai ține atașat de trupul meu, căci spiritul meu a evadat de mult din acest azil de nebuni care este omenirea și care, în mentalitatea ei sub blestem este sortită să trăiască.

Acum văd realitatea așa cum este: o povară pe care trebuie s-o mai port.

Dacă Dumnezeu locuiește în mine, atunci întreaga responsabilitate a cosmosului devine a mea. „***Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu și Tatăl Meu îl va iubi. Noi vom veni la el și vom locui împreună cu el***” (Ioan 14.23). Nu-mi spune acum, Satano, că eu n-am păzit cuvintele Sale. Tu nu cunoști vocabularul nostru, al oamenilor. Isus n-a pus condiția să împlinim cuvântul Său pentru ca El să rămână în noi, ci numai să-l ținem. Deși eu nu l-am împlinit, în schimb l-am păzit nealterat sau nerăstălmăcit, adică așa cum ni l-a dat El. Și eu, ca David altădată, am dansat în fața chivotului conținând tablele Legii, deși le-am călcat în viața mea personală. Nici David n-a abuzat de privilegiile lui regale pentru a schimba sau răstălmăci poruncile.

Așadar, Dumnezeu locuiește în mine. Dacă El locuiește în mine, El aduce cu El toate responsabilitățile Sale. Acestea devin ale mele. De aceea Isus

spune că eu am puterea (autoritatea) să iert păcate sau să nu le iert, să leg sau să dezleg (Mt. 16.19).

Dacă Dumnezeu locuiește în mine și în voi, va depinde de noi deci dacă frumusețea și binele vor învinge, sau dacă omenirea va decădea din ce în ce mai mult, din ce în ce mai adânc.

Dacă Dumnezeu Tatăl și Isus Cristos locuiesc într-un creștin, devine sarcina acestuia să transforme pe pervertiți, pe imorali, pe cei obsedați, ambițioși, hoți; să transforme o lume nevrotică într-una în care domnește seninătatea, pacea și ordinea.

Dacă Tatăl locuiește în mine, atunci ori de câte ori un om în vreun colț de lume rostește „Tatăl nostru” - el se adresează și divinității din mine. Simt că rugăciunile întregii omeniri îmi sunt adresate mie, ca și cum adresa mea de acum - anume: celula Nr.11, Penitenciarul Ministerului de Interne, București - este, de fapt, adresa unde poate fi găsit Dumnezeu.

Mă întrebam în trecut de ce biserica repetă atât de des rugăciunea „Tatăl nostru”? Acum înțeleg. De fiecare dată când o rostesc, îmi aduc aminte că omenirea așteaptă de la mine și de la frații mei - care purtăm Divinitatea în noi - să facem ca împărăția Sa să vină - și anume împărăția dreptății și a bucuriei. Avem datoria să veghem ca voia Sa să se facă pe pământ. Noi trebuie să dăm flămânzilor, pâinea vieții. Avem datoria să iertăm.

Acum înțeleg și explicația cuvintelor: „**Și nu ne duce pe noi în ispită**”. Dumnezeu nu ispitește pe nimeni. Dar Divinitatea e în mine. Iar eu aș putea ispiți pe aproapele meu să păcătuiască. Rostind aceste cuvinte, mi se reamintește de acei mulți care voiesc

să-și păstreze curăția și se roagă lui Dumnezeu ca să nu fie ispitiți să și-o piardă. Rugăciunea îmi este adresată și mie, pentru că Dumnezeu locuiește în mine. Eu nu trebuie să ispitesc.

Eu și cu tine avem datoria de a izbăvi lumea de rău.

A fost proorocit faptul că Dumnezeu va strânge iarăși pe copiii lui Israel cei risipiți și-i va aduce înapoi în țara lor străveche. Dar Dumnezeu n-a făcut lucrul acesta din cer, ci a folosit pe un om pentru aceasta: pe Theodor Herzl. El a creat mișcarea sionistă, care a dat naștere statului iudeu în care evreii sunt astăzi adunați iarăși din toate țările risipirii lor. Dumnezeu a adus la îndeplinire acest lucru folosind pe liderii sioniști, și cu ajutorul pionierilor care și-au sacrificat viețile lor tinere în acest scop.

Oamenii se roagă: **„Izbăvește-ne de Cel Rău!”**. Dar nu aștepta ca Dumnezeu să facă aceasta! Dumnezeu este în tine după cum este și în mine. Rugăciunea aceasta îți este adresată și ție. Tu trebuie să izbăvești omenirea de Cel Rău. Responsabilitățile lui Dumnezeu sunt responsabilitățile tale.

Voi, frați și surori din Occident, sunteți oameni liberi. Voi oare nu știți nimic despre cruzimile comunismului? Poate unii dintre voi sunteți nepăsători la aceasta. Dar există ceva mai rău decât indiferența. Este indiferența la indiferență. Unora din voi poate nici nu vă pasă de faptul că biserica a devenit nepăsătoare la strigătele milioaneilor de martiri, oameni uciși de comuniști.

Când mă rog **„Izbăvește-ne de Cel Rău!”** - eu nu mă adresez unui Dumnezeu care este departe, în cer.

Eu mă adresez ție, în care locuiește Dumnezeu. Toate rugăciunile noastre rostite în aceste celule subterane sunt apeluri și către voi. Kabbala spune: „*Dumnezeu și Israel este Dumnezeu. Dumnezeu fără Israel nu este Dumnezeu*“.

Chiar cel mai renumit violonist poate produce o muzică perfectă numai dacă posedă o vioară bună. Ce-ar putea el face fără o vioară bună? Ce-ar putea Dumnezeu, căruia mă rog, să facă, dacă toți slujitorii Săi sunt în grevă, iar ostașii Săi refuză să lupte?

Vă văd adunându-vă în bisericile voastre și prea-mărinđ pe Dumnezeu prin cântări frumoase și înălțătoare. Dar de ce nu-L lăsați pe Dumnezeu în pace? După Talmud, Dumnezeu spune: „*O, ce bine ar fi dacă oamenii M-ar lăsa pe Mine și ar începe să se iubească unii pe alții!*“

Nu auziți voi cuvintele Scripturii: „***Ce-Mi trebuie Mie mulțimea jertfelor voastre, zice Domnul. Sunt sătul de arderile-de-tot... nu mai aduceți daruri de mâncare nefolositoare... învățați-vă să faceți binele... ocrotiți pe cel asuprit***“ (Is. 1.11,13,17). A ocroti pe creștinii asupriți de comuniști este o slujbă divină cu mult mai plăcută Lui decât liturgiile, ritualurile și ceremoniile voastre sfinte.

O legendă (de Leigh Hunt) spune că Abou Ben Adhem s-a trezit într-o noapte dintr-un vis și a văzut un înger care scria ceva într-o carte de aur. Întrebându-l ce scrie, îngerul i-a răspuns: „*Scriu numele celor care iubesc pe Dumnezeu*“. Întrebând pe înger dacă numele lui se afla și el acolo, răspunsul fu: „Nu“. Atunci Abou imploră pe înger cu aceste cuvinte: „*Rogu-te, scrie-mi numele măcar ca al unuia care-și*

iubește aproapele“. Îngerul scrisese, și dispăru. În noaptea următoare el apără din nou, având în mână o făclie și-l deșteptă din nou din somn. Îi arată numele tuturor celor binecuvântați pentru dragostea lor față de Dumnezeu. Și iată: „Numele Ben Adhem se afla chiar în capul listei!“

Isus a spus că cea de a doua poruncă, *Să iubești pe aproapele tău, e ca și cea dintâi: Să iubești pe Dumnezeu*. Dacă ne iubiți pe noi, creștinii asupriți din regimurile comuniste, iubiți pe Dumnezeu, căci El este în noi: în celula Nr. 11, și în celulele Nr. 12 și 13, ca și în celula cu șobolani și în cea rezervată pentru torturi.

Nu vă pot spune ce puteți face pentru noi. Printre noi se află pastori care au fost bătuți și turma lor s-a risipit. Purtați de grijă acestor oi, strângeți-le din nou și aduceți-le iar în staul! Bibliile noastre ne-au fost confiscate. Familiile noastre acasă își caută hrană prin lăzile de gunoi. Nu știu în ce fel ați putea ajunge până la ei. Dar în voi locuiește Dumnezeu, care este Atotputernic și Atotștiutor. El trebuie să știe. Eu vorbesc lui Dumnezeu. Aceasta înseamnă că vă vorbesc vouă. Spun „Tatăl nostru“. Ascultați, aceste cuvinte vă sunt adresate vouă. **„Tatăl nostru care ești în ceruri.”** Dar care cer e oare frumos în ochii Săi ca sufletul celui credincios? El e în voi. **„Izbăvește-ne de rău.”** Comunismul e rău. Frați și surori din țările libere, izbăviți-ne! Dumnezeu să vă ajute! Amin.

AM FĂCUT PE DOMNUL SĂ ZÂMBEASCĂ

ISUSE,

Mă întreb dacă mitologia greacă sau cea indiană este doar o culegere de legende din domeniul fanteziei, sau conțin o slabă oglindire a realității spirituale.

Oare Agni, la care indienii se închină numindu-l *zeul focului*, are o existență reală? Ei îl numesc dumnezeu. Eu l-aș numi mai degrabă un înger. Dar el îmi place. Și cum ai putea exclude Tu din cer pe o ființă care-mi place, iubitul meu Isus?

Regina Izabela a Spaniei spusese lui Columb: „*Nu știu dacă țara pe care o cauți, există cu adevărat. Dar dacă nu există, sunt sigură că Dumnezeu o va crea, ca răsplată pentru credința ta*”.

Tot așa, dacă Agni e numai o figură mitologică, Tu o poți face să existe, pentru a-mi face plăcere.

Îmi place de el din cauza istoriei următoare: Se spune că într-o perioadă de aspră persecuție împotriva adepților săi, unul din aceștia a fost ars pe rug. Sufletul său ajunsese la poarta cerului, dar Agni refuză să-l primească. Ucenicul său protestă: „*Nu știi că mi-am jertfit viața sub torturi pentru tine?*” „*Da, știu -*

răspunse Agni - *dar când ardeai pe rug nu simțai bucurie*“.

Nu-ți place să auzi povestea asta? Dar ea îmi reamintește cum Tu Însuși Te-ai îndreptat spre Ghetsimani cântând psalmi. Îmi pot ușor închipui cât de întristat trebuie să fii Tu atunci când vine la Tine vreun creștin care murise în închisoare, și-Ți spune că el a purtat crucea pentru Tine, și când acesta e însoțit și de doi martori: Fratele Cântire și Sora Dispută. Tu ai cântat când ai pornit spre locul arestării Tale. Te-ai dus cu bucurie.

Dar nici pe maica Ta nu mi-o pot închipui ca pe *mater dolorosa*, mama care se tânguiește și plânge la piciorul crucii. Ea Te pregătise încă din copilărie că vei fi Slujitorul care va suferi, că vei muri prin crucificare, dar că vei învia încredințat că jertfa aceasta a Ta a mântuit omenirea. O văd mergând înaintea Ta pe drumul spre Calvar, cântându-Ți psalmi de încurajare, în timp ce fiecele Ierusalimului, în ignoranța lor, plângeau și se tânguiau.

Ea era din poporul evreu. În chiar seara răstignirii Tale, fiind Paștele, ritualul acestei sărbători trebuie să fi fost celebrat în casa Sf. Iosif, ritual care trebuia cântat, după tradiție. Ea trebuie să fi cântat, de asemenea, cu ceilalți în acea zi; și fiind o femeie sfântă, eu cred că ea a cântat din toată inima.

Înainte de arestarea mea, vizitasem câteva mame ale unor tineri creștini care se aflau în închisoare. Fetele lor străluceau de bucurie. Ele considerau un mare privilegiu: că le-a fost dat să aibă fii martiri. Sfânta Fecioară trebuie să fi fost și mai extaziată.

Hai să uităm, Isuse, pentru o vreme că Tu și cu mine suntem întemnițați acum! Îmi pare rău că suntem ținuți închiși într-o celulă. Pentru că este în caracterul Tău să rămâi împreună cu „*neînsemnații Tăi frați*“, dacă vreunul dintre aceștia este ținut într-o celulă umedă și întunecoasă, și trebuie să stai cu el acolo. Aș putea căpăta o sentință grea, în care caz Te-ar putea aștepta și pe Tine mulți ani de închisoare. Dar știi că nu-i vina mea. Când Tu stai și bați la ușa unui om liber, depinde de el dacă deschide ușa sau nu. La ușa mea însă știi că ai bate zadarnic, fiindcă nu eu, ci gardienii țin cheia. De aceea, Tu ai pătruns la mine prin ușa încuiată. Apoi m-ai invitat să prăznuiesc cu Tine, ceea ce a fost bine. Dar apoi Tu ai vrut ca și eu să Te invit să prăznuiești cu mine. Dar eu n-am posibilitate să-Ți ofer prea multe. Ni se dă aici numai o felie de pâine pe săptămână și un castron de supă pe zi, plină de impurități.

Dar hai să uităm toate acestea! Mai bine să facem și noi ceea ce fac toți cei din închisori în întreaga lume atunci când sunt împreună cu alți tovarăși de celulă. Ei caută să facă haz de necaz.

Iată voi începe și eu să fac așa, și-Ți voi povesti o anecdotă. Tu trebuie să fi auzit multe anecdote și glume pe la ospete de nuntă și prin casele vameșilor pe unde fuseși invitat adeseori, și cel puțin unele din acestea trebuie să-Ți fi plăcut. Iat-o: Odată, o femeie bătrână s-a așezat din greșală tocmai pe scaunul pe care-și pusese mai înainte proteza dentară; și aceasta s-a spart. „*Vai, ce catastrofă!*“ strigă soțul ei. „*Ce-ai să te faci acum fără ea?*“ Răspunsul bătrânei fu: „*Să nu ne mai îngrijorăm! Hai mai bine să*

fim optimiști, și să privim la partea cea bună a acestui incident. Este de preferat să te așezi pe dinții tăi falși decât pe cei naturali“.

Ce optimism!

Aceasta îmi reamintește că vreau să-Ți spun diferența dintre un optimist și un pesimist. Optimistul spune: „*Trăind sub acest regim comunist vom deveni cu toții cerșetori*“. Pesimistul răspunde: „*Dar de la cine vom putea cerși?*“

Hai, Isuse, nu mai fi așa trist! Oare n-aș putea să Te fac să râzi puțin? E adevărat că Evangheliile Te descriu mai degrabă plângând, niciodată râzând. Și totuși, cum se face că, copiii alergau totdeauna în jurul Tău? Copiii, de regulă, nu sunt atrași de oameni cu fața tristă.

Am să-Ți spun acum înc-o anecdotă. Aceasta cu siguranță că Te va face să râzi: un sultan mergea odată în trăsură sa luxoasă trasă de doi cai. Drumul trecea peste un pod. La un moment dat caii, din motive neînțelese, fură cuprinși de frică și răsturnară trăsură, iar sultanul fu azvârlit peste pod, în râu. Scena fu văzută de un cerșetor de pe pod cu numele de Osman. Acesta, neputându-și închipui o lume fără de sultan, sări repede în apă și salvă viața sultanului său. Îndată fu adusă o altă trăsură iar sultanul invită pe cerșetor să șadă alături de el, ca să-l cinstească pentru că-i salvase viața. În timp ce călătoreau spre palat, sultanul îi zise: „*Osmane, cu îți datorez viața. De aceea am hotărât să te răsplătesc: îți voi dăruia un sac plin cu galbeni de aur. Vei fi fericit de-acum înainte și te vei ruga lui Allah pentru mine în rugăciunile tale. Ești*

satisfăcut cu această răsplată?” Cerșetorul era în culmea fericirii. Dar sultanul regretă îndată că-i promisese atât de mul. Îi spuse: „De fapt, nu e bine pentru tine să ai atât de mulți bani. Ai putea fi ucis de bandiți din cauza lor. Mai bine îți voi da o sută de oi. Tu le vei mânca acestora carnea și le vei bea laptele și mă vei pomeni în rugăciunile tale spre bine. Ești mulțumit cu aceasta?” Cerșetorul, neavând încotro, acceptă. Dar sultanului îi păru rău iarăși că fusese atât de generos, și-i spuse: „Mă gândesc că ar putea izbucni o epidemie, iar oițele tale ar putea să moară. Mai bine să-ți dăruiesc o colibă. Acolo vei putea trăi în pace și mă vei pomeni și pe mine. Ce zici, vrei?” Cerșetorul era bucuros să capete măcar o colibă. Dar până la urmă și aceasta păru prea mult sultanului. Între timp trăsura ajunsese în curtea palatului. Slujitorii grăbiți alergară în întâmpinarea sultanului, care le porunci: „Dați-i acestui om o bătaie zdravănă! În felul acesta el cu siguranță că mă va pomeni pentru tot restul vieții lui“. Dar... de ce plângi, Isuse? Istoria mea nu Te amuză?

O, îmi pare rău că Te-am întristat. În loc să râzi, Tu plângi acum. Ar fi trebuit să mă gândesc la aceasta. Îmi amintesc abia acum de romanul lui Dostoievski „Idiotul“, care preînchipuie cu succes cel mai bun portret al caracterului unui creștin: el nu râde niciodată ci rămâne întotdeauna serios.

Tu plângi, văzându-mi dantura strică și putrezită din lipsa de calciu și de soare. Tu Te gândești, de bună seamă, la aceasta atunci când Ți-am povestit anecdota despre proteza spartă a bătrânei. Tu plângi, pentru că oameni răi stăpânesc cu cruzime țări întregi

transformându-i pe supușii lor în cerșetori, lichidând pe cei bogați în loc de a lichida sărăcia din țară. Tu n-ai savurat nici anecdota cealaltă, îmi dau seama, aceea despre pesimism și optimism. Tu plângi, pentru că ai fost Tu însuți o victimă a lipsei de recunoștință a oamenilor. Ai fost și Tu biciuit întocmai ca și sărmanul Osman pentru că ai salvat vieți omenești. Considerând toate acestea, recunosc că a fost lipsă de tact din partea mea să-Ți spun astfel de povești.

Totuși, mă întreb cum vei apare Tu în fața zeului Agni, Isuse? Și el Ți va reproșa că n-ai fost voios. Ia-o ca pe o altă anecdotă, Isuse, căci eu știu adevărul: Agni va apare în Fața Ta, iar nu invers. Dar religia hindusă este una foarte veche, mai veche decât cea înființată de Tine. Religiile străvechi sunt foarte îndrăznețe, iar Agni ar putea să uite poziția sa de completă inferioritate în Fața Ta. El ar fi în stare să-Ți ceară socoteală.

Dar până atunci, îmi permiți să-Ți spun ceva foarte deschis? Tu insiști să-mi ții părtășie în celula mea. Ei bine, trebuie să-Ți spun că, din partea mea, nu găsesc că e prea interesant să mă găsesc cu Tine în celulă. Când eram înțemnițat sub regimul nazist, avusesem mulți tovarăși de celulă, și unii din aceștia știau să mă facă să-mi uit necazurile. Ei știau cum să mă facă să mai și râd puțin!

Am încercat să Te fac și pe Tine să râzi, dar nu mi-a fost posibil. Mă întreb cum o fi fost în cuptorul încins, în zilele lui Daniel, când Tu erai acolo ținând companie celor trei tineri. Tu le-ai salvat trupurile de foc, așa cum și trupul meu supraviețuiește în mod miraculos atacurilor grele de tuberculoză. Ce-ai făcut

atunci? Le-ai mângâiat sufletele celor trei, sau mai degrabă i-ai întristat și pe ei cu tristețea Ta infinită? Cred că așa trebuie să fi fost cazul. Dovadă că, odată scăpați din cuptor, tinerii aceștia au rămas tăcuți până la capăt. Nici un singur cuvânt nu s-a mai auzit despre ei, nici măcar un cuvânt de eroism.

Am câteodată impresia că Tu vii la noi, cei care suferim, nu cu scopul de a ne mângâia, ci mai degrabă pentru ca să capeți Tu mângâiere de la noi. Tu ai numit Duhul Sfânt, „Mângâietorul“. Dar de ce a fost nevoie ca Mângâietorul să coboare asupra-Ți la botezul Tău? Ai avut Tu oare - ai Tu oare atât de mare nevoie de a fi mângâiat?

Cei mai mulți dintre marii mistici au experimentat noaptea neagră a sufletului, perioade când s-au simțit grozav de părăsiți, fără Tine. Sf. Gertruda se ruga: „*Tu ești eu și eu sunt Tu*“. Dacă acest lucru despre mistici e adevărat, atunci noaptea neagră prin care au trecut ei era numai oglindirea nopții negre din sufletul Tău. Tu, care ai fost ispitit ca și noi în toate lucrurile, trebuie să fi cunoscut și gustul amar al uscăciunii spirituale. Cuvintele din Cântarea Cântărilor trebuie să fi avut un înțeles anumit și pentru Tine: „*Am căutat noaptea în așternutul meu, am căutat pe iubitul inimii mele. L-am căutat dar nu l-am găsit. M-am sculat atunci și am cutreierat cetatea, ulițele și piețele, și am căutat pe iubitul inimii mele... L-am căutat, dar nu l-am găsit*“ (Cânt. 3.1-2). Tu știi deci ce înseamnă a fi fără nici o mângâiere.

Ce prostie din partea mea să încerc a-Ți povesti glume! Întristarea Ta e profundă. Tu nu poți să râzi.

Atunci când fusesse copil, de bună seamă Ți se va fi povestit și Ție despre copilașii uciși în Betleem, și despre Rahela plângându-i fără să fie mângâiată. Vinovat de măcel era acel om care Ți-a dat loc în staulul lui; căci, de nu Ți-ar fi dat adăpost Ție, sângele nevinovat al acelor prunci nu s-ar fi vărsat. Apoi, devenind om matur, ai atras mânia lui Dumnezeu asupra Israelului prin faptul că cereai dragoste de la cei care n-aveau dragoste, cereai ca lupii să fie miei, și cauzând propria Ta răstignire, care era inevitabilă după astfel de cereri de la ei.

În felul acesta a urmat pedeapsa de la Dumnezeu.

De atunci, oricine Te primește și Te iubește pe Tine are de purtat o cruce grea. Ei trebuie să-și răstignească poftele - o sarcină dureroasă. Durerea lor poate fi tot atât de mare precum era a Ta când Te aflai pe Golgota. Unii trebuie să-și sfârșească viața în închisoare. Alții sunt torturați în diferite feluri, iar unii, ajung să fie uciși.

Și Tu, Isuse, iei parte la suferințele tuturor. Tu înduri totuși dureri cu mult mai mari ca ale noastre, pentru că noi simțim numai propriile noastre suferințe, dar Tu le simți pe ale tuturor. Tu ai nevoie de mângâiere mai mult decât avem nevoie noi.

Era greșit să încerc a Te mângâia spunându-Ți glume. Îmi cer scuze pentru aceasta. Ce să fac, sunt numai o biată ființă omenească. Intenția mea era bună; voiam să Te văd fericit și bucuros.

Mi-amintesc că auzisem spunându-se despre Sf. Onofrei că, copil fiind, a vrut să ofere icoanei Tale o jumătate din mărul lui, iar Tu Ți-ai întins mâna din icoană pentru a-i primi darul. Sau acea tradiție ortodoxă despre un băiețuș de circ, care executa

performanțele pe care le învățase de la acrobații circului în fața icoanei Tale. Când au încercat călugării să-l oprească, Tu ai zâmbit din icoană, arătând prin aceasta că ai acceptat acrobațiile copilului ca fiind felul său de a-Ți aduce jertfa sa cea mai prețioasă: agilitatea sa. Dar toate acestea se petreceau în cursul primelor veacuri, când creștinii erau copii și puteau crede aceste lucruri. Pe atunci Tu trebuie să fi fost mai fericit ca acum. În zilele noastre avem teologie sistematică, pentru că Sf. Onofrei nu mai joacă nici un rol. Concepțiile noastre au evoluat!

Acum Tu ai nevoie de un alt fel de mângâiere.

Singura mângâiere pe care Ți-o pot aduce este să-Ți spun că atât eu, cât și mii de alți oameni care suferă, Te iubim. Chiar dacă lumea e stăpânită azi de conducători răi ca fiarele, cu ultima noastră suflare vom șopti: „*Iubite Isus*“.

Nu fi întristat de suferințele noastre! Crede-mă că le putem îndura. Și le îndurăm mai ușor dacă știm că Tu ești fericit în ceruri, în părtășia îngerilor și a sfinților din slavă. Te iubim, Isuse! Fii fericit!

Iată, voi face și eu acum ceva asemănător cu acel băiețaș de la circ. Închisoarea noastră este o clădire veche. Regimul burghez o clădise pentru întemnițarea comuniștilor. Acum, comuniștii o folosesc pentru cei ce li se împotrivesc. Varul de pe pereți e scorojit de mult și bucățele din el cad mereu pe podea. Voi ridica de jos una din aceste fărâme de var cu ajutorul căreia voi încerca să desenez pe ușă chipul Tău. Iată-Ți cărlionții, barba, ochii, nasul. Iar acum, depinde de mine să-Ți desenez o față zâmbitoare, trăgând o linie în sus de la gura Ta. Așa, va trebui să zâmbești, nu vei putea altfel. Iată, Tu zâmbești acum din nou cum ai

zâmbit atunci Sf. Onofrei, sau Sf. Roza din Lima
căreia i-ai putut spune: „*Ești trandafirul inimii Mele*“.

Haleluia! Te-am făcut să zâmbești!

Fii acum bucuros pentru câțeva vreme. Te rog să
nu mă mustri că am călcat porunca a doua a Decalogu-
lui făcând un chip. Căci ca să Te fac pe Tine, Om al
durerii, să zâmbești e mai important ca tot Decalogul.

Dar cine ar putea trăi fără o imagine? Misticii
pretind că ei au părtășie cu Dumnezeu în mod direct,
fără intermediar. Totuși, când faci comparații între
ei poți vedea că părtășia lor cu Dumnezeu este, de
fapt, nu cu El așa cum este, ci cu o imagine despre
El pe care și-au format-o în raport cu educația de
bază a fiecăruia din ei. Chiar și unii yogi, când ajung
la stadiul perfect de a nu mai vedea nici o imagine
înaintea ochilor lor, au totuși o imagine a lipsei de
imagini pe care le-o dă religia lor hindusă. În alte
circumstanțe, acești oameni ar face o experiență
mistică de altă natură. Noi toți avem imaginea Ta în
mintea și gândul nostru. Iar eu am schițat acum pe
ușa celei o imagine a Ta, ca să Te fac să zâmbești.

Iar tu, rațiune, taci acum din gură! Nu-mi spune
că e numai imaginea lui Isus care zâmbește, nu și
Isus Însuși. El Însuși este o imagine „**întipărirea
ființei Lui**“ (Ev. 1.3). Dacă pretinzi că n-am dreptul
să atribui lui Isus zâmbetul din schița mea, atunci va
trebui să pui la îndoială și faptul că oricine Îl privește
pe El, întipărirea Ființei Tatălui, vede pe Însuși Tatăl.

Aceasta e o zi de biruință pentru mine. Te-am
făcut să zâmbești, Isuse! Aș dori să rămâi așa pentru
totdeauna. Amin.

CURAT DE TOT

Dragi frați și surori,

Când suntem scoși din celula noastră și duși spre locul de interogare, ni se leagă totdeauna ochii ca să nu vedem pe unde suntem duși. Cunosând planul clădirii închisorii, am putea să încercăm a evada. Dar nu-mi pasă. Și pe El L-au legat la ochi (Lc. 22.64). Și ori de câte ori ne fac asta nouă, I-o fac și Lui din nou.

Sf. Paulinus scrisese că Cristos n-a murit numai odată, ci El era Mielul înjunghiat de la începutul lumii. El a fost ucis în Abel, oferit ca jertfă în Isaac, asuprit în Iacov, trădat în Iosif, orbit de vrăjmași în Samson, tăiat în două în Isaia. Am meditat adesea și la gândul pe care-l duce el mai departe, susținând că patimile lui Cristos au continuat și după învierea Sa. El era Cel care fusese omorât cu pietre în Sf. Ștefan, jupuit de piele în Sf. Bartolomeu. Tot El era ars pe rug cu Sf. Lawrence, mistuit de foc în Sf. Polycarp, înghețat în lacul în care înghețaseră cei 40 martiri din Cappadocia.

Sf. Hilariu merge chiar mai departe cu acest gând, susținând că sacramentul morții lui Cristos poate fi îndeplinit numai dacă suferim toată durerea omenirii.

Așadar, El este Acela care-i legat la ochi de temnăcerii mei.

Goethe spunea că orice lucru tranzitoriu e numai o parabolă. Deci această legare la ochi trebuie să aibă și ea o semnificație spirituală. De ce oare comuniștii leagă la ochi nu numai pe aproapele lor, ci și pe Cristos cel divin? De ce L-au legat la ochi judecătorii Săi atunci, în urmă cu două mii de ani?

Dacă ar trebui să-i apăr eu pe aceștia în fața lui Dumnezeu, aș pleda astfel în favoarea lor: „*Doamne, înțelege-i și iartă-i! Ceea ce au făcut a fost numai ca să plătească pentru ceea ce li s-a făcut lor mai întâi. Tu i-ai orbit mai înainte de asta. Nu este oare scris că Tu „le-ai orbit ochii, și le-ai împietrit inima, ca să nu vadă cu ochii, să nu înțeleagă cu inima, să nu se întoarcă la Dumnezeu și să fie vindecați“?* (Ioan 12.40). *Tu ai fost Cel care ai orbit mai întâi pe oameni. Deci nu-i poți osândi acum pentru că Ți-au făcut și Ție același lucru! Eu am trecut prin experiențe amare și de negrăit. A trebuit să fiu scuipat, batjocorit și bătut înainte de a înțelege de ce ai făcut așa cu mine. Aceștia însă n-au avut această experiență, așa că n-au putut ști de ce o fac.*“

E grozav lucru să ai ochii spiritului deschiși. Mai degrabă este o binecuvântare de la Dumnezeu să fii orbit ca să nu o apuci pe panta grea și întortocheată a înțelegerii. Sf. Ioan, sub spiritul profeției, a văzut pe Isus în gloria Sa divină, și văzându-L, s-a prăbușit la pământ ca mort (Ap. 1.17). Cine dintre noi ar putea suporta, fără a se înspăimânta, dacă ar vedea toate cele șapte capete și cele zece coarne ale dragonului roșu (Ap. 12.3)? Și cine ar înțelege de ce această

fiară poartă șapte coroane pe capul ei în timp ce Isus a purtat o singură coroană, cea de spini? E bine că Domnul ne-a orbit ochii și ne-a făcut greoi la pricepere, așa încât convertirea noastră să nu aibă loc prin vedere și înțelegere, ci prin simplul act al iubirii și al încrederii. Este adevărat, de asemenea, că nimeni nu-i mai orb ca cel ce este desăvârșit, adică slujitorul Domnului (Is. 42.19).

Vrăjmașii lui Isus de acum două mii de ani nu înțeleseseră, după cum nu înțeleg nici comuniștii în zilele noastre că nici un om nu poate vedea pe Dumnezeu și să trăiască, și că aceia care sunt cei mai iubiți de Dumnezeu și pe care El voiește să-i facă slujitorii Săi trebuie să fie orbi față de realitățile supreme. Comuniștii reacționează cu ură față de Dumnezeu. De aceea ei ne leagă la ochi și ne lovesc când suntem în postura aceasta, care este un mod de tortură înfinit mai crudă. Pentru că, nevăzând de unde-ți vine lovitura, nici nu te poți apăra aplecându-ți puțin capul în direcția opusă.

Totuși pot înțelege pe cei ce ne torturează astfel, deoarece și eu însumi am simțit că-I port pică Domnului pentru că nu mi-a dat nici un răspuns la întrebările mele sfredelitoare, nici nu mi-a arătat dacă mai este vreo nădejde pentru mine. Dar azi am hotărât să accept orbirea.

Am fost spălat în sângele lui Cristos cu mult timp înainte. Dar astăzi I-am spus că Îi voi da și picioarele să mi le spele; căci picioarele mele, umblând prin valea adâncă a durerii, s-au întinat iar cu praful și noroiul cârtirii împotriva Sa. În felul acesta însă voi fi curat de tot (Ioan 13.10).

Citisem odată, pe când eram încă liber, că Pieile-Roșii întâlnind pentru prima dată în viață pe omul alb, au fost uimiți de culoarea pielii lui. Atunci i-au scos încălțăminte din picioare să vadă dacă picioarele lui erau albe ca restul pielii. Picioarele mele trebuie să fie albe și curate. Când chinuitorii mei mă lovesc la tălpi așa cum o fac deseori, au dreptul să vadă picioare curate, mai albe ca zăpada. Isus a spus: **„Cine s-a scăldat, n-are trebuință să-și spele decât picioarele ca să fie curat de tot“** (Ioan 13.10). Deși picioarele mele pot fi umflate datorită foamei prelungite și a altor experiențe prin care am trecut aici, cei ce mă bat au totuși dreptul de a vedea picioarele frumoase ale unei mirese a lui Cristos care le aduce până și lor Vestea Bună a mântuirii (Is. 52.7). De aceea și picioarele mele trebuie să-mi fie spălate de Isus. El e departe acum. Dar eu predic altora în Numele Său, prin codul Morse. Am dat și sacramentele în Numele Său folosind această metodă. De ce deci nu mi-aș spăla picioarele în Numele Său cu încredințarea că El Însuși este Cel ce mi le spală?

Deci, jos cu voi, zdrențe care-mi acoperiți în prezent picioarele! Oricum, încălțăminte nu mai am de mult. O folosisem timp de doi ani umblând în celula mea, făcând trei pași într-o direcție și alți trei în alta, cântând rugăciuni după tradiția evreiască. Am și dansat în acea încălțăminte în tot timpul acesta, așa că ea și-a îndeplinit scopul pentru care a fost făcută. O promisem în dar de la un cizmar înainte de arestarea mea, cu cuvintele: **„Folosește-o bine în slujba Domnului“**. Desigur, de unde ar fi putut el să știe că darul lui îmi va folosi chiar la a dansa cu el spre

slava Domnului? Dar nici eu nu puteam ști aceasta atunci.

Acum, unul din picioarele mele e acoperit cu cârpe și zdrențe; pe celălalt port un ciorap de damă foarte subțire pe care l-am găsit la latrină. Cum și de ce-l va fi lăsat acolo vreo deținută nu am idee. Dar știu numai că aveam mare nevoie de acest articol, și l-am luat. Aici, nici unul din noi nu mai gândește în termeni ca: *Cui îi aparține cutare sau cutare articol?* cum se obișnuiește în libertate.

Iată, acum stau în picioarele goale, goale de tot. Podeaua de ciment e rece. Apa pe care mi-o torn pe picioare este și ea rece ca ghița. Dar cea turnată de Isus peste picioarele ucenicilor poate a fost tot rece ca aceasta. Fusesse frig în acea noapte, atât de frig încât paznicii trebuiseră să aprindă un foc de vreascuri în curtea Templului pentru a se încălzi. Poate că lui Petru nu-i surâdea ideea să-i fie turnată apă rece pe picioare în frigul acela, atunci când spusese lui Isus: **„Niciodată nu-mi voi spăla picioarele“** (Ioan 13.8). Ceea ce făcuse Isus în acea seară a avut loc pe culmea cea mai înaltă a dragostei lui Dumnezeu, când El a luat chipul cel mai umil, acela de slujitor. Și nu e ușor ca picioarele să-ți fie scăldate în apa rece și cristalină care țâșnește din acel izvor divin.

Mi-am spălat deci picioarele în Numele lui Isus. Nu eu, ci El mi le spală. Ascultă, Doamne! Ascultați, îngeri și demoni! Ascultați, frații mei și de asemenea voi, torționarii mei comuniști! Mi-am spălat picioarele. Acum sunt curat de tot. Ascultați și voi, cei pe care v-am rănit în viața mea trecută.

Nu știu cum îmi va fi viitorul. S-ar putea să-mi reneg credința sub tortură și să devin trădător. Poate îmi voi pierde credința cu totul, sau poate, dimpotrivă, voi fi încununat cu cununa de martir. Poate voi fi eliberat într-o zi numai pentru a mă deda la o viață de păcat. Poate viața de închisoare îmi va distruge caracterul, sau poate voi înfăptui lucrări mari pentru Dumnezeu. Mă gândesc cu cutremur la sfârșitul vieții lui Hans Nielson Hauge, marele evanghelist norvegian, care aprinsese națiunea lui de dragoste și râvnă pentru Cristos cu două secole în urmă, dar care apoi și-a pierdut credința simplă când a fost pus în închisoare pentru ea. Cine știe ce-mi poate rezerva și mie Providența? Dar acum nu trebuie să fiu îngrijorat, căci Isus mi-a spălat picioarele. El Se află în mine. El, Isus este adevăratul „eu“ din mine. Eu vorbesc și lucrez în Numele Său. Nu eu, ci El mi-a spălat picioarele; de aceea voi fi încredințat că de acum sunt curat de tot și că așa voi rămâne și mai departe.

Odată, după ce fusesem torturat mai greu ca înainte, am bătut în peretele celulei alăturate, ocupată de un pastor-coleg, și i-am mărturisit: „*Ce mă fac acum? Simt că mi-am pierdut credința*“. El îmi răspunse înapoi: „*Dar ai crezut până acum?*“ „*Desigur!*“ - i-am zis. „*Ei bine - mi-a dat el răspunsul - este scris: «Ferice de cea care a crezut» (Lc. 1.45). Verbul aici e la timpul trecut. Ajunge că ai crezut până acum. Să-ți fie aceasta drept sprijin!*“

Sunt deci acum curat de tot și voi rămâne așa, pentru că am fost odată așa. Chiar dacă aş cădea în viitor în ispita de a trăda sau de a comite vreun alt păcat grav, nici unul din acestea nu va putea schimba

poziția mea față de Dumnezeu. Mi-amintesc de cuvintele lui Spurgeon: *Păcatele trecute, prezente și viitoare ale credincioșilor sunt toate iertate*. Nu-mi pot reaminti acum pe ce text biblic anume își sprijinea predicatorul această învățătură. Dar dacă e falsă, e răspunderea lui în fața lui Dumnezeu, nu a mea. Dacă Spurgeon a dat învățături false, Dumnezeu n-ar fi trebuit să îngăduie să i se dea un nume atât de bun între copiii Săi. Mă voi sprijini deci și eu pe acest cuvânt.

Sunt deci și rămân curat de tot, datorită umilinței lui Cristos care mi-a spălat picioarele.

Ascultați, chinuitori ai mei! Vă ofer un dar prețios. Ofer bătei voastre de cauciuc talpa picioarelor mele, spălate de Isus Însuși. Picioarele acestea, ca acelea ale îngerilor, trebuie să fie acoperite (Is. 6.2) deoarece o lumină divină le înconjoară. În timp ce îmi loviți picioarele, lumina aceasta vă va vorbi și vouă despre sfințenia Celui care S-a umilit atât de adânc pentru mine. Amin.

EPILOG

Scriind aceste gânduri, nu era în intenția mea să vă ofer încă o fațetă a adevărului creștin. Pentru aceasta aveți și voi Biblia, biserica precum și pe învățătorul vostru religios care răspunde pentru voi înaintea lui Dumnezeu.

Problemele voastre nu-mi sunt necunoscute. Știu bine că învățătorii voștri creștini au opinii foarte diferite unul de celălalt în subiectele cele mai esențiale. Există atât de multe religii, culte și secte astăzi, mai ales în protestantism. Din cele ce am scris aici veți înțelege poate că aceste gânduri au fost cu totul aparte, fiindcă au fost gândite de un om care a trăit în condiții cu totul aparte. Dar poate voiți să știți care-mi sunt părerile teologice și legile morale acum, când viața mea din afară a revenit la normal.

Ei bine, nu vă pot oferi idei originale, căci nu sunt un gânditor religios original. Dimpotrivă, părerea mea este că cu teologia e ca și cu vinul: cu cât mai vechi, cu atât mai bun. Dacă m-ați întreba ce gândesc despre un anume subiect religios sau un altul, răspunsul meu, în general, va fi același ca al oricărui alt

pastor evanghelic obișnuit, poate cu mici variații care formează frumusețea și privilegiul învățurii protestante, și libertatea de spirit și gândire pe care această învățătură a adus-o ca rezultat (al Reformăției). Totuși, n-aș putea da o definiție finală și absolută despre teologia mea. Vă voi explica de ce.

Odată încercasem să explic „teologia sistematică” unui pastor rus, membru al bisericii subterane, creștin care nu văzuse încă niciodată în viața lui un Nou Testament complet. Am început să-i explic în mod sistematic învățătura despre Dumnezeu în Sf. Treime, despre unitatea Sa desăvârșită exprimată în 3 Persoane, despre păcatul original, despre căderea omului în păcat, ca și despre planul de mântuire, biserica, tainele, Biblia și revelația sa infailibilă.

El ascultă foarte atent iar la urmă, când am sfârșit, mi-a pus surpinzătoarea întrebare: „*Spune-mi, cei care au învățat pe alții aceste sisteme teologice și care le-au așternut pe hârtie în această perfectă ordine, au purtat vreodată o cruce?*” Apoi adăugă: „*Omul nu-i în stare să gândească sistematic când suferă o durere, fie ea chiar numai o durere de dinți. Cum poate un om care poartă o cruce, să gândească sistematic?*” Creștinul - socot eu - are datoria nu numai să poarte o cruce grea, ci el trebuie să împărtășească chiar răstignirea lui Cristos. A lui trebuie să devină suferința lui Cristos, a lui suferința întregii creațiuni. Nu există durere sau suferință în lumea întreagă care să nu-l îndurereze și pe el. Iar dacă un om este răstignit împreună cu Cristos, cum mai poate el să gândească în mod sistematic? Cum ar putea avea acest gând când se află pe o cruce? Nici Isus Însuși n-a gândit

sistematic când Se afla pe cruce. El a început acolo cu iertarea; El visa la un paradis în care chiar și un bandit avea un loc. Apoi fu cuprins de disperare la gândul că nici chiar pentru El, Fiul lui Dumnezeu, s-ar putea să nu fie loc în paradis. El S-a simțit părăsit de toți, chiar și de Tatăl Său. după aceea Și-a adus deodată aminte de mama Sa. Dar setea Lui devenise atât de grea încât a uitat de ea și a cerut puțină apă. Apoi Și-a încredințat spiritul în mâna Tatălui Său. Atunci a urmat nu un gând senin, ci un strigăt puternic de agonie.

Apoi fratele acesta adăugă: „Îți mulțumesc pentru ceea ce ai căutat să mă înveți. Totuși, trebuie să-ți mărturisesc ceva: din cele ce mi-ai spus am impresia că mi-ai repetat ceea ce te-au învățat alții pe dumneata, fără însă prea mare convingere. Orice fel de teologie sistematică e imposibilă în creștinism“.

Acest pastor simplu și needucat în nici un fel de teologie nici nu știa că la fel ca el gândise și Kierkegaard, cel mai eminent teolog luteran care, dintr-un alt punct de vedere, susținea și el că un adevărat creștin nu e în stare să vorbească despre Cristos în mod academic. Creștinul real e o persoană îndrăgostită de Cristos până peste cap! Julieta n-ar fi fost în stare să conferențieze sau să țină o lecție de anatomie despre trupul lui Romeo, ci ea putea numai să-l mângâie și să-și exprime față de toți dorința ei arzătoare după el.

Gândul meu e identic cu acela al pastorului din biserica subterană. De aceea am putut așterne pe hârtie numai unele gânduri care mă preocupau când eram ținut în celula singuratică din închisoarea comunistă.

Între timp, multe din aceste gânduri s-au schimbat. Aceasta e soarta gândurilor: ce gândim azi se poate transforma mâine. Și gândurile mele de acum se pot schimba iarăși dacă voi fi din nou răpit de poliția secretă comunistă și pus iar într-o celulă, de unul singur. Chiar gândul despre Dumnezeu, întocmai ca despre oricare subiect, aparține acestei lumi trecătoare. Singuri în celulele noastre, noi, deținuții creștini, trăiam în altă sferă: cea a eternității.

Am simțit că e de datoria mea să vă conduc și pe voi în această sferă, nu să vă împovărez cu gândurile mele de azi. Gândurile, atât cele despre realități, cât și cele fantastice sunt reflecția realității din mintea noastră. Avem trebuință să căutăm a pătrunde realitatea lui Dumnezeu, și nu să ne mulțumim a rămâne în sfera cuvintelor și a gândurilor. Gânduri despre Dumnezeu nu sunt Dumnezeu. Numai Dumnezeu este Dumnezeu. Nu fiți niciodată satisfăcuți cu mai puțin decât cu El Însuși. Eu am părtășie cu toți cei care-L caută pe Dumnezeu - iar a-L căuta pe El înseamnă, de fapt, după Sf. Augustin, a-L fi și găsit. De asemenea, am părtășie cu toți cei care poartă semnele suferinței. Creștinul - chiar dacă tânăr, sănătos și bogat - este întotdeauna un om al durerii. Aceasta este ceea ce face din el un creștin: faptul că împărtășește suferințele lui Cristos ca și ale întregii Sale creațiuni.

În ce privește probleme de ordin moral, nu aveți decât a vă consulta cu pastorul bisericii voastre. Legile morale privesc relațiile dintre om și om în fața lui Dumnezeu. În ce mă privește, omul meu dinăuntru trăiește și azi, de fapt, în celula singuratică, acolo unde există numai relația cu Domnul. Acolo, legi de

morală nu mai sunt necesare. Dar aruncându-mi privirea de acolo în afară, înspre biserică și înspre lume, unde oamenii trebuie să intre în contact unii cu alții, vă pot spune totuși două lucruri.

Mai întâi, există o valoare nespus de mare în standardul moral pe care ni-l cere tradiția biblică. Căci, dacă standardul acesta n-ar purta pecetea lui Dumnezeu și autoritatea Sa, ca și mii de ani de experiență umană care s-o confirme, cum s-ar explica faptul că un păcat comis cu 30 de ani în urmă îți poate chinui atât conștiința când te afli singur, în închisoare? Dacă păcătuiești astăzi, îți pregătești prin păcatul tău multe ore de remușcări în viitor.

Apoi, trebuie să înțelegem că nici un om nu poate trăi o viață de crucificare prea prelungită. Isus Însuși a fost pe cruce numai câteva ceasuri. Când un om trece prin suferințe grele sau prin durerea unei nevoi nesatisfăcute sau a unei dorințe neîmplinite, osândește-l dacă cedează numai după câteva ore. Dar după ani de luptă grea, un om s-ar putea prăbuși sub povara crucii lui. În astfel de momente, a-l înțelege, a-l iubi și elibera de această cruce ține de asemenea de moralitate. Dragostea: iată interpretarea pe care o dă Dumnezeu Însuși tuturor versetelor și poruncilor Bibliei. Nu cunosc ceva mai potrivit care să illustreze aceasta ca cuvintele Sf. Augustin: *„Iubește pe Dumnezeu și apoi fă tot ce vrei“*.

„Dacă ai voi să faci o mulțime de cărți să știi că n-ai mai isprăvi“ (Ecl. 12.12). Există destule cărți astăzi cu privire la doctrină și moralitate. Nu voi adăuga încă una la acestea.

Intenția mea a fost să vă dau o descriere a infernului trăit în celula comunistă, de unul singur. Am dorit să vă ilustrez cuvintele Crezului: „... *a coborât în iad*“; pentru a suferi El Însuși agonia, pentru a lua asupra-Și groaza ei încărcându-Se cu povara păcatului omenirii, și pentru ca să aducă chiar și acolo o rază din lumina lui Dumnezeu.

Fiecare om trebuie să fie crezut atunci când își expune arta. În ce privește lucrurile care țin de viața spirituală, trebuie să credeți pe cei care o cunosc în profunzimea ei. Sf. Caterina de Genoa spusese cu privire la iad: „*Dacă ne depărtăm din această viață fiind într-o stare de păcat, Dumnezeu ne va lua înapoi bunătatea Sa, lăsându-ne singuri cu noi înșine. Și totuși, nu pe deplin, căci voia Sa este ca în fiecare loc să se găsească și bunătatea Sa, nu numai dreptatea Sa. Și dacă ar exista vreo faptură care n-a avut parte, într-o măsură sau alta, de bunătatea divină, acea faptură trebuie să fie pe atât de rea și meschină pe cât este Dumnezeu de bun*“ fapt care ar tăgădui că numai Dumnezeu este adevărul absolut.

A trăi de unul singur într-o celulă din închisoarea comunistă, având mereu amintirea păcatelor tale trecute este a trăi într-un colț de iad. Erau zile când aveam nevoie să privesc neconținut spre paharul cu apă din celula mea spre a mă convinge că nu mă aflu în iad. Aceasta fiindcă știam că în iad nu există apă.

Dar nici chiar în clipele de îndoială și disperare adâncă n-am fost lăsați pe deplin singuri. Cel care a făgăduit „*Eu sunt cu voi în toate zilele*“ (Mt. 28.20) - (în limba ebraică - Domnul putea spune numai „bekol iom“, ceea ce tradus literal înseamnă „în

fiecare zi, toată ziua“) - ne-a dovedit cu prisosință credincioșia făgăduințelor Sale. De aceea am putut birui totul.

Și astăzi se află mii de creștini în celule singuraticе din China Roșie, Coreea de Nord, Vietnam, Rusia, Albania, Etiopia, Cuba etc. Ești tu gata, cititor creștin, să-i sprijinești în lupta și suferința lor? Vrei tu să trimiți la ei pe îngerul tău păzitor și înaripat spre a le șopti că nu sunt uitați, că îi iubești? Vrei tu să-ți iei partea ta de răspundere la lucrarea bisericii de subterană de la care ei au fost îndepărtați cu forța, astfel ca această biserică să se poată dezvolta și propăși mai departe în absența lor?

Acesta este scopul publicării acestei cărți: este apelul meu către inima ta, cititorule!

CUPRINS

Prefață / 5
<i>Legile nedrepte ale Domnului / 13</i>
<i>Creștinul întâlnește pe îngerul Gabriel / 26</i>
<i>Maica Domnului / 35</i>
<i>Datoria nu se sfârșește niciodată / 43</i>
<i>Samson în temniță / 53</i>
<i>O predică adresată propriului meu suflet / 62</i>
<i>Cuvântul făcut Trup / 70</i>
<i>O lecție pentru Școala Duminicală / 76</i>
<i>Din nou cu călușul la gură / 84</i>
<i>Răni vizibile / 90</i>
<i>Binția / 97</i>
<i>Victimele din viața mea / 104</i>
<i>Ani-Hu / 113</i>
<i>Bolnav de dragoste / 119</i>
<i>Sabatul (Odihna) cel mai desăvârșit / 126</i>
<i>Nu este Dumnezeu / 135</i>
<i>Dragostea nu are rațiune / 142</i>
<i>Lecția învățată în celula cu șobolani / 149</i>
<i>De vorbă cu fiul meu, Mihai / 155</i>
<i>Predică adresată Bisericii din Occident / 162</i>
<i>Am făcut pe Domnul să zâmbească / 169</i>
<i>Curat de tot / 179</i>
<i>Epilog / 186</i>

